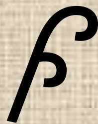
ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓙𑓐 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓒𑓔 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓗 𑒧𑒰𑒮 𑓑𑓙 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓙𑓐)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵 ◌𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

(c) ২000- ২0২৪. সৰ্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত। ভালসৰিক গাছ জে সন ২000 সঁ যাহূসিটীজপৰ ছল http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra আদি লিংকপৰ আ অখনো ৫ জুলাই ২00৪ ক পোস্ট http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html কেৰ ৰূপমে ইন্টৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰাচীনতম উপস্থিতক ৰূপমে বিদ্যমান অছি *(কিছু দিন লেল http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html লিংকপৰ, স্ৰোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ ভালসৰিক গাছ-প্ৰথম মৈথিলী ব্লাগ / মৈথিলী ব্লাগক এগ্ৰীগেটৰ)।*

ঈ মৈথিলীক পহিল ইংটৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বাদমে ১ জনৱৰী ২00৮ সঁ 'বিদেহ' পড়লৈ। ংটৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰথম উপস্থিতিক যাত্ৰা বিদেহ- প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ঈ পত্ৰিকা ধৰি পহুঁচল অছি, জে http://www.videha.co.in/ পৰ ঈ প্ৰকাশিত হোইত অছি। আব "ভালসৰিক গাছ" জালবৃত্ত 'বিদেহ' ঈ-পত্ৰিকাক প্ৰৱক্তাক সঁগ মৈথিলী ভাষাক জালবৃত্তক এগ্ৰীগেটৰক ৰূপমে প্ৰযুক্ত ভ২ ৰহল অছি।

(c)২000- ২0২৪. বিদেহ: প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ঈ-পত্ৰিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). সম্পাদক: গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ। Editor: Gajendra Thakur.

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

Cover designed by AUM GAJENDRA THAKUR
Videha e-Journal: Issue No. 390 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক রিদ্যাপতি- *ঠিত্র রিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৌথিনী ভাষা জগজ্জননী সীতায়াঃ ভাষা খ্যাসী৲। হনুমন্তঃ উক্তরান- মান্বষীমিহ সংস্কৃতাম্।

<u>খক্ষৰ খম্ভা (খাখৰ খাম্হ)</u>

তি৲খন খেত্তহি কাঞি তস্ব কিত্তিরলি পসৰেগ। খক্ষৰ খম্ভাৰম্ভ জৰ্ড মঞ্চো ক্ষি ন দেগ॥ *(কীর্তিনতা প্রথমঃ পল্লেরঃ পহিন দোহা।)*

মানে খাখৰ ৰূপী খাম্হ নির্মাণ ক**ই** ওগপৰ (*গদ্য-পদ্য ৰূপী*) মঁঠ জঁ নৈ রাঁহ্নন জায তঁ ঐ ত্রিভুরনৰূপী ক্ষেত্ৰমে ওকৰ কীর্তিৰূপী নৰ্ত্তী কেনা পসৰত।

শ্বক্ন যজুরেঁদ (২৬.২)-যথেমাঁ রাচঁ কন্যাণীমারদানি জনেভ্যঃ। ব্রঁহ্মৰাজন্যাভ্যাঁ শূদ্রায চার্যায চ স্বায চাৰণায চ॥হম সভ গোষ্টেকেঁ ঞ্ঃ পরিত্র রাণী (রেদরাণী) স্বনারী। ব্রাঁহ্মণকেঁ, ক্ষত্রিযকেঁ, শূদ্রকেঁ খা খার্যকেঁ; খপন নোককেঁ খা খপৰিচিতকেঁ সেহো (মানে সভকেঁ)। মুদা ঐ রেদরাক্যক রিপৰীত মন্বস্মৃতি রেদরাণীক খধ্যযন/ শ্রৱণকেঁ সমাজক কিছু গোষ্টে নেন নিষেধ কৰ**ই** চাহনেক, মুদা স্মৃতি সেহো রেদরাক্যকেঁ প্রমাণ মানৈত খছি (শব্দঁ প্রমাণ) তেঁ তকৰ রিৰুদ্ধ দেন ও ৰ নির্দেশ স্বযঁ খমান্য ভ**ই** জাগত খছি।

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिराप: शान्तिरोषधय: शान्ति वनस्पतय: शान्तिर्विश्वे देवा: शान्तिर्ब्रह्म

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তিঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি রনস্পতয: শান্তির্রিশ্বে দেরা: শান্তির্ব্ৰহ্ম

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आप:-जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ব্ৰহ্মণসঁ প্ৰাৰ্থনা জে দ্যুলোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জলমে, ঔষধমে, রনস্পতিমে, রিশ্বমে, সভ দেরতাগণমে আ ব্ৰহ্মমে শাংতি হুঅয।

ওঁ-ব্ৰহ্মণ, দ্যৌ-সূৰ্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যূলোকক রীচ, আপ:-জল, রিশ্বেদেরা- সভ দেরতা, ব্ৰহ্ম- সৰ্জক।

ॐ, स॒हस्रं॑शीर्षा॒ पुरुं॑षः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्रं॑पात्।

ওঁ, স↓হস্ৰা↑ শীৰ্ষা↓ পুৰু↑ষঃ। স↓হ↓স্ৰা↓ ক্ষঃ স↓হস্ৰা↑ পাৎ।

स भूमिं ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यंतिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

স ভূমিঁ↑ Ẇ রি↓ শ্বতো↑ রৃ↓ ত্বা। অত্য↑ তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু↓ লম্॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ सभूमिं सर्वतस्पृत्वा त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

पद्भ्यागँ् शूद्रो अंजायत॥

প↓ড্যাগ্ ঁ↑ শূ↓দ্রো ঋ↑জাযত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्राँत्।

প↓ড্যাং ভূমি↓র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑↑৲।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

卐 (Swastik)

Ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

৩ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम সিদ্ধিরস্তু, সিদ্ধম Devanagari Anji)

ᰀ (Bengali Anji, Siddham)

(Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

সোশল মীডিয়া, অন্তর্জাল আ দূৰদৰ্শনক কাৰ্যক্ৰম সভমে বেদমে ই লিখল অছি, ই বৰ্ণিত অছি, শূদ্ৰক প্ৰতি, স্ত্ৰীক প্ৰতি, শূদ্ৰক স্ত্ৰীক প্ৰতি অপমান জনক গপ লিখল ছি; ই সভ মুনি কই কিয়ো বিকীপীডিয়া আ আন আন ঠাম অন্তৰ্জালপৰ লেখ সভমে পৰিৱৰ্তন কই দেনে ৰহথি। এক োষ্টে অংগ্ৰেজীমে লিখলনি- "অথৰ্ববেদমে শূদ্ৰক পত্নীকেঁ বিনা স্বীকৃতিক কিয়ো হাথ পক ়ি নই জা সকয, বনা বক্তব্য অছি।" হম কুৰুক্ষেত্ৰম্ অন্তৰ্মনক, খণ্ড-৮; প্ৰবন্ধ িবন্ধ সমালোচনা ভাগ-২, ২০১৪ মে অপন আলেখ "বিদ্যাপতি: কিছু প্ৰচলিত কুপ্ৰচাৰক নিৱাৰণ" মে নি লে ৰহী-

".. ই ওহিনা ভেল জেনা অথৰ্ববেদমে শূদ্ৰক পত্নীকেঁ বিনা স্বীকৃতিক কি ো হাথ পকড়ি নই জা সকএ বনা বক্তব্য।"

মুদা অথৰ্ববেদ বা কোনো বেদমে ওহ তৰহক বক্তব্য কতৌ নৈ আযল অছি। তকৰ বিপ ীত শুক্ল যজুৰ্বেদ ই কহৈত অছি:-

শুক্ল যজুৰ্বেদ (২৬.২)-যথেমাং বাচং কল্যাণীমাৱদানি জনেভ্যঃ। ব্ৰহ্মৰাজন্যাভ্যাং শূদ্ৰায চাৰ্যায চ স্বায চাৰণায চ॥হম সভ লোকেঁকে ই পৱিত্ৰ বাণী (বেদবাণী) সুনাবী। ব্ৰাহ্মণকেঁ, ক্ষত্ৰিযকেঁ, শূদ্ৰকেঁ আ আৰ্যকেঁ; অপন লোককেঁ আ অপৰিচিতকেঁ সেহো (মানে সভকেঁ)। মুদা ঐ বেদবাক্যক বিপৰীত মনুস্মৃতি বেদৱাণীক অধ্যযন/ শ্ৰৱণকেঁ সমাজক কিছু লোকে লেল নিষেধ কৰই চাহলক, মুদা স্মৃতি সেহো বেদৱাক্যকেঁ প্ৰমাণ মানৈত অছি (শব্দ প্ৰমাণ) তেঁ তকৰ বিৰুদ্ধ দেল ও ৰ নিৰ্দেশ স্বযং অমান্য ভই জাইত অছি।

বেদ মে উপলব্ধ শূদ্ৰ শব্দক উল্লেখিত অংশক সংগ্ৰহ নীচাঁ দেল জা ৰহল অছি। ূদ্ৰক অপমানজনক উল্লেখ তঁ নহিযে অছি, বৰন্ পএৰসঁ পৱিত্ৰ পৃথ্বীক জন্মক উল্লেখ অছি আ তহী উৎপত তিক সাদৃশ্যতাক কাৰণসঁ মানৱ সমুদাযক পালক শূদ্ৰ কহল গেল ছথি।

প↓ভ্যাং↑ শূ↓দ্ৰো অ↑জাযত॥

পএৰসঁ শূদ্ৰক উৎপত্তি ভেল॥

প↓দ্ভ্যাং ভূমি↓দিশঃ↓ শ্ৰোত্ৰা↑↑ৎ।

মুদা পএৰেসঁ ভূমিযোক উৎপত্তি।

REFERENCE OF SHUDRAS IN VEDAS [Dr Tulsi Ram, 2013, Atharveda: Samaveda: Yajurveda: Rigveda; English Translations]

ATHARVA VEDA (3 references)

KANDA-14

(MARRIAGE AND FAMILY) Kanda 14/Sukta 1 (Surya's Wedding)

Devata: Dampati; Rshi: Surya Savitri

60. Bhagastataksha caturah padanbhagastataksha catvaryuspalani. Tvasta pipesa madhyatonu vardhrantsa no astu sumangali.

Bhaga, lord sustainer and ordainer of life, has framed the value orders of life: Dharma, Artha, Kama and Moksha; four social orders: Brahmana, Kshatriya, Vaishya and **Shudra**; four stages of personal life: Brahmacharya, Grhastha, Vanaprastha and Sanyasa. Tvashta, lord maker and organiser of life, has placed the woman as partner of man in matrimony in this order and organisation. May the bride be good and auspicious for us.

ভাগ- পাননকৰ্তা আ জীরনক অধিষ্ঠাতা- জীরনক মূল্য ক্ৰম তৈযাৰ কেনে ছথিঃ ধৰ্ম, অৰ্থ, কাম আ মোক্ষ; চাৰি সামাজিক ক্ৰম- ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয, রৈশ্য আ শূদ্ৰ; ব্যক্তিগত জীরনক চাৰি চৰণ- ব্ৰহ্মচৰ্য, গৃহস্থ, রানপ্ৰস্থ আ সন্যাস।ত্বষ্টা- স্বামী নিৰ্মাতা আ জীরনক আযোজক- এহি ক্ৰমমে আ সংগঠনমে স্ত্ৰীকেঁ রিরাহমে পুৰুষক সাথীক ৰূপমে ৰখনে ছথি। সে রধূ হমৰ সভক নেন নীক আ শুভ হোথি।

Kanda 19/Sukta 6 (Purusha, the Cosmic Seed)

Purusha Devata, Narayana Rshi

6. Brahmano sya mukhamasid bahu rajanyo bhavat. Madhyam tadasya yadvaishyah padbhyam sudro ajayata.

Brahmana, (man of knowledge, divine vision and the Vedic Word in the human community) is the mouth of the Samrat Purusha. Kshatriya, man of justice and polity, is the arms of defence and organisation. The middle part is the Vaishya who produces and provides food and energy. And the ancillary services that provide sustenance and support with auxiliary labour are the feet, the **Shudra** that bears the burden of society.

ব্ৰাহ্মণ (জ্ঞানী, দিব্য দৃষ্টি আ মানর সম্প্ৰদায নেন রৈদিক শব্দ) সম্ৰাট ুৰুষক মুখ অছি। ক্ষত্ৰিয -ন্যায আ ৰাজনীতিক নোক- ৰক্ষা আ সংগঠনক হাথ ছথি। মধ্য ভাগ রৈশ্য ছথি জে ভোজন আ ঊৰ্জাক উৎপাদন আ আপূৰ্তি কৰৈত ছথি। আ সহাযক সেরা জে সহাযক শ্ৰমক সংগ নিৰ্বাহ সহাযতা প্ৰদান কৰৈত অছি, ও অছি পৈৰ, শূদ্ৰ জে সমাজক ভাৰ রহন কৰৈত ছথি।

Kanda 19/Sukta 32 (Darbha)

Darbha Devata, Bhrgu Ayushkama Rshi

8. Priyam ma darbha krunu brahmarajanyabhyam sudraya charyaya cha. Yasmai ca kamayamahe sarvasmai cha vipasyate.

O Darbha, destroyer and preserver, eternal sanative, render me dear and loving to and loved by all Brahmanas, Kshatriyas, Vaishyas, **Shudra**s, whoever we love and desire, and all those who have the eye to see (and discriminate right and wrong).

হে দৰ্ভা, ৰিনাশক আৰু সংৰক্ষক, শাশ্বত ৰিৱেকশীল; হমৰা সভকেঁ ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয়, ৰৈশ্য, শূদ্ৰ, সভক প্ৰিয় আৰু প্ৰেমী ৰঁনা দিঅ। সংগে ও সভ হমৰা সভসঁ প্ৰেম্ কৰথি জিনকা সঁ হম ্ৰেম কৰী ৰাঁ জিনকৰ কামনা কৰী; আৰু ও সভ জিনকা নগ দেখৰাঁক দৃষ্টি আছি (আৰু সহী আৰু গলতমে ভেদ ৰুঁঝৈত ছথি)।

SAMAVEDA (o reference)

YAJURVEDA (7 references)

CHAPTER- VIII

30. (Dampati Devata, Atri Rshi)

Purudasmo visuruupa indurantarmahimanamanaja dhirah. Ekapadim dvipadim tripadim chatupadimastapadim bhuvananu prathantam svaha.

The man of mighty deeds, who eliminates suffering and creates joy, of versatile attainments, bright and honourable, constant and resolute, should wait for the great new arrival. Men of the household, cultivate the vaidic culture of one, two, three, four and eight steps of attainment: one: Aum; two: worldly fulfilment and the freedom of moksha; three: the joy of the truth of word and the health of body and mind; four: the attainment of Dharma, wealth, fulfilment of desire, and moksha; eight: the joy of all the four classes and all the four stages of life (Brahmana, Kshatriya, Vaishya and **Shudra**, Brahmacharya, Grihastha, Vanaprastha and Sanyasa). Build homes for the people and advance in life.

শক্তিশালী কৰ্মক পুৰুষ, জে দুঃখকেঁ সমাপ্ত কৰৈত অছি আৰু আনন্দ উৎপন্ন কৰৈত অছি, ৰঁহুমুখী উপলব্ধিক, উজ্জ্বল আৰু সম্মানজনক, স্থিৰ আৰু দৃঢ় সংকল্পিত, ওকৰা মহান নৱ আৰু মনক প্ৰতীক্ষা কৰৰাঁক চাহী। ঘৰক লোক, উপলব্ধিক এক, দু, তীন, চাৰি আৰু আঠ চৰণক ৰৈদিক সংস্কৃতি ৰিকসিত কৰৈত ছথিঃ একঃ ওম; দুগঃ সাংসাৰিক পূৰ্তি আৰু মোক্ষ ৰূপী স্বতন্ত ৰতা; তীনঃ ৰচনক সত্যক আনন্দ আৰু শৰীৰ আৰু মস্তিষ্কক স্বাস্থ্য; চাৰিঃ ধৰ্মক প্ৰাপ্তি, ধন, গচ্ছাক পূৰ্তি, আৰু মোক্ষ; আঠঃ জীৱনক চাৰি ৰৰ্গ আৰু চাৰি চৰণক আনন্দ (ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয়, ৰৈশ্য আৰু শূদ্ৰ, ব্ৰহ্মচৰ্য, গৃহস্থ, ৰনপ্ৰস্থ আৰু সন্যাস)। লোকক লেল ঘৰ ৰঁনাউ আৰু জীৱন মে প্ৰগতি কৰু।

CHAPTER- XVIII

48. (Brihaspati Devata, Shunah-shepa Rshi)

Rucham no dhehi brahmanesu rucham rajasu naskrudhi. Rucha vishyesu shudreshu mayi dhehi rucha rucham.

Brihaspati, lord of the universe, eminent teacher and master of vast knowledge, inspire our Brahma section of the community—scholars, scientists, teachers and researchers with brilliance and love. Infuse brilliance, love and justice into our Kshatrias, defence, administration and justice section of the community. Bless with light, love and generosity our Vaishyas, producers and distributors among the community. And bless our **Shudra**s, the ancillary services, with light, love and loyalty. Bless me with light and love toward us all.

বৃহস্পতি- ব্ৰহ্মাণ্ডক স্বামী, প্ৰখ্যাত শিক্ষক আ ৰিশান জ্ঞানক স্বামী- সম্প্ৰদাযক ব্ৰহ্ম ৰৰ্গ- ৰিদ্বান, ৰৈজ্ঞানিক, শিক্ষক আ শোধকৰ্তা- কেঁ প্ৰতিভা আ প্ৰেম সঁ প্ৰেৰিত কৰূ। হমৰ ক্ষত্ৰিয-ৰক্ষা, প্ৰশাসন আ ন্যায- সম্প্ৰদাযক ৰৰ্গমে প্ৰতিভা, প্ৰেম আ ন্যাযক সংচাৰ কৰূ। হমৰ ৰৈশ্য-সম্প্ৰদাযক নিৰ্মাতা আ ৰিতৰক- সভকেঁ প্ৰকাশ, প্ৰেম আ উদাৰতাসঁ আশীৰ্ৰাদ দিযৌ। আ হমৰ সভক শূদ্ৰ -সম্প্ৰদাযক সহাযক সেৰী- কেঁ প্ৰকাশ, প্ৰেম আ নিষ্ঠা সঁ আশীৰ্ৰাদ দিযৌ। হমৰা সভ কেঁ প্ৰকাশ আ ্ৰেম সঁ আশীৰ্ৰাদ দিযৌ।

CHAPTER- XXV

23. (Dyau etc. Devata, Prajapati Rshi)

Aditirdyauraditirantarikshamaditirmata sa pita sa putrah. Vishve deva aditih pancha jana aditirjatamaditirjanitvam.

In the essence: Light is indestructible; sky is indestructible; mother Prakriti (matter-energy-thought) is indestructible; Father, the Cosmic Spirit is indestructible; Son, the soul (jiva), is indestructible; all the divinities of nature and humanity are indestructible; five people, Brahmana, Kshatriya, Vaishya, **Shudra**, others, are indestructible; whatever is born is indestructible; whatever will be born is indestructible. (All that was, is and shall be is indestructible in the essence.)

সাৰমে: প্ৰকাশ অৰিনাশী অছি; আকাশ অৰিনাশী অছি; মাতা প্ৰকৃতি (পদাৰ্থ-উৰ্জা-ৰিচাৰ) অৰিনাশী অছি; পিতা, ব্ৰহ্মাংডীয আত্মা অৰিনাশী অছি; পুত্ৰ, আত্মা (জীৰ) অৰিনাশী অছ ; প্ৰকৃতি আ মানৰতাক সভ দেৰত্ব অৰিনাশী অছি; পাঁচ ব্যক্তি, ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয, ৰৈশ্য, শূদ্ৰ আ আন অৰিনাশী অছি; জে কিছু জন্মন অছি সে অৰিনাশী অছি; জে কিছু জন্মত সে অৰিনাশী অছি। (◌ কিছু ছল, অছি ৰাঁ ৰহত/ আওত সে সাৰ মে অৰিনাশী অছি।)

CHAPTER- XXVI

2. (Ishvara Devata, Laugakshi Rshi)

Yathemam vacham kalyanimavadani janebhyah. Brahmarajanyabhyam Shudraya charyaya cha svaya charayaya cha. Priyo devanam dakshinayai daturiha bhuyasamayam me kamah samrudhyatamupa mado namatu.

Just as this blessed Word of the Veda I speak for the people, all without exception, Brahmana, Kshatriya, **Shudra**, Vaishya, master and servant, one's own and others, so do you too. May I be dear and favourite with the noble divinities and the generous people for the gift of the sacred speech. May this noble aim of mine be fulfilled here in this life. May the others too follow and come my way beyond this life.

জেনা রেদক এ্র ধন্য রচন হম রিঁনা কোনো ঋপরাদক, ব্রাঁহ্মণ, ক্ষত্রিয, শূদ্ , রৈশ্য, স্বামী ঋা সেরক, ঋপন ঋা ঋন্য নোকক নেন কহৈত হৈী, তহিনা ঋহাঁ সেহো কৰৈত হৈী। পরিত্র ভাষণক ঐ পহাৰক নেন হম মহান দেরত্ব ঋা উদাৰ নোক সভক প্রিয ঋা মনভারন ৰহী। হমৰ এ্র মহান উদ্দেশ্য ঐ জীরন মে পূৰ হঋয। ঋান সভ সেহো হমৰ মার্গক ঋনুসৰণ কৰৈত ৰঁহৈত জায ঋা স ঐ জীরনসঁ ঋাগাঁ ধৰি ৰঁহয।

CHAPTER- XXX

5. (Parameshvara Devata, Narayana Rshi)

Brahmane brahmanam kshatraya rajanyam marudbhyo vaishyam tapase Shudram tamase taskaram narakaya virahanam papmane klibamakrayayaayogum kamaya punshchalumatikrustaya magadham.

Give us, we pray, the Brahmanas for education and research, culture and human values; the Kshatriyas for governance, defence and administration; the Vaishyas for economic development, and the **Shudra**s for assistance and labour in the ancillary services. Remove, we pray, the thief roaming in the dark, the murderer bent on lawlessness, the coward disposed to sin, the armed terrorist bent on destruction, the harlot out for pleasure of flesh, and the bastard fond of scandal.

Note: In mantras 5-22 in which various aspects of organised life are listed, there is repetition of 'asuva' and 'parasuva' from mantra 3, which means: 'Give us, we pray, what is good', and, 'Remove, we pray, what is evil'. This is the prayer. Also, there are echoes of 'havamahe' from mantra 4, which means: 'We invoke and develop', and, 'we challenge and fight out'. This is the call for action under the divine eye.

শিক্ষা ঋা শোধ, সংস্কৃতি ঋা মানরীয মূন্যক নেন ব্রাঁহ্মণ; শাসন, ৰক্ষা ঋা ্ৰশাসনক নেন ক্ষত্রিয; ঋার্থিক রিকাসক নেন রৈশ্য; ঋা সহাযক সেরামে সহাযতা ঋা শ্রম নেন শূদ্র মৰা দিঋ

যে হয়ম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী। হয়ম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী জে অন্ধাৰমে ঘুমৈত চোৰ, অৰাজকতা পৰ ৱিঁৰ্ত খূনী, পাপ পৰ ৱিঁৰ্ত কাযৰ, ৱিনাশ পৰ ৱিঁৰ্ত সশস্ত্ৰ আতংকৱাদী, দৈহিক সুখ েন ৱাঁহৰ গেনে ৱেশ্যা, আ কলংকক শৌকীন নাজাযজকেঁ হটা দিয়ৌ।

নোটঃ মংত্ৰ 5-22 মে, জগমে সংগঠিত জীৱনক ৱিভিন্ন পক্ষ সূচীৱঁদ্ধ অছি, মংত্ৰ 3 সঁ 'আশ্ৱা' আ 'পৰশ্ৱা' ক পুনৰাবৃত্তি হোগত অছি, জকৰ অৰ্থঃ 'হমৰা সভ কেঁ দিঅ, হয়ম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী, জে নীক অছি', আ, 'হটাউ, হয়ম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী, জে অধলাহ অছি'। এ প্ৰাৰ্থনা অছি। হি, মংত্ৰ 4 সঁ 'হৱামাহে' ক প্ৰতিধ্বনি অছি, জকৰ অৰ্থঃ 'হয়ম আহ্বান কৰৈত ছী আ আগূ ৱঁঢ়ৱৈঁ ছী', আ, 'হয়ম মাঁটি দগ ছী আ নড়ৈ ছী'। এ দিৱ্য দৃষ্টিক অন্তৰ্গত কাজ কৰৱাঁক আহ্বান অছি।

CHAPTER- XXX

22. (Rajeshvarau Devate, Narayana Rshi)

Athaitanastauau virupanalabhateitidirgham chatihrasvam chatisthulam chatikrusham chatishuklam chatikrushnam chatikulvam chatilomasham cha. Ashudra abrahmanaste prajapatyah. Magadhah punshchali kitavah kliboshudra abrahmanaste prajapatyah.

The good human being accepts and works with these eight classes of people of different forms and colours: too tall, too short, too fat, too thin, too white, too dark, too hairless, too hairy. Also they are neither Brahmanas nor **Shudra**s (nor the others). They too, all of them, are children of God, Prajapati. Even the bastard and the ‘despicable’, the wanton, the gambler, and the coward and the eunuch, neither **Shudra**s nor Brahmanas (nor the others), they too are children of God, Prajapati, father of all.

নীক লোক ৱিভিন্ন ৰূপ আ ৰঙ্গক ঐ আঠ ৱৰ্গক লোকক সংগ স্বীকাৰ কৰৈত অছি আ কাজ ৰৈত অছিঃ খূৱঁ লম্বা, ৱঁহুত ছোট, ৱঁহুত মোট, খূৱঁ পাতৰ, ৱঁহুত গোৰ, ৱঁহুত কাৰী, ৱঁহুত কম কেশৱঁলা, খূৱঁ কেশৱঁলা। ও সভ নে ব্ৰাহ্মণ ছথি, নহিযে শূদ্ৰ (আ নহিযে আন কিযো)। ও সভ সেহো গৱান প্ৰজাপতিক সন্তান ছথি। এতৰ ধৰি জে নাজাযজ ৱাঁ 'ঘৃণিত', উধমী, জুআৰী, আ কাযৰ আ নপুংসক, নে শূদ্ৰ, নহিযে ব্ৰাহ্মণ (নহিযে আন কিযো), ও সভ সেহো ভগৱান প্ৰজাপতিক ন্তান ছথি, প্ৰজাপতি-সভক পিতা।

CHAPTER- XXXI

11. (Purusha Devata, Narayana Rshi)

Brahmanosya mukhamashid bahu rajanyah krutah. Uru tadasya yadvaishyah padbhyam Shuudro ajayata.

The Brahmana, man of divine vision and Vedic Word, is the mouth of the Samrat Purusha, the human community. The Kshatriya, man of justice and polity, is created as the arms of defence. The Vaishya, who produces food and wealth

for the society, is the thighs. And the man of sustenance and support with labour is the **Shudra** who bears the burden of the human family.

দিব্য দৃষ্টি ঋা রৈদিক রচনক নোক ব্ৰাহ্মণ, সম্ৰাষ্ট পুৰুষ-মানৱ সম্প্ৰদায়-ক মুখ ছথি। ন্যায ঋা শিষ্টতাক নোক ক্ষত্ৰিযকেঁ ৰক্ষাক হথিযাৰক ৰূপমে ৰঁনাওন গেন ঋছি। রৈশ্য, জে সমাজক নেন ভোজন ঋা ধন উৎপন্ন কৰৈত ছথি, জাংঘ ছথি। ঋা শ্ৰমক সঙ্গ নিৰ্বাহ ঋা সহাৰা দেৱঁই ৰঁনা ব্যক্তি শূদ্ৰ ছথি জে মানৱ পৰিৱাৰ সভকক ভাৰ ৰহন কৰৈত ছথি।

RIG VEDA (2 references)

Mandala 10/Sukta 90

Purusha Devata, Narayana Rshi

12. Brahmano sya mukhamasidbahu rajanyah kritah. Uru tadasya yadvaisyah padbhyam sudro ajayata.

The Brahmana, man of divine vision and the Vedic Word, is the mouth of the Samrat Purusha, the human community. Kshatriya, man of justice and polity, is created as the arms of defence. The Vaishya, who produces food and wealth for the society, is the thighs. And the man of sustenance and ancillary support with labour is the **Shudra** who bears the burden of the human family as the legs bear the burden of the body.

দিব্য দৃষ্টি ঋা রৈদিক রচন ৰঁনা ব্ৰাহ্মণ, সম্ৰাষ্ট পুৰুষ-মানৱ সম্প্ৰদায়- ক মুখ ছথি। ক্ষত্ৰিয- ন্যায ঋা ৰাজনীতিক নোক- কেঁ ৰক্ষাক হথিযাৰক ৰূপমে ৰঁনাওন গেন ঋছি। রৈশ্য, জে সমাজক নেন ভোজন ঋা ধন উৎপন্ন কৰৈত ছথি, জাংঘ ছথি। ঋা জীৱিকোপাৰ্জন ঋা শ্ৰমক সঙ্গ সহাযক ব্যক্তি শূদ্ৰ ছথি জে মানৱ পৰিৱাৰক ভাৰ ৰহন কৰৈত ছথি জেনা পৈৰ শৰীৰক ভাৰ হন কৰৈত ঋছি।

Mandala 10/Sukta 124

Devata: Agni (1); Rshi: Agni, Varuna, Soma

1. *Imam no agna upa yajnamehi panchayamam trivritam saptatantum. Aso havyavaluta nah puroga jyogeva dirgham tama ashayishthah.*

Agni, yajnic light of life, come to this life yajna of ours: which has five divisions, i.e., Brahma-yajna, Deva-yajna, Pitr-yajna, Atithi-yajna, and Balivaishvadeva-yajna; conducted by five people, i.e, four socioeconomic classes of Brahmans, Kshatriyas, Vaishyas and **Shudra**s and others like chance visitors from other groups there might be; which is threefold, i.e., paka yajna, haviryajna and somayajna; and which has seven extensions, i.e., Agnishtoma, Atyagnishtoma, Ukthya, Shodashi,Vajapeya, Atiratra and Aptoyami. You are our leader and pioneer, Agni, and you are the carrier of our yajna to the divinities as well as

harbinger of the fruits of yajna to us. Pray come and be our all-time dispeller of the cavern of deep darkness from life. (Yajna is a creative process of development in life from the individual to the social, national, global and environmental level of life. The explanation above is related to the social level. Swami Brahmamuni explains the yajna at the individual level, and that is also suggested in Rgveda 10, 7, 6: 'Svayam yajasva', and yajurveda 4, 13: "Iyam te yajniya tanu", which means: Develop yourself by yajna according to the seasons of your growth, and remember your life in body, mind and soul is worthy of yajnic service for your personal development, your body being the first instrument of your wider yajna of life. This personal yajna is fivefold, for the elemental balance of earth, water, heat, air and ether; threefold for the balance of vata, pitta and kaf, and also for balanced growth of body, mind and soul; sevenfold for the growth of rasa, rakta, mansa, meda, asthi, majja and virya. Thus yajna is the process of growth beginning with the individual, accomplished at the cosmic level.)

অগ্নি -জীৱনক যজ্ঞক প্ৰকাশ- হমৰ সভক ঐ জীৱন-যজ্ঞমে আৰ্ত, জগমে পাঁচ বিভাগ ৈ, অৰ্থাত, ব্ৰহ্ম-যজ্ঞ, দেৱ-যজ্ঞ, পিতৃ-যজ্ঞ, অতিথি-যজ্ঞ, আ বলিবৈশ্বদেৱ-যজ্ঞ; পাঁচ লোক দ্বাৰা সংচালিত, অৰ্থাত, ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয়, বৈশ্য আ শূদ্ৰ ক চাৰি সামাজিক-আৰ্থিক বৰ্গ আ পাঁচম ন সমূহ কখনো কাল আয়ল আগংতুক। আ মে তীনটা ছৈ- অৰ্থাত, পাক যজ্ঞ, হবিৰ্যজ্ঞ আ সোমযজ্ঞ; আ জকৰ সাত বিস্তাৰ ছৈ, অৰ্থাত, অগ্নিষ্টোম, অত্যগ্নিষ্টোম, উক্থ্য, ষোডষী, ৰাজপেয়, অতিৰাত্ৰ আ অপ্তোযমী। অগ্নি, অহাঁ হমৰা সভক নেতা আ অগ্ৰগামী ছী, আ অহাঁ দেৱত্ব লেল হমৰ যজ্ঞক ৱাহক ছী আ স ্গহি হমৰা সভক লেল যজ্ঞক ফলক অগ্ৰদূত ছী। প্ৰাৰ্থনা অছি জে আউ আ হমৰা সভক ীৱন তৰহৰি সন অন্হাৰ সদাক লেল দূৰ কৰৈৱলা বনূ। (যজ্ঞ ব্যক্তিগতসঁ জীৱনক ামাজিক, ৰাষ্ট্ৰীয়, বৈশ্বিক আ পৰ্যাৱৰণীয় স্তৰ ধৰি জীৱনক বিকাসক একটা ৰচনাত্মক প্ৰক্ৰিয়া ছি। উপৰোক্ত ব্যাখ্যা সামাজিক স্তৰসঁ সম্বন্ধিত অছি। স্বামী ব্ৰহ্মমুনী ব্যক্তিগত স্তৰ পৰ যজ্ঞক ব্যাখ্যা কৰৈত ছথি, আ ওা ঋগ্বেদ 10,7,6 মে সেহো সুঝাওল গেল অছিঃ 'স্বয়ং যজ্ঞ'; আ যজুৰ্বেদ 4,13: 'ওযম তে যজ্ঞীয তনূ', জকৰ অৰ্থ অছি- অপন বিকাসক ঋতুক অনুসাৰ যজ্ঞ দ্বাৰা অপনা কেঁ বিকসিত কৰু, আ মোন ৰাখূ জে শৰীৰ, মন আ আত্মো যুক্ত অহাঁক জীৱন যজ্ঞক সেৱাক লেল অছি, আ তওসঁ অহাঁক ব্যক্তিগত বিকাস হএত; অহাঁক শৰীৰ অহাঁক জীৱনক ব্যাপক যজ্ঞক পহিল সাধন অছি। ওা ব্যক্তিগত যজ্ঞ পাঁচ প্ৰকাৰক অছি, পৃথ্বী, জল, উষ্মা, ৱায়ু আ আকাশক মৌলিক সংতুলনক লেল; তীন প্ৰকাৰক- ৱাত, পিত্ত আ কফক সংতুলনক লেল; আ শৰীৰ, মন আ আত্মোক সংতুলিত বিকাসক লেল সেহো; সাত প্ৰকাৰক মানে ৰস, ৰক্ত, মানস, মেধা, অস্থি, মজ্জা ৱিৰ্যক বিকাসক লেল। ঐ তৰহেঁ যজ্ঞ ব্যক্তিসঁ শুৰু হোগত বিকাসক প্ৰক্ৰিয়া অছি, জে ব্ৰ্ ম্হাংডীয স্তৰ পৰ সম্পন্ন হোগত অছি।)

আৱঁ আউ যূৰোপক বিদ্বান লোকনি দ্বাৰা ৱেদক গলত অনুৱাদক কিছু উদাহৰণ দ খূ:-

EXAMPLES OF SOME MISTRANSLATIONS OF VEDAS BY WESTERN SCHOLARS

I

W.D. Whitney's translation of the Atharvaveda (7, 107, 1) edited and revised by K.L. Joshi, published by Parimal Publications, Delhi, 2004:

Namaskrutya dyavapruthivibhyamantarikshaya mrutyave.

Mekshamyurdhvastisthaan ma ma hinsishurishvarah.

"Having paid homage to heaven and earth, to the atmosphere, to Death, I will urinate standing erect; let not the Lords (Ishvara) harm me." I give below an English rendering of the same mantra translated by Pundit Satavalekara in Hindi:

"Having done homage to heaven and earth and to the middle regions and Death (Yama), I stand high and watch (the world of life). Let not my masters hurt me."

An English rendering of the same mantra translated by Pundit Jai Dev Sharma in Hindi is the following:

"Having done homage to heaven and earth (i.e. father and mother) and to the immanent God and Yama (all Dissolver), standing high and alert, I move forward in life. These masters of mine, pray, may not hurt me."

I would like to quote my own translation of the mantra now under print:

"Having done homage to heaven and earth, and to the middle regions, and having acknowledged the fact of death as inevitable counterpart of life under God's dispensation, now standing high, I watch the world and go forward with showers of the cloud. Let no powers of earthly nature hurt and violate me."

'Showers of the cloud' is a metaphor, as in Shelley's poem 'the Cloud': "I bring fresh showers for the thirsting flowers", which suggests a lovely rendering.

The problem here arises from the verb 'mekshami' from the root 'mih' which means 'to shower' (sechane). It depends on the translator's sense and attitude to sacred writing how the message is received and communicated in an interfaith context with no strings attached (or unattached).

[Dr Tulsi Ram, 2013, Atharveda: English Translation; Page xxvi]

II

The idea that there was slavery in the Vedic Society originated with the Western Indologists with their intentional or careless translation of a Sanskrit word into "slave". For example, in the Taittiriya Samhita (Krishna Yajurveda), [7.5.10] [kanda 7,prapathaka 5, verse 10], a part of translation by Keith reads "slave girls dance around the fire". But in a footnote in the same page [pg., 628, Vol. 2] the author Keith says that the verse describes the dance of maidens. Suddenly the maidens have become "slave girls". Both Paranjape and Avinash Bose point to the mistranslation of the word 'yosha' as courtesan by the indologist Pischel [Bose, Hymns from the Veda, p. 36].

[Veda Books,SRI AUROBINDO KAPALI SHASTRY INSTITUTE OF VEDIC CULTURE, page 240]

III

In 1795, H.T. Colebrooke, then a young scholar, wrote his maiden paper, "On the Duties of a Faithful Hindu Widow," for the Asiatic Society (Asiatic Researches IV 1795: 205-15). He cited the hymn from the Rig Veda as sanctioning widow burning, which William Jones immediately contested (Canon 1993 I:lxx). Colebrooke translated the end of the hymn as "let them pass into fire, whose original element is water." A quarter of a century later, the Orientalist, H.H. Wilson pointed out that the hymn had been distorted (Wilson 1854: 201-14; Cassels 2010: 89). Wilson translated the verse as per the reading corroborated by Sayana, the authoritative medieval commentator on the Vedas, and

demonstrated that it did not refer to widow burning (Rocher and Rocher 2012: 24-25).

[Meenakshi Jain,2016; Sati: Evangelicals, Baptist Missionaries; and the Changing Colonial Discourse, Page 5)

ß

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. -Robert Louis Stevenson

----

Videha: Maithili Literature Movement

ß

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्ति:

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তি:

অনুক্রম

ঐ অংকমে অছি:-

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

১.২.খুঁক ३৫৯ পৰ হিপ্পণী

২.গদ্য

২.১.গ্রুপ কৈপ্‌ষ্ট (ডা.) রী এন ঝা- খুঁতৰিক্ষ মে উপগ্রহ (মেষ্টেনোগষ্ট) ষ্টকৰাৰ কে খাশংকা

২.২.পৰমানন্দ নান কর্ণ-ঠৈত মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

২.३.ক্রন্দন কর্ণ- দোহৈনি (রীহনি কথা)

২.৪.নানদের কামত-গ্নো'ক স্বচ্ছ চৰিত্র/ পোথী ঠঠা: মংথন

২.৯.ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (ধাৰারাহিক)

২.৬.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ-পেষ্ট-ব়োনিযা

২.৭.নির্মনা কর্ণ খগ্নিশিখা- ३৭

২.৫.প্রমোদ ঝা 'গোঞ্চন'-ওনতিক পানি (রীহনি কথা)

২.৯.ডা কিশন কাৰীগৰ- মৈথিন পেষ্টপোস্বঋা কে গোঁধিয়া িৰী

২.১০.ফগ্বঋা ঙপাধি ২০২৪-প্রস্তুতি ষ্টীম ৰিদেহ

३.পদ্য

३.১.কল্পনা ঝা- ঋংতৰৰাধ্রুষ্ট্ৰীয মহিনা দিৱস

३.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-পৰীক্ষা

३.३.হিতনাথ ঝা-ঋগ ফগ্বঋামে...

३.৪.পৱন মিশ্র "গোনৌনী"- ফগ্বঋা মে গাম

३.৯.ঋাচার্য ৰামানংদ মংডন- মঠে হোৰী/ হোৰী

১.১.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয়

১.২.অংক ३৮৯ পৰ টিপ্পণী

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

"রিদেহক জীরিত নেখক-সম্পাদক, আন্দোলনী, সার্রজনিক জীরন জীনিহাৰ, কনা-সংগীত-ৰংগমংচকর্মী আ ৰংগমংচ-নির্দেশক পৰ রিশেষাংক শৃংখনা" প্রক্রিয়াক রিধি নিম্ন প্রকাৰসঁ অছি। ক চযন

নিঅম:

१) लगभग पाँच-छह मास पहिनेसँ विदेह अपन पाठककेँ सम्मान देबा लेल लेल सूचना दैत अछि।

२) आएल सम्मानमेसँ विदेह मात्र जीवित लोकक चयन करैत अछि।

३) ऐ सभ लोकक लेखन/ काज एवं आचरणक साम्यता देखल जाइत अछि। जिनकर लेखन/ काज ओ आचरणमे बेसी साम्यता (कम फाँक) भेटैए तेहन छह टा नाम चयनित होइत अछि।

४) छह नाम एलापर ओ तुलना कएल जाइत छै जे ओ छहो गोटेकेँ लेखन/ काजक एवजमे समाजसँ की भेटलनि।

५) अछि तइ जिनका सभसँ कम भेटल बुझाइत तीन लोककेँ अगिला चरण लेल राखि लेल जाइत अछि।

६) ऐ तीन चयनित जीवित लोकक रचना, काज आ उद्देश्य आदिक बीचमे परस्पर तुलना कएल जाइत अछि।

७) रूपसँ विदेह द्वारा एकटा नाम चुनि सालक अंतमे अंतिम घोषणा कएल जाइत अछि आ नियत समयपर ओ विशेषांक निकालबाक प्रयास कएल जाइत अछि।

प्रश्न उठि सकैए जे की उपरका नियम एहन छै जगमे अंतिम रूपसँ सभ सुयोग्य जीवित लोक केर चयन समयपर भ**ऽ** जेतनि? त**ऽ** एकर उत्तर छै नै। विदेहक पाठक लग सेहो सीमाक संगे हमरा सभकेँ अपन अपन सीमा छनि। मुदा अही बेसट्टे देबाक अछि आ मैथिली लेल एकटा एहन रस्ता बना देबाक

ছৈ জগসঁ অারঁয রঁনা ৬০০-৩০০ রঁর্খক সাহিত্য রিদেহক নীকসঁ প্রেৰণা পারঁয।

অহী রিচাৰক সংগ রিদেহ ওহন সংস্থা, পত্রিকা, নেখক, কনাকাৰ, স্বযংসেরী রাঁ সার্রজনিক জীরন জীনিহাৰপৰ অপন ধেঅান সেহো ছথি মুদা জিনকাপৰ রিদেহক কেঁদ্রিত কই ৰহনে অছি জে সুযোগ্য রিশেষাংক কোনো কাৰণরশ নৈ প্রকাশিত ভই সকন। একৰ নাম ভেন রিদেহক"নিত নরন সিৰীজ", জকৰ রিরৰণ নীচাঁ "নিত নরন সিৰীজ"অছি। সে দেন জা ৰহন

-গজেন্দ্র ঠাকুৰ, সম্পাদক রিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

....

"একটা জীরিত সংস্থা রিদেহ দ্বাৰা এক রেঁৰসে কোনো, পত্রিকা রাঁ সংস্থা-পোথী-পত্রিকাসঁ জুড়ন স্বযংসেরীক সমগ্র মূল্যাংকন শৃংখনা"

রিদেহ অংক ৩৭১ (০১ জুন ২০২৩) "মিথিনা স্টুডেন্ট যূনিযন (এম.এস.যূ.)" রিশেষাংক

নিঅম:

১) -সংস্থা কৈটেগৰীসংস্থাক কাজ মানা অাদি পহিৰেনাগ, পত্রিকা-স্মাৰিকা অাদি ছপেনাগ, জে মাত্র ৰেকার্ড রঁনেরাঁনে অথয,

नै अछि। संस्था द्वारा जातिवादी कट्टरता नै बढ़ाओल जेबाक शर्त रहत, संस्था पाछाँ संस्था नै हेबाक चाही आ जीवित हेबाक चाही।
२) संस्था-पोथी- -पत्रिकासँ जुड़ल स्वयंसेवी कैटेगरीलेखक-प्रकाशकसँ इतर आन जे लोक पोथीपत्रिका केर बिक्री कऽ -अपन जीवन-यापनक संग मैथिलीक प्रचारमे सहायक छथि, संगमे संस्था(रंगमंच संस्था सहित) सभसँ सम्बन्धित स्वयंसेवी, तिनको मूल्यांकन विदेह विशेषांक निकालि कऽ करत।
३) -पत्रिका कैटेगरीमैथिलीक कोनो पत्रिकाक ऊपर विदेह विशेषांक प्रकाशित करत। मुदा ऐलेल ओइ पत्रिकाक सभ अंक विदेहपर डाउनलोड लेल ओइ पत्रिकाक संपादक वा कापीराइट धारक देता, से शर्त अछि।

चयन प्रक्रियाक नियम "विदेहक जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, जीवन जीनिहार सार्वजनिक, कला-संगीत-रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखला"क चयन प्रक्रियाक नियम सन रहत।

विदेहक ४०० म अंक १५ अगस्त २०२४ केँ ई-प्रकाशित हएत। ई अंक"अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली परिषद्" पर केंद्रित रहत। ऐ लेल निम्न विषयपर लेखक सभसँ आलेख आमंत्रित अछि-
१) अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली परिषद् केर गठनक प्रमाणिक इतिहास।
२) अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली परिषद् केर जिला, राज्य आ ओकर कार्यकर्ता केर विवरण।
३) एवं अन्य अन्तर्राष्ट्रीय बनाम अन्तरराष्ट्रीय केर संदर्भमे संस्था देशमे एकर उपस्थिति।
४) अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली परिषद् आ मिथिला केर नव चेतना।

৯) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ ৰিভিন্ন জাতি কেৰ সমন্বয।

৬) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ দ্বাৰা ভেল ৰিভিন্ন আঁদোলন আ তকৰ লেখা-জোখা এৰম্ ওকৰ প্ৰভাৱ।

৭) অনুসূচীমে স্থান আ অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী মৈথিলীকেঁ অষ্টম পৰিষদ্ কেৰ প্ৰযাস।

৮) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ কেৰ ৰাজনৈতিক দৃষ্টিকোণ।

৯) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ: ৰাষ্ট্ৰৰাদ আ ধৰ্ম নিৰপেক্ষতা কেৰ সঁদৰ্ভমে।

১০) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ সাহিত্য।

১১) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ পত্ৰ-পত্ৰিকা।

১২) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ ৰিজ্ঞান।

১৩) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ কলা।

১৪) অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ সমাজ।

(১৯অন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয মৈথিলী পৰিষদ্ আ ওকৰ ভৰিষ্য।

১৬) আৰো কোনো ৰিষয।

টোপ কএল আলেখeditorial.staff.videha@gmail.com মেল পৰ পঠাউ।

-গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ, সম্পাদক ৰিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

....

গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

সোশল মীডিযা, কাৰ্যক্ৰম সভমে ৰেদমে অন্তৰ্জাল আ দূৰদৰ্শনক

ओ लिखन अछि, ओ वर्णित अछि, शूद्रक प्रति, स्त्रीक प्रति, शूद्रक स्त्रीक प्रति अपमान जनक गप लिखन अछि; ओ सभ सूचि कइ कियो विकीपीडिया आ आन आन ठाम अन्तर्जालपर लेख सभमे परिवर्तन कइ देने रहथि। एक गोटे अंग्रेजीमे लिखनलि- "पकड़ि अथर्ववेदमे शूद्रक पत्नीकेँ बिना स्वीकृतिक कियो हाथ नइ जा सकय, बँना वक्तव्य अछि।" हम कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक, खण्ड-४; प्रबन्ध निबन्ध समालोचना भाग-२, २०१४ मे अपन आलेख "विद्यापति: कुप्रचारक निवारण किछु प्रचलित" मे लिखने रही- ".. ओ ओहिना भेल जेना अथर्ववेदमे शूद्रक पत्नीकेँ बिना स्वीकृतिक कियो हाथ पकड़ि नइ जा सकए बँना वक्तव्य।" मुदा अथर्ववेद वा कोनो वेदमे ओग तरहक वक्तव्य कत्तौ नै आयल अछि। तकर विपरीत शुक्ल यजुर्वेद ओ कहैत अछि:-

शुक्ल यजुर्वेद(२६.२)-यथेमां वाचं कल्याणीमावदानि जनेभ्यः। ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च॥हम सभ गोटेकेँ ओ पवित्र वाणी(वेदवाणी) सुनाबी। ब्राह्मणकेँ, क्षत्रियकेँ, शूद्रकेँ आ आर्यकेँ; अपन लोककेँ आ अपरिचितकेँ सेहो(मानि सभकेँ)। मुदा ऐ वेदवाक्यक विपरीत मनुस्मृति वेदवाणीक अध्ययन/ श्रवणकेँ समाजक किछु गोटे लेल निषेध करइ चाहलक, मुदा स्मृति सेहो वेदवाक्यकेँ प्रमाण मानैत अछि(शब्द प्रमाण) तेँ तकर विरुद्ध देल ओकर निर्देश स्वयं अमान्य भइ जाएत अछि।

वेद मे उपलब्ध शूद्र शब्दक उल्लेखित अंशक संग्रह नीचाँ देल जा रहल अछि। शूद्रक अपमानजनक उल्लेख तँ नहिये अछि, बरन् पएरसँ पवित्र पृथ्वीक जन्मक उल्लेख अछि आ तही उत्पत्तिक सादृश्यताक कारणसँ मानव समुदायक पालक शूद्र कहल गेल

ছথি।

প↓দ্ভ্যাগ্ঁ↑ শূ↓দ্রো খ্↑জাযত॥

পএৰসঁ শূদ্রক উ৲পত্তি ভেল॥

প↓দ্ভ্যাঁ ভূমি↓র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑↑৲।

ম্বদা পএৰেসঁ ভূমিযোক উ৲পত্তি।

REFERENCE OF SHUDRAS IN VEDAS [Dr Tulsi Ram, 2013, Atharveda: Samaveda: Yajurveda: Rigveda; English Translations]

ATHARVA VEDA (3 references)

KANDA-14

(MARRIAGE AND FAMILY) Kanda 14/Sukta 1 (Surya's Wedding)

Devata: Dampati; Rshi: Surya Savitri

60. *Bhagastataksha caturah padanbhagastataksha catvaryuspalani. Tvasta pipesa madhyatonu vardhrantsa no astu sumangali.*

Bhaga, lord sustainer and ordainer of life, has framed the value orders of life: Dharma, Artha, Kama and Moksha; four social orders: Brahmana, Kshatriya, Vaishya and **Shudra**; four stages of personal life: Brahmacharya, Grhastha, Vanaprastha and Sanyasa.

Tvashta, lord maker and organiser of life, has placed the woman as partner of man in matrimony in this order and organisation. May the bride be good and auspicious for us.
भाग- पालनकर्ता आ जीवनक अधिष्ठाता- जीवनक मूल्य क्रम तैयार केने छथिः धर्म, अर्थ, काम आ मोक्ष; चारि सामाजिक क्रम- ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य आ शूद्र; व्यक्तिगत जीवनक चारि चरण- ब्रह्मचर्य, गृहस्थ, वानप्रस्थ आ सन्यास।त्वष्टा- स्वामी निर्माता आ जीवनक आयोजक- एहि क्रममे आ संगठनमे स्त्रीकेँ विवाहमे पुरुषक साथीक रूपमे रखने छथि। से वधू हमर सभक लेल नीक आ शुभ होथि।

Kanda 19/Sukta 6 (Purusha, the Cosmic Seed)

Purusha Devata, Narayana Rshi

6. *Brahmano sya mukhamasid bahu rajanyo bhavat. Madhyam tadasya yadvaishyah padbhyam sudro ajayata.*

Brahmana, (man of knowledge, divine vision and the Vedic Word in the human community) is the mouth of the Samrat Purusha. Kshatriya, man of justice and polity, is the arms of defence and organisation. The middle part is the Vaishya who produces and provides food and energy. And the ancillary services that provide sustenance and support with auxiliary labour are the feet, the **Shudra** that bears the burden of society.

ব্রাহ্মণ (জ্ঞানী, দিব্য দৃষ্টি আ মানব সম্প্রদায় লেল বৈদিক শক্তি) সমাজক পুরুষক মুখ অছি। ক্ষত্রিয় -ন্যায় আ রাজনীতিক লোক- রক্ষা আ সংগঠনক হাথ ছথি। মধ্য ভাগ বৈশ্য ছথি জে ভোজন আ ঊর্জাক উৎপাদন আ আপূর্তি করৈত ছথি। আ সহায়ক সেবা জে সহায়ক শ্রমক সংগ নির্বাহ আ সহায়তা প্রদান করৈত অছি, ও অছি পৈর, শূদ্র জে সমাজক ভার বহন করৈত ছথি।

Kanda 19/Sukta 32 (Darbha)

Darbha Devata, Bhrgu Ayushkama Rshi

8. *Priyam ma darbha krunu brahmarajanyabhyam sudraya charyaya cha. Yasmai ca kamayamahe sarvasmai cha vipasyate.*

O Darbha, destroyer and preserver, eternal sanative, render me dear and loving to and loved by all Brahmanas, Kshatriyas, Vaishyas, **Shudra**s, whoever we love and desire, and all those who have the eye to see (and discriminate right and wrong).

হে দর্ভা, বিনাশক আ সংরক্ষক, শাশ্বত বিবেকশীল; হমরা সভকেঁ ব্রাহ্মণ, ক্ষত্রিয়, বৈশ্য, শূদ্র, সভক প্রিয় আ প্রেমী বঁনা দিঅ। সংগে ও সভ হমরা সভসঁ প্রেম্ করথি জিনকা সঁ হম প্রেম করী বাঁ জিনকর কামনা করী; আ ও সভ জিনকা লগ দেখবাঁক দৃষ্টি অছি(আ গলতসে ভেদ বুঁঝৈত ছথি আ সহী)।

SAMAVEDA (o reference)

YAJURVEDA (7 references)

CHAPTER- VIII

30. (Dampati Devata, Atri Rshi)

Purudasmo visuruupa indurantarmahimanamanaja dhirah. Ekapadim dvipadim tripadim chatupadimastapadim bhuvananu prathantam svaha.

The man of mighty deeds, who eliminates suffering and creates joy, of versatile attainments, bright and honourable, constant and resolute, should wait for the great new arrival. Men of the household, cultivate the vaidic culture of one, two, three, four and eight steps of attainment: one: Aum; two: worldly fulfilment and the freedom of moksha; three: the joy of the truth of word and the health of body and mind; four: the attainment of Dharma, wealth, fulfilment of desire, and moksha; eight: the joy of all the four classes and all the four stages of life (Brahmana, Kshatriya, Vaishya and **Shudra**, Brahmacharya, Grihastha, Vanaprastha and Sanyasa). Build homes for the people and advance in life.

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭, 𑒠𑒳𑓁𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒺𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑒹 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒺𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑒯𑒳𑒧𑒳𑒐𑒲 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒱𑒏, 𑒅𑒖𑓂𑒖𑓂𑒫𑒪 𑒂

সম্মানজনক, স্থিৰ আ দৃঢ় সংকল্পিত, ওকৰা মহান নর আগমনক কৰবাঁক চাহী। ঘৰক লোক প্রতীক্ষা, উপনিষ্কিক এক, দু, তীন, চাৰি আ আঠ চৰণক বৈদিক সংস্কৃতি বিকসিত কৰৈত ছথিঃ একঃ ওম; দুগঃ সাংসাৰিক পূর্তি আ মোক্ষ ৰূপী স্বতন্ত্রতা; তীনঃ রচনক সত্যক আনন্দ আ শৰীৰ আ মস্তিষ্কক স্বাস্থ্য; চাৰিঃ ধর্মক প্রাপ্তি, ধন, ঠচ্ছাক পূর্তি, আ মোক্ষ; আঠঃ জীরনক চাৰি রর্গ আ চাৰি চৰণক আনন্দ(ব্রাঁহ্মণ, ক্ষত্রিয, বৈশ্য আ শূদ্র, ব্রঁহ্মচর্য, গৃহস্থ, রনপ্রস্থ আ সন্যাস)। লোকক লেল ঘৰ রঁনাউ আ জীরন মে প্রগতি কৰু।

CHAPTER- XVIII

48. (Brihaspati Devata, Shunah-shepa Rshi)

Rucham no dhehi brahmanesu rucham rajasu naskrudhi. Rucha vishyesu shudreshu mayi dhehi rucha rucham.

Brihaspati, lord of the universe, eminent teacher and master of vast knowledge, inspire our Brahma section of the community-scholars, scientists, teachers and researchers with brilliance and love. Infuse brilliance, love and justice into our Kshatrias, defence, administration and justice section of the community. Bless with light, love and generosity our Vaishyas, producers and distributors among the community. And bless our **Shudra**s, the ancillary services, with light, love and loyalty. Bless me with light and love

toward us all.
ৱৃহস্পতি- ব্ৰহ্মাণ্ডক স্বামী, প্ৰখ্যাত শিক্ষক আ ৱিশাল জ্ঞানক স্বামী- সম্প্ৰদাযক ব্ৰহ্ম ৱর্গ- ৱিদ্বান, ৱৈজ্ঞানিক, শিক্ষক আ শোধকর্তা- কেঁ প্ৰতিভা আ প্ৰেম সঁ প্ৰেৰিত কৰূ। হমৰ ক্ষত্ৰিয- ৰক্ষা, প্ৰশাসন আ ন্যায- সম্প্ৰদাযক ৱর্গমে প্ৰতিভা, প্ৰেম আ ন্যাযক সংচাৰ কৰূ। হমৰ ৱৈশ্য-সম্প্ৰদাযক নির্মাতা আ ৱিতৰক- সভকেঁ প্ৰকাশ, প্ৰেম আ উদাৰতাসঁ আশীর্ৱাদ দিযৌ। আ হমৰ সভক শূদ্ৰ -সম্প্ৰদাযক সহাযক সেৱী- কেঁ প্ৰকাশ, প্ৰেম আ নিষ্ঠা সঁ আশীর্ৱাদ দিযৌ। হমৰা সভ কেঁ প্ৰকাশ আ প্ৰেম সঁ আশীর্ৱাদ দিযৌ।

CHAPTER- XXV

23. (Dyau etc. Devata, Prajapati Rshi)

Aditirdyauraditirantarikshamaditirmata sa pita sa putrah. Vishve deva aditih pancha jana aditirjatamaditirjanitvam.

In the essence: Light is indestructible; sky is indestructible; mother Prakriti (matter-energy-thought) is indestructible; Father, the Cosmic Spirit is indestructible; Son, the soul (jiva), is indestructible; all the divinities of nature and humanity are indestructible; five people, Brahmana, Kshatriya, Vaishya, **Shudra**, others, are indestructible; whatever is born is indestructible; whatever will be born is indestructible. (All that was, is and shall be is

indestructible in the essence.)

सारमे: प्रकाश अविनाशी अछि; आकाश अविनाशी अछि; माता प्रकृति(पदार्थ-ऊर्जा-विचार) अविनाशी अछि; पिता, ब्रह्मांडीय आत्मा अविनाशी अछि; पुत्र, आत्मा(जीव) अविनाशी अछि; प्रकृति आ मानवताक सभ देवत्व अविनाशी अछि; पाँच व्यक्ति, ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य, शूद्र आ आन अविनाशी अछि; जे किछु जन्मल अछि से अविनाशी अछि; जे किछु जन्मत से अविनाशी अछि।(जे किछु छल, अछि वा रहत/ आओत से सार मे अविनाशी अछि।)

CHAPTER- XXVI

2. (Ishvara Devata, Laugakshi Rshi)

Yathemam vacham kalyanimavadani janebhyah. Brahmarajanyabhyam Shudraya charyaya cha svaya charayaya cha. Priyo devanam dakshinayai daturiha bhuyasamayam me kamah samrudhyatamupa mado namatu.

Just as this blessed Word of the Veda I speak for the people, all without exception, Brahmana, Kshatriya, **Shudra**, Vaishya, master and servant, one's own and others, so do you too. May I be dear and favourite with the noble divinities and the generous people for the gift of the sacred speech. May this noble aim of mine be fulfilled here in this life. May the others too follow and come my way beyond this

life.

𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒫𑒹𑒠𑒏 𑒄 𑒡𑒢𑓂𑒨 𑒫𑒔𑒢 𑒯𑒧 𑒥𑒱𑒿𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡𑒏, 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑒏𑓂𑒭𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨, 𑒬𑒴𑒠𑓂𑒩, 𑒫𑒻𑒬𑓂𑒨, 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒹𑒫𑒏, 𑒁𑒣𑒢 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒰𑒭𑒝𑒏 𑒌 𑒅𑒣𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒧 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒞𑓂𑒫 𑒂 𑒅𑒠𑒰𑒩 𑒂 𑒧𑒢𑒦𑒰𑒫𑒢 𑒩𑒯𑒲। 𑒯𑒧𑒩 𑒄 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒌 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒣𑒴𑒩 𑒯𑒳𑒁𑒨। 𑒂𑒢 𑒮𑒦 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒿𑒯𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒨 𑒂 𑒮𑒹 𑒌 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒡𑒩𑒱 𑒩𑒿𑒯𑒨।

CHAPTER- XXX

5. (Parameshvara Devata, Narayana Rshi)

Brahmane brahmanam kshatraya rajanyam marudbhyo vaishyam tapase Shudram tamase taskaram narakaya virahanam papmane klibamakrayayaayogum kamaya punshchalumatikrustaya magadham.

Give us, we pray, the Brahmanas for education and research, culture and human values; the Kshatriyas for governance, defence and administration; the Vaishyas for economic development, and the **Shudra**s for assistance and labour in the ancillary services. Remove, we pray, the thief roaming in the dark, the murderer bent on lawlessness, the coward disposed to sin, the armed terrorist bent on destruction, the harlot out for pleasure of flesh, and the bastard fond

of scandal.

Note: In mantras 5-22 in which various aspects of organised life are listed, there is repetition of 'asuva' and 'parasuva' from mantra 3, which means: 'Give us, we pray, what is good', and, 'Remove, we pray, what is evil'. This is the prayer. Also, there are echoes of 'havamahe' from mantra 4, which means: 'We invoke and develop', and, 'we challenge and fight out'. This is the call for action under the divine eye.

শিক্ষা আ শোধ, সংস্কৃতি আ মানৱীয মূল্যক লেল ব্ৰাহ্মণ; শাসন, ৰক্ষা আ প্ৰশাসনক লেল ক্ষত্ৰিয; আৰ্থিক লেল ৱৈশ্য ৱিকাসক; আ সহাযক সেৱামে সহাযতা আ শ্ৰম লেল শূদ্ৰ হমৰা দিঅ সে হম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী। হম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী জে অন্হাৰমে ঘুমৈত চোৰ, অৰাজকতা পৰ ৱিৰ্ত খূনী, পাপ পৰ ৱিৰ্ত কাযৰ, ৱিনাশ পৰ ৱিৰ্ত সশস্ত্ৰ আতংকৱাদী, দৈহিক সুখ লেল ৱাহৰ গেল ৱেশ্যা, আ কলংকক শৌকীন নাজাযজকেঁ হটা দিযৌ।

নোটঃ মংত্ৰ 5-22 মে, জগমে সংগঠিত জীৱনক ৱিভিন্ন পক্ষ সূচীৱদ্ধ অছি, মংত্ৰ 3 সঁ 'আসুৱা' আ 'পৰসুৱা' ক পুনৰাবৃত্তি হোগত অছি, জকৰ অৰ্থঃ 'হমৰা সভ কেঁ দিঅ, হম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী, জে নীক অছি', আ, 'হটাউ, হম প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ছী, জে অধলাহ অছি'। ই প্ৰাৰ্থনা অছি। সঙ্গহি, মংত্ৰ 4 সঁ 'হৱামাহে' ক প্ৰতিধ্বনি অছি, জকৰ অৰ্থঃ 'হম আহ্বান কৰৈত ছী আ আগূ বঢ়বৈ ছী', আ, 'হম মাঁঙি দগ ছী আ লড়ৈ ছী'। ই দিৱ্য দৃষ্টিক অন্তৰ্গত কাজ কৰবাক আহ্বান অছি।

CHAPTER- XXX

22. (Rajeshvarau Devate, Narayana Rshi)

Athaitanastauau virupanalabhateitidirgham chatihrasvam chatisthulam chatikrusham chatishuklam chatikrushnam chatikulvam chatilomasham cha. Ashudra abrahmanaste prajapatyah. Magadhah punshchali kitavah kliboshudra abrahmanaste prajapatyah.

The good human being accepts and works with these eight classes of people of different forms and colours: too tall, too short, too fat, too thin, too white, too dark, too hairless, too hairy. Also they are neither Brahmanas nor **Shudra**s (nor the others). They too, all of them, are children of God, Prajapati. Even the bastard and the 'despicable', the wanton, the gambler, and the coward and the eunuch, neither **Shudra**s nor Brahmanas (nor the others), they too are children of God, Prajapati, father of all.

ঐ আঠ ৱর্গক লোকক সঁগ নীক লোক ৱিভিন্ন ৰূপ আ ৰঙ্গক স্বীকাৰ কৰৈত অছি আ কাজ কৰৈত অছিঃ খূব় নম্বা, বহুত ছোটে, বহুত মোটে, খূব় পাতৰ, বহুত গোৰ, বহুত কাৰী, বহুত কম কেশৱনা, খূব় কেশৱনা। ও সভ নে ব্রাহ্মণ ছথি, নহিযে শূদ্র(আ নহিযে আন কিযো)। ও সভ সেহো ভগৱান প্রজাপতিক সন্তান ছথি। এতৱ ধৰি জে নাজাযজ ৱা 'ঘৃণিত', উধমী, জুআৰী, আ কাযৰ আ নপুংসক, নে শূদ্র, নহিযে ব্রাহ্মণ(নহিযে আন কিযো), ও

सभ स्रोत भगवान प्रजापतिक सन्तान छथि, प्रजापति- सभक पिता।

CHAPTER- XXXI

11. (Purusha Devata, Narayana Rshi)

Brahmanosya mukhamashid bahu rajanyah krutah. Uru tadasya yadvaishyah padbhyam Shuudro ajayata.

The Brahmana, man of divine vision and Vedic Word, is the mouth of the Samrat Purusha, the human community. The Kshatriya, man of justice and polity, is created as the arms of defence. The Vaishya, who produces food and wealth for the society, is the thighs. And the man of sustenance and support with labour is the **Shudra** who bears the burden of the human family.

दिव्य दृष्टि आ वैदिक वचनक लोक ब्राह्मण, सम्राट पुरुष-मानव समुदाय-क मुख छथि। न्याय आ शिष्टताक लोक क्षत्रियकेँ रक्षाक हथियारक रूपमे बनाओल गेल अछि। वैश्य, जे समाजक लेल भोजन आ धन उत्पन्न करैत छथि, जाँघ छथि। आ श्रमक संग निर्वाह आ सहारा देबऽबला व्यक्ति शूद्र छथि जे मानव परिवार सभकक भार वहन करैत छथि।

RIG VEDA (2 references)

Mandala 10/Sukta 90

Purusha Devata, Narayana Rshi

12. Brahmano sya mukhamasidbahu rajanyah kritah. Uru tadasya yadvaisyah padbhyam sudro ajayata.

The Brahmana, man of divine vision and the Vedic Word, is the mouth of the Samrat Purusha, the human community. Kshatriya, man of justice and polity, is created as the arms of defence. The Vaishya, who produces food and wealth for the society, is the thighs. And the man of sustenance and ancillary support with labour is the **Shudra** who bears the burden of the human family as the legs bear the burden of the body.

দিব্য দৃষ্টি আ বৈদিক রচন বঁনা ব্রাহ্মণ, সম্রাট পুৰুষ-মানব সমুদায- ক মুখ ছথি। ক্ষত্রিয- ন্যায আ ৰাজনীতিক লোক- কেঁ বঁনাওল গেল অছি। বৈশ্য ৰক্ষাক হথিযাৰক ৰূপমে, জে সমাজক লেল ভোজন আ ধন উৎপন্ন কৰৈত ছথি, জাঁঘ ছথি। আ জীবিকোপার্জন আ শ্রমক সঙ্গ সহাযক ব্যক্তি শূদ্র ছথি জে মানব বহন কৰৈত ছথি জেনা পৈৰ শৰীৰক ভাৰ বহন পৰিৱাৰক ভাৰ কৰৈত অছি।

Mandala 10/Sukta 124

Devata: Agni (1); Rshi: Agni, Varuna, Soma

1. *Imam no agna upa yajnamehi panchayamam trivritam saptatantum. Aso havyavaluta nah puroga jyogeva dirgham tama ashayishthah.*

Agni, yajnic light of life, come to this life yajna of ours: which has five divisions, i.e., Brahma-yajna, Deva-yajna, Pitr-yajna, Atithi-yajna, and Balivaishvadeva-yajna; conducted by five people, i.e, four socioeconomic classes of Brahmans, Kshatriyas, Vaishyas and **Shudra**s and others like chance visitors from other groups there might be; which is threefold, i.e., paka yajna, haviryajna and somayajna; and which has seven extensions, i.e., Agnishtoma, Atyagnishtoma, Ukthya, Shodashi,Vajapeya, Atiratra and Aptoyami. You are our leader and pioneer, Agni, and you are the carrier of our yajna to the divinities as well as harbinger of the fruits of yajna to us. Pray come and be our all-time dispeller of the cavern of deep darkness from life. (Yajna is a creative process of development in life from the individual to the social, national, global and environmental level of life. The explanation above is related to the social level. Swami Brahmamuni explains the yajna at the individual level, and that is also suggested in Rgveda 10, 7, 6: 'Svayam yajasva', and yajurveda 4, 13: "Iyam te yajniya tanu", which means: Develop yourself by yajna according to the seasons of your growth, and remember your life in body, mind and soul is worthy of yajnic service for your personal development, your

body being the first instrument of your wider yajna of life. This personal yajna is fivefold, for the elemental balance of earth, water, heat, air and ether; threefold for the balance of vata, pitta and kaf, and also for balanced growth of body, mind and soul; sevenfold for the growth of rasa, rakta, mansa, meda, asthi, majja and virya. Thus yajna is the process of growth beginning with the individual, accomplished at the cosmic level.)

অগ্নি -জীরনক যজ্ঞক প্রকাশ- হমৰ সভক ঐ জীরন-যজ্ঞমে আও, জগমে পাঁচ রিভাগ ছৈ, অর্থাত, ব্রহ্ম-যজ্ঞ, দের-যজ্ঞ, পিতৃ-যজ্ঞ, অতিথি-যজ্ঞ, আ রঁনিরৈশ্বদের-যজ্ঞ; পাঁচ নোক দ্বাৰা সংচানিত, অর্থাত, ব্রাহ্মণ, ক্ষত্রিয, রৈশ্য আ শূদ্র ক চাৰি সামাজিক-আর্থিক রর্গ আ পাঁচম আন সমূহ কখনো কান আযন আগংত্তুক। আ সে তীনটা ছৈ- অর্থাত, যজ্ঞ পাক, হরির্যজ্ঞ আ সোমযজ্ঞ; আ জকৰ সাত রিস্তাৰ ছৈ, অর্থাত, অগ্নিষ্টোম, অত্যগ্নিষ্টোম, উক্থা, ষোডষী, রাজপেয, অ তিৰাত্র আ অপ্তোযমী। অগ্নি, অহাঁ হমৰা সভক নেতা আ অগ্রগামী ছী, আ অহাঁ দেরত্ব নেন হমৰ যজ্ঞক রাহক ছী আ সঙ্গহি হমৰা সভক নেন যজ্ঞক ফনক অগ্রদূত ছী। প্রার্থনা অছি জে আও আ হমৰা সভক জীরন তৰহৰি সন অন্ধাৰ সদাক নেন দূৰ কৰৈরঁনা রঁনূ।(যজ্ঞ র্যক্তিগতসঁ জীরনক সামাজিক, ৰাষ্ট্রীয, রৈশ্বিক আ পর্যারৰণীয স্তৰ ধৰি জীরনক রিকাসক একটা ৰচনাত্মক প্রক্রিযা অছি। উপৰোক্ত র্যাখ্যা সামাজিক স্তৰসঁ সম্বন্ধিত অছি। স্বামী

ব্ৰহ্মস্বনী র্যক্তিগত স্তৰ পৰ যজ্ঞক র্যাখ্যা কৰৈত ছথি, আ এ ঋগ্ৰেদ 10,7,6 সেহো স্বস্নাওন গেন অছিঃ মে 'স্বয়ং যজ্ঞ'; আ যজুৰ্ৰেদ 4,13: 'অযম তে যজ্ঞীয় তনূ', জকৰ অর্থ অছি- অপন বিকাসক ঋতুক অনুসাৰ যজ্ঞ দ্বাৰা অপনা কেঁ বিকসিত কৰূ, আ ৰাখূ জে শৰীৰ মোন, মন আ আত্মো যুক্ত অহাঁক জীৱন যজ্ঞক সেবাক নেন অছি, আ তএসঁ অহাঁক র্যক্তিগত বিকাস হএত; অহাঁক শৰীৰ অহাঁক জীৱনক র্যাপক যজ্ঞক পহিন সাধন অছি। এ র্যক্তিগত যজ্ঞ পাঁচ প্রকাৰক অছি, পৃথ্বী, জন, উষ্মা, ৱায়ু আ আকাশক মৌনিক সংতুনেনক নেন; তীন প্রকাৰক- ৱাত, পিত্ত আ কফক সংতুনেনক নেন; আ শৰীৰ, আত্মোক সংতুনিত বিকাসক নেন সেহো মন আ; সাত প্রকাৰক মানে ৰস, ৰক্ত, মানস, মেধা, অস্থি, মজ্জা আ বির্যক বিকাসক নেন। ঐ তৰহেঁ যজ্ঞ র্যক্তিসঁ শুৰু হোএত বিকাসক প্রক্রিয়া অছি, জে ব্ৰহ্মাংডীয স্তৰ পৰ সম্পন্ন হোএত অছি।)

আর্য আর্ত যূৰোপক বিদ্বান নোকনি দ্বাৰা ৰেদক গনত অনুবাদক কিছু উদাহৰণ দেখূ:-

EXAMPLES OF SOME MISTRANSLATIONS OF VEDAS BY WESTERN SCHOLARS

I

W.D. Whitney's translation of the Atharvaveda (7, 107, 1) edited and revised by K.L. Joshi, published by Parimal Publications, Delhi, 2004:

Namaskrutya dyavapruthivibhyamantarikshaya

mrutyave.

Mekshamyurdhvastisthaan ma ma hinsishurishvarah.

"Having paid homage to heaven and earth, to the atmosphere, to Death, I will urinate standing erect; let not the Lords (Ishvara) harm me." I give below an English rendering of the same mantra translated by Pundit Satavalekara in Hindi:

"Having done homage to heaven and earth and to the middle regions and Death (Yama), I stand high and watch (the world of life). Let not my masters hurt me."

An English rendering of the same mantra translated by Pundit Jai Dev Sharma in Hindi is the following:

"Having done homage to heaven and earth (i.e. father and mother) and to the immanent God and Yama (all Dissolver), standing high and alert, I move forward in life. These masters of mine, pray, may not hurt me."

I would like to quote my own translation of the mantra now under print:

"Having done homage to heaven and earth, and to the middle regions, and having acknowledged the fact of death as inevitable counterpart of life under God's dispensation, now standing high, I watch the world and go forward with showers of the cloud. Let no powers of earthly nature hurt and violate me."

'Showers of the cloud' is a metaphor, as in Shelley's poem 'the Cloud': "I bring fresh showers for the thirsting flowers", which suggests a lovely rendering.

The problem here arises from the verb 'mekshami' from the root 'mih' which means 'to shower' (sechane). It depends on the translator's sense and attitude to sacred writing how the message is received and communicated in an interfaith context with no strings attached (or unattached).

[Dr Tulsi Ram, 2013, Atharveda: English Translation; Page xxvi]

II

The idea that there was slavery in the Vedic Society originated with the Western Indologists with their

intentional or careless translation of a Sanskrit word into "slave". For example, in the Taittiriya Samhita (Krishna Yajurveda), [7.5.10] [kanda 7,prapathaka 5, verse 10], a part of translation by Keith reads "slave girls dance around the fire". But in a footnote in the same page [pg., 628, Vol. 2] the author Keith says that the verse describes the dance of maidens. Suddenly the maidens have become "slave girls". Both Paranjape and Avinash Bose point to the mistranslation of the word 'yosha' as courtesan by the indologist Pischel [Bose, Hymns from the Veda, p. 36].

[Veda Books,SRI AUROBINDO KAPALI SHASTRY INSTITUTE OF VEDIC CULTURE, page 240]

III

In 1795, H.T. Colebrooke, then a young scholar, wrote his maiden paper, "On the Duties of a Faithful Hindu Widow," for the Asiatic Society (Asiatic Researches IV 1795: 205-15). He cited the hymn from the Rig Veda as sanctioning widow burning, which William Jones immediately contested (Canon 1993 I:lxx). Colebrooke translated the end of the hymn as "let them pass into

fire, whose original element is water." A quarter of a century later, the Orientalist, H.H. Wilson pointed out that the hymn had been distorted (Wilson 1854: 201-14; Cassels 2010: 89). Wilson translated the verse as per the reading corroborated by Sayana, the authoritative medieval commentator on the Vedas, and demonstrated that it did not refer to widow burning (Rocher and Rocher 2012: 24-25).

[Meenakshi Jain,2016; Sati: Evangelicals, Baptist Missionaries; and the Changing Colonial Discourse, Page 5)

ম্বদা খাগাঁ জা কই সমস্যা রঁঢ়নৈ খা ওগমে খাদি শংকৰাচাৰ্য কিছু কই সকৈ ছনা, সামৰ্থ্য ছনহি ম্বদা ও নৈ কেনহি। তকৰ ঠঠা খাগাঁক কোনো খংকমে হম কৰৰঁ।
-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

অপন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

১.২.অংক ३৮৯ পৰ টিপ্পণী

কল্পনা ঝা, পটনা

বঁচত নীক অংক। নীক আলেখ সভ। কবিতা,গজল সভ সেহো নীক। জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিল' জী গজল নীক লিখৈত থি। এহি অংকক বিশেষ আকর্ষণ অছি আশীষ অনচিন্হাৰ জীক আলেখ "কী তাৰানংদ বিযোগীজী মংচপৰ অপ্রমাণিক বাচন কবৈ থি?" বঁচত নীক,তথ্যপৰক আলেখ । পহিলে বিযোগীজীক লেখন,আ আবঁ চনক বাচন পৰ সেহো প্রশ্নচিন্হ ! আ সে প্রশ্নচিন্হ বিঁনু োনো আধাৰক,ওহিনা নহি উঠাওল গেল। বঁচত ৰাস গীতক উদাহৰণ দৈত অপন বাঁত ৰখলনি। জাহি পোথীক মদদিসঁ ও সিদ্ধ কেলনি অপন বাঁত,তকৰ পূৰা বিবৰণ ("সাহিত্য অকাদমী" দ্বাৰা প্রকাশিত বিদ্যাপতি গীত সংচয' প্রথম সংস্কৰণ-1999)সংগহি এহী পোথীক চযন কিএক কেলনি,তকৰ কাৰণ সেহো ফড়িচ্ছা ক' লিখি দেলনি অছি।আ তখন সিদ্ধ কেলনি অছি, জে তাৰানংদ বিযোগীজীক সংপূর্ণ সাহিত্য অপ্রমাণিক অছি। একটা স্থাপিত সাহিত্যকাৰক সাহিত্যকেঁ এতেক প্রমাণিক ঢংগসঁ অপ্রমাণিক সিদ্ধ কৰবঁ বাস্তব মে বঁচত নীক লাগল। আশীষ জীক এহি বাঁতসঁ ককৰো অসহমতি নহি ভ' সকৈএ-"দিক্কত ত**२** ও হো ছৈ জে ওহি সমযমে প্রচলিত বঁচত ৰাস চংদক বিবৰণ আবঁ নহি ভেটৈত ছৈ আ তকৰো অনেক কাৰণ ছৈ। মুদা নৈ ভেটৈ ছৈ বিবৰণ তঁগ ও মানি লেবঁ জে চংদ চহিযে নহি অথবা অমুক ৰচনাকাৰক ৰচনামে চংদ নৈ ছৈ সে কতচঁসঁ উচিত নৈ।" এতেক নীক আলেখক লেল আশীষ জীকেঁ সাধুবাদ ! [প্রীতি কাৰণ সেতু বাঁন্হল: সম্প দক-

আশীষ অনচিন্হাৰ- বিদেহ পেটাৰ] মৈথিলী ভাষা-সাহিত্য মে গজেন্দ্র ঠাকুৰ এৱং প্রীতি ঠাকুৰক যোগদানক আলোচনাত্মে বিৱেচন ৱঁলা পোথী "প্রীতি কাৰণ সেতু বাঁন্হল" Redefining Maithili হমৰা ঘৰ আৰিঁ গেল অছি। লেখকীয প্রতি পঠএৱাঁলেল বঁহুত বঁহুত ধন্যবাদ জ্ঞাপিত কৰৈত ছিঅনি। পোথী দেখি মোন প্ সন্ন ভ' গেল। বঁহুত নীক ডিজাগল কএল গেল অছি। ছপাগ,কাগজ ক ক্লালিটী সভ কিছু বঁহুত নীক। পঢ়বাঁমে সুগম, সভ এসক লোকলেল(ফাল্টক কাৰণেঁ) এহি পোথীক সভ সঁ বঁড়কা বিশেষতা বা আকর্ষণ কহি সকৈত ছী,জে হমৰা ঠীকে বঁহু আকর্ষিত কেলক,ও অছি মৈথিলী লোকগীতক কিছু পাঁতিক মাধ্যম সঁ পোথী মে সংকলিত লেখ সভ কেঁ কৈটগৰাগজ ৰবঁ। একহক টা গীতক পাঁতি একহক টা খঁডলেল আ সে যথোচিত চুনাও,গজবঁ..জেনা ---- আজু জনকপুৰ মংগল ভুপ সভ আওল হে..অনুক্রম লেল প্রথম গণেশ পদ গাওল দেৱতা মনাও হে..সংপাদকীয লেল সভটা গীতক বোঁল বেঁজোড় চুনলনি অছি। বঁনহী মে মুঁগিযা জনমি গেল বঁনহী নতৰি গেল হে.. পীপৰক পাত অকাসহি ডোলএ শীতল বঁহএ বঁসাত যৌ.. পহিল পহৰ গৌৰী পূজ .. তোড়লনি ধনুষ কঠোৰ হে পৰিছন চলূ সখিযা..কৰল নগৰ কে সেনুৰিযা সেনুৰ বেঁচে আযল ৰে আহে কৰল নগৰ কে কুমাৰী ধিযা সেনুৰ বেঁসাহল হে.. কৰমী কে লত্তী জকাঁ লতৰথু পুৰৈল জক ঁ পসৰথু হে.. জতবাঁ মোটামোটী পঢ়লহুঁ/দেখলহুঁ পোথী, তাহি সঁ ঞ্র অনুমান সেহো ভেল,জে সংপাদক মহোদয ৰচনাকাৰক ক্ষমতাক অনুৰূপেঁ হুলকা সঁ ওহি বিষয পৰ লিখবাঁক আগ্রহ কেলনি আ তাহি মে সফল ভেলাহ। কহবাঁক মানে সংপাদক বঁলা কাজ বঁখূবী কেলনি অছি। জেনা একটা সিনেমাক ডাগৰেক্টৰ কেঁ াথ মে

রহৈত ছৈ,একটৰ সঁ কোনা নীক সঁ নীক কাজ নিখএ,তহ না একটা সংপাদকক মহত্বপূর্ণ ৰোন রহৈত ছৈ এহি তরহক পোথীক প্রকাশন মে। হমৰা মোন অছি কহিযো সংপাদক মহোদয ঙা রাঁত অপন পোস্ট মে কহনে ছনথি "ঙা পোথী হমর সংপাদন কনাক পৰীক্ষা হএত।" তঁ যে হমৰা তরফ সঁ সংপাদক জী 'রিথ-ডিস্টিংক্শন' ঙত্তীর্ণ ভেনাহ অছি,এহি পৰীক্ষা ে। ঙা সর্টিফিকেট হম ওহিনা নহি দেনিঅনি অছি। পোথী জে সভ পঢ়তাহ/পঢ়তীহ সভ হমর রাঁত সঁ সহমতি ৰখতাহ/ৰখতীহ। জে নিপিক জানকাৰ ছথি ণনকা সঁ নিপি সংরঁধী নেখ নিখরঁওননি,জে সমাজশাস্ত্রক জ্ঞাতা ছথি ণনকা সঁ দূষণ পঞ্জী পৰ রিস্তৃত রিরৰণ রঁনা আনেখ। ঙা সংপাদকীয কৌশন ভেন। ঙংটৰনেট, পঞ্জ , শব্দকোশ, নিপি, সংপাদন, সাহিত্য, নর নেখক কের প্রো ্সাহন আদি রঁণত রিষয পৰ রঁণত ৰাস স্তৰীয নেখক সংকনন অছি ঙা পোথী। গজেন্দ্র ঠাকুৰ-প্রীতি ঠাকুৰ কিছু এহন কেন ি জে মৈথিনী ভাষা-সাহিত্য নেন পহিন কাজ ছনৌ, আ এহন-এহন পহিন কাজক সূচী নমহৰ ছনি হিনকা নোকনিক। ণনকৰ সভ কাজক সূচনা ভেটতনি পাঠক কেঁ এহি পোথী মে,সংগহি রিভিন্ন নোকক দ্বাৰা ওহি কাজক মূন্যাংকন কৰৈত আনেখ সভ। এহি পোথী মে ণনকৰ কএন কাজক গুণগান মাত্র নহি অছি। গজেন্দ্র ঠাকুৰ এরং প্রীতি ঠাকুৰক সংগ পোথীক সংপাদক আশীষ অনচিন্হ ৰ জী কেঁ রঁণত রঁণত শুভকামনা

কৈনাশ কুমাৰ মিশ্র

[প্রীতি কাৰণ সেত্তু রাঁন্হন: সম্পাদক- আশীষ অনচিন্হাৰ- রিদেহ পেটাৰ] হমৰা হাথ মে হার্ড রাঁণ্ড কাপী আরিঁ গেন অছি "প্রীতি

কাৰণ সেক্ত ৰাঁহ্নন" নামক পোথী কেৰ। এহি পোথী কেৰ সংপাদক ছথি শ্ৰী আশীষ অনচিন্হাৰ। পোথী কেৰ কৱৰ পেজ, একৰ কাগত কেৰ ক্লানিটী, ফান্ট, ফান্ট সাগজ়, মুখ্য আৱৰণ আ ৃষ্ঠ পেজ কেৰ ৰংগ সংযোজন, ডিজ়াগন, ফাৰমেট অনেগ-অনেগ ৱিষয হেক্ত মৈথিনী নোকগীত কেৰ আখৰ সঁ ৱিভিন্ন খণ্ডক নামকৰণ গত্যাদি এহি পোথী কে ৱিশিষ্ট আ সংগ্ৰহণীয ৰঁনৱৈত অছি। জিজ্ঞাসা ৰঁঢ় গেন নে? যৈহ ঠৈক এহি পোথী কেৰ ৱিশিষ্টতা। দেখূ কনে নামকৰণ: ৱিষয সূচী কেৰ নাম ঠৈক: আজ্ব জনকপুৰ মংগন ভুপ সভ আওন হে.. প্ৰথম গণেশ পদ গাওন দেৱতা মনাওন হে..: অতয আশীষ অনচিন্হাৰ জী অপন ৰাঁত এহি পোথীক সংপাদক কে ৰূপ মে ৰখৈত ছথি। ৰঁনহীমে মূঁগিযা জনমি নেন ৰঁনহী নতৱি গেন হে..: অতয সংপাদক মহোদয গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ আ প্ৰীতি ঠাকুৰ কেৰ পৰিচয দৈত ছথি। পৰিচয সটীক, গমানদাৰী সঁ সভ ৰাঁতক চৰ্চ কৰৈত অছি। কেনা এক ৱ্যক্তি অপন জীৱনসাথী কেৰ সহযোগ সঁ অসম্ভৱ কে সংভৱ ৰঁনা নৈত অছি তকৰ ৰেখাচিত্ৰ থিক গ অংশ। ভপৰোক্ত নামকৰণ তঁ খণ্ড সঁ পূৰ্ৱক অছি, খণ্ড কেৰ নামাংকৰণ ত আৰঁ নিম্ন তৰহেঁ হোগত অছি: খণ্ড-1: পীপৰক পাত অকাসহি ডোনয শীতন ৰঁহএ ৰঁযাত যৌ..এহি খণ্ড মে গজেন্দ্ৰ জীক পিতা, হুনক পাৰিৱাৰিক এৱং সামাজিক ৱিৱৰণ দেন গেন ছৈ । খণ্ড-2: পহিন পহৰ গৌৰী পূজনে.. : এহি খণ্ড মে প্ৰীতি ঠাকুৰ ক ৰ কাজক আনোচনা 10 গোটে দ্বাৰা ভেন অছি জে সাহিত্য, গতিহাস, পত্ৰকাৰিতা এৱং অন্য ৱিধা সঁ জ্বড়ন নোক ছথি। খণ্ড-3: তোড়নেনি ধনুষ কঠোৰ হে পৰিছন চনূ সখিযা..: এহি খণ্ড মে গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ কেৰ কাজক আনোচনা 29 গোটে কেনে ছথি। ওনা হমৰ মানৰঁ অছি জে গজেন্দ্ৰ জী মৈথিনী সংস্কৃতি আ সাহিত্য কেৰ এহেন ম ীষী

छथि जिनका पर 29 आलेख सृसृश्लान लगौत अछि। हिनका पर 29 आलेखक बाँते छोड़ू 29 पोथी लिखबँ, सेहो न्यून होत। जे गोटें गजेन्द्र जीक अवदान सँ परिचित छी से हमर बाँतक अर्थ लगा लेने हएबँ ! उपरोक्त बाँत भेल तीन खण्डक। एकरा अनारे जे गण्डेकस गव्यादि देल गेल छैक, संपादक महोदय जे अपन बाँतक सार संक्षेप लिखैत छथि ताबू सभ मे गीतक आखरे नहि प्रथम पंक्ति छैक। तकर उदहारण देखल जाय: करन नगर के सेन्बरिया सेन्वर बेंठे आयल रे आहे करन नगर के कुमारी धिया सेन्वर बेंसाहले हे..: अतय भेटैत अछि गजेन्द्र ठाकुर आ प्रीति ठाकुरक संपूर्ण परिचय। करमी ◌ लत्ती जकाँ लतरथू प्वैल जकाँ पसरथू हे..' अतय संपादक महोदय अर्थात श्री आशीष अनचिन्हार जी अपन सार संक्षेप एहि पोथीक विषय मे लिखैत छथि। 490 पृष्ठक ग पोथी जकर अँगरेजी केर टै नाअल एकर अर्थ आरो फरिछा दैत छैक - Redefining Maithili - श्री गजेन्द्र ठाकुर केर मैथिली साहित्यक विभिन न विधा पर योगदान, ानक ग-पत्रिका - विदेह केर सतत प्रकाशन, तथाकथित मुख्यधारा सँ धकेल देल गेल अथवा तिरस्कृत साहित्यकार आ ानक रचना के प्रकाशित करबँ, अधि सँ अधिक पाठक धरि न जाएबँ, संगहि कियोक अगर लिखैत छथि आ विदेह लग छपबाँक हेतु भेजैत छथि तँ ानक रचना के बिँना कुनो पूर्वाग्रह के छापबँ; आ गजेन्द्र जीक एहि साँस्कृत क यात्रा मे ानक पत्नी प्रीति ठाकुर केर पारिवारिक संग-संग साहित्यिक साहचर्य। ग पोथी जहिया सँ हमरा भेटल अछि तहिया सँ हमारा मोन मे गजेन्द्र जीक संग-संग आशीष अनचिन्हार लेल सम्मान पहिने सँ अधिक भ गेल अछि। कहबाँक अर्थ ग जे गजेन्द्र जी मैथिली

সংস্কৃতি ঋথরা মিথিলাম কেৰ ঋনেক পক্ষ পৰ রিঁনা কোনো ুনো তৰহক সৰকাৰী ঋথরা সংস্থাগত ঋার্থিক সহযোগ কে মিশন মোড পৰ কাজ ক ৰহন ছথি। দেখ ৰহনে ছী জে কনৌসী ভৰি কাজ কেনা সঁ ঋা সফনতা সঁ নোক ঋাদ্মে শাঘা মে রঁতাহ জাগত ছথি, মুদা চৰৈৰেতি-চৰৈৰেতি কেৰ নাদ নগরৈঁত গজেন্দ্র জ ঋপন যাত্রা মে নাগন ছথি। হমৰ পৰিচয হিনকা ঋর্থাত গজেংদ্র জী সংগ 2007 -08 সঁ ঋছি। পোথীক পন্না ডনটরৈঁত কান হম জেনা এক-এক ক্ষণ কে স্মৰণ কৰয নগনহুঁ। ভোগন ঋতীত কে রর্তমান মে দেখৈত সভ রাঁতক ঋভ্যাস কৰৈত গেনহুঁ। হম তাহি সময নার্থ গ্রুপ্ট ভাৰত পৰ গহন কাজ কৰৈত ৰহী। গজেংদ্র জী হম া রেঁৰ-রেঁৰ নিখরাঁ নেন ঋাগ্রহ কৰথি। হম নিখয নগনহু। এক নর ঋা ৰচনাত্মক সম্বঁধ রঁনয নাগন। মৈথিনী সাহিত্য, সংসাৰ ঋা নেখন সঁ সিনেহ হোময নাগন। ফেৰ নোকক ঋানেখ, ঋনেক পক্ষ পৰ রিচাৰ, রিচাৰ ঋা ঋানেখ কেৰ ঋতি রৈজ্ঞানিক সমাযোজন এহি পোথী মে এক নর ফাৰমেট , নর সোচ, নর প্রযোগ সংগ নাগন। সভ ঋানেখ কেৰ ঋক্ষৰ-ঋক্ষৰ মে গজেন্দ্র জী ব্যাপ্ত ছথি ঋা সংগ ছথিন হুনক পত্নী শ্রীমতী প্রীতি ঠাকুৰ। কৰ মহত্ত্ৱ ঋাৰো পৈঘ ভ জাগত ছৈক জখন পতা চনৈত ঋছি ে পোথী কেৰ সাৰথী ঋর্থাত সংপাদক শ্রী ঋাশীষ ঋনচিন্হাৰ জী ছথি জে হমৰা জনতরঁ সঁ 18 রর্ষ সঁ গজেন্দ্র জী, হুনক পৰিযোজনা ঋা রিদেহ সঁ 100 প্রতিশত সমর্পণ ভার সঁ জুড়ন ছথি। সংপাদক সহী ঋর্থ মে এহি পোথী ৰূপী প্রদর্শনী ঋথরা exhibition কেৰ ক্যূৰেটৰ ছথি। ক্যূৰেটৰ কিযৈক? কিযৈক তঁ ঋনগ-ঋনগ রিষয ঋা রঁ ংদ্ব পৰ ঋনগ-ঋনগ রিদ্বান ঋথরা রিযোর্স পর্সন্স কে তাকরঁ , হুনকা সঁ রাঁত কৰরঁ, ঋা নেখ নিখা নেরঁ রঁহুত দুঞ্জকৰ কার্য থিকা।

उदाहारण केर लेल हमरा दूषण पंजी पर लिखबाँ लेल कहले छलाह। हम एहि विषय पर नहि लिखय चाहैत रही। दस दिन धरि आशीष जी सँ वार्तालाप होइत रहल आ अंततः आशीष जी हमरा बुझा देलनि जे हमरे लिखक चाही एहि विषय पर। प िणाम ग भेल जे पञ्जी विधा पर हमर ज्ञान बढ़ल आ एकर वैज्ञानिकता, लोक पक्ष, लोक द्वारा शास्त्रक दोख दूर करबाँक प्रयोग आ प्रमाण, पञ्जी केर यथार्थ आ थोथेबाँजी, पञ्जी प् बँध सँ सम्बँधित भ्रान्ति, स्त्री मनोदशा, भविष्य हेतु पञ्जी केर व यवहार, मिथिलाक अन्य जाति मे पञ्जी केर स्कोप, डिजिटल युग मे   ञ्जी आदि अनेक विंदु पर जेना हमर भक खुजय लागल। हमरा स्वीकार करबाँ मे कोनो शंका नहि अछि जे हम जेना-जेना गजेन्द्र जीक   ाज सभ पढ़ैत छी तेना-तेना हमरा अपन अज्ञानता केर भान भेल जा रहल अछि ! "माधवँ- तुम समान आबो नहि दोसर !" येह उक्ति गजेन्द्र जी लेल उचित बुझना जा रहल अछि हमरा। एहि पोथी मे सभ किछु भेटैत - फोटो, तथ्य आ नहि जानि की-की! अगर फ़ोकट मे पढ़य चाहैत छी तँ लिंक सँ पढ़ि सकैत छी। मुदा एहि पोथी केर पढ़बाँक मजा पन्ना उनटि-उनट   क चाहक चुश्की संग छैक। पोथी पढ़बाँक, ओकर सज्जा देखबाँक आनन्द सही अर्थ मे परमानन्द छैक। से तखन बुझबैक जखन पढ़बैक। अथवा जिनका सभके पोथी भेटल छनि से सभ कहता। पोथी मे अतेक लोकक आलेख अछि आ सभक नाम लेब संभव नहि , ताहिं किनको नाम नहि ल रहल छी। एक बाँत मुदा कहब, ग पोथी जोगा क रखने अछि बाँत, विचार आ आलोचना (समालोचना) सभ जाति , वर्ग, सम्प्रदाय, लिंग, आ भौगोलिक एवं सांस्कृतिक परिवेश केर लोकक। एक बाँत आरो, जे प नहि

কহি ঠুকন চ্চী - সভ ঠাম গজেন্দ্র জী খপন পত্নী সংগ রিদ্যমান চ্চথি। কিতাৰ্বক USP ঠৈক এক সমর্পিত, খন্বেষী, প্রো শীন সংপাদক কেৰ curation জাহি কার্য মে খাশীষ খনচিন্হাৰ জী খপন দক্ষতা প্রমাণিত কএললি খচ্চি। এখন খতৰেঁ শুভম ভূযাত।

শিৱ কুমাৰ ঝা টিল্লূ

[প্রীতি কাৰণ সেতু ৰাঁন্থন: সম্পাদক- খাশীষ খনচিন্হাৰ- রিদেহ পেচাৰ] মৈথিলী সাহিত্যমে ঝাঁপন প্রতিভা সভকেঁ জগজিযাৰ কেনিহাৰ খাদৰনীয গজেন্দ্র ঠাকুৰজী খা হিনক ধর্মপত্নী শ্রীম ী প্রীতি ঠাকুৰজীক কৃত্য খা খাধুনিক মৈথিলী সাহিত্যম হিনক খপন তন মন খা ধনসঁ পৰহিত প্রবৃতিকেঁ প্রতি সমর্পিত এহি খনেভ্য গ্রংথকেঁ খাত্মোসঁ নমন ক' ৰহন চ্চী .জোঁ গজেন্ ্ৰ জী নহি হোগতথি ত' হম কিন্নহ্ন খপন ৰচনাকেঁ সংস্বচিত নহি ক' পৰিঁতহ্ঁ . কতেক সাহিত্যকাৰ খপন- খপন ৰচনা সভকেঁ প্রকাশিত নহি ক' পৰিঁতথি .করি বূঁচকেৰ কার্যকেঁ হ্নক মৃত্যুকেঁ ঔপৰাংত সদগতি. এহেন সন কতেক সাহিত্যকাৰ, রিঁন্ব গজেন্দ্রকেঁ খসম্ভৱ. হিনক প্রযাস খাধুনিক মৈথিলী সাহিত্যক ঁ নৱ দিশা দেনক.. সম্পাদক খাশীষ খনচিন্হাৰকেঁ হীযাসঁ খাভাৰ, ৰঁহ্নত নীক কাজ।

লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ

[নিত নৱল স্বশীন- রিদেহ পেচাৰ] ৰঁহ্নত নীক কাজ হৈত ্রা। স্বশীন জী পহিন মৈথিলীক সাহিত্যকাৰ চ্চথি জে মৈথি ীক সংৰক্ষণ নেন খান্দোনন কৰৈত প্বনিসক নাঠীসং খপন কপাৰ ফোৰোনে চ্চথি পটনামে। কনকত্তাক নেন ্রা কোনো নৱ ৰাঁত নৈ খচ্চি জে নোক (সাহিত্যকাৰে) দোসৰ সাহিত্যকাৰকে কাত কয

দৈত ছথি জকৰ শিকাৰ ৰাজকমন চৌধৰী ওআ ৱীৰেঁদ্ৰ মন্লিক মেহো ভেন ছথি। কমোৰেঁস এ স্থিতি প্ৰায: সম্পূৰ্ণ মৈথিনী ৰাঙমযমে পসৰন ওছি।হম ওহাঁক মাধ্যমে শ্ৰী গজেন্দ্ৰজীকে কোটি শ: ধন্যৱাঁদ দৈত ছিযনি জে ও নিত নৱন সূশীন নীখিকেঁ মৈথিনীক কথা সাহিত্যক নেন ৱঁৰ পৈঘ উপকাৰ কৰতাহ!!

কিশোৰ কেশৱ

[নিত নৱন সূশীন- ৱিদেহ পেটোৰ] শুভকামনা হিনক নাটক ভামতীক পহিন মঁচন পটনামে হমহীঁ সৱঁ কযনে ছী, প্ৰাযঃ 1991-92 মে। তকৰ ৱাঁদ ওপন পত্ৰিকা মে একৰা প্ৰকাশিতো কযনে ৰহী।

প্ৰেমকান্ত চৌধৰী, গুৱাহাটী

ৱঁহুত ৱঁহুত ৱঁধাএ শ্ৰী মান জী। ওনৱৰত জাৰী ৱিদেহক নিযমিত ওঁক।

ওপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.*গদ্য*

२.१.গ্ৰুপ কৈপটে (ডা.) ৱী এন ঝা- ওঁতৰিক্ষ মে উপগ্ৰহ (মেটেনোগট) টকৰাৱ কে ওশাংকা

२.२.পৰমানন্দ নান কৰ্ণ-চৈত মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

२.३.কুন্দন কৰ্ণ- দোহৈনি (ৱীহনি কথা)

२.४.নানদেৱ কামত-গুনো'ক স্বচ্ছ চৰিত্ৰ/ পোথী চৰ্চা: মঁথন

२.५.ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (ধাৰাৱাহিক)

२.६.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ-পেট-ৱোঁনিযা

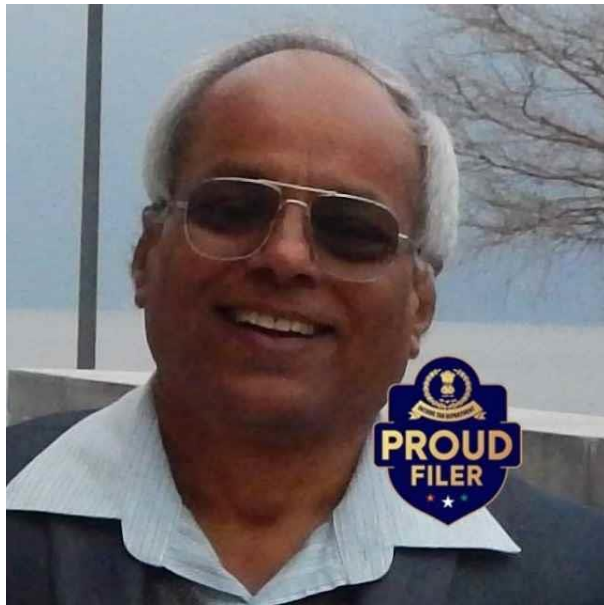
𑓒.𑓗.𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒬𑒱𑒐𑒰- 𑓓𑓗

𑓒.𑓘.𑒣𑓂𑒩𑒧𑒼𑒠 𑒗𑒰 '𑒑𑒼𑒏𑒳𑒪'-𑒍𑒢𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱 (𑒥𑒲𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰)

𑓒.𑓙.𑒛𑒰 𑒏𑒱𑒬𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒲𑒑𑒩- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒣𑒹𑒙𑒣𑒼𑒮𑒳𑒂 𑒏𑒹 𑒑𑒼𑓀𑒡𑒱𑒨𑒰𑒑𑒱𑒩𑒲

𑓒.𑓑𑓐.𑒤𑒑𑒳𑒂 𑒅𑒣𑒰𑒡𑒱 𑓒𑓐𑓒𑓔-𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒙𑒲𑒧 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯

𑓒.𑓑.𑒑𑓂𑒩𑒳𑒣 𑒏𑒻𑒣𑓂𑒙 (𑒛𑒰.) 𑒥𑒲 𑒋𑒢 𑒗𑒰- 𑒁𑓀𑒞𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭 𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒑𑓂𑒩𑒯 (𑒮𑒹𑒙𑒹𑒪𑒰𑒃𑒙)
𑒙𑒏𑒩𑒰𑒫 𑒏𑒹 𑒂𑒬𑓀𑒏𑒰

গ্রুপ কৈপ্টে (ডা.) রী এন ঝা

খংতৰিক্ষ মে ঙপগ্রহ (মেপ্টেনোগজ্ট) ইকৰার কে খাশংকা

-প্রস্তুত খছি গ্রুপ কৈপ্টে (ডা.) রী এন ঝা জী ক পহিন মৈথিনী খানেখ খংতৰিক্ষপৰ। গ্রুপ কৈপ্টে (ডা.) রী এন ঝা (MBBS, AMD, MD, FelSAM) পূর্র রায়ুসেনা খধিকাৰী র চিকিত্সো খন্যসংধান প্রমুখ; রেঁগনূৰ রিশ্বরিদ্যানয মে প্রোফেসৰ র স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষক তথা DRDO মে ররিধ্ঠ রৈজ্ঞানিক (Sc 'F') র সহ নিদেশক ছনাহ। খংতৰিক্ষ রিজ্ঞান মে হিনকৰ নিখন পুস্তক "Design Concepts in Human Space Missions) দেশ রিদেশ মে প্রচনিত ছহি- সম্পাদক

'রিদেহ মে রিজ্ঞান' রিষয-রস্তু পৰ এক নরীন প্রযোগ শুৰূ

कएल गेल छी। ओहना तँ विदेह पत्रिका मैथिली साहित्य मे एक विशेष प्रतिष्ठा राखैत अछि, भाषा के मृदा कोनों, खास कऽ प्राचीन सांस्कृतिक भाषा के विकास आओर सामूहिक ग्रहण-विग्रहण तावत सम्भव नहिं होएत जावत ओहि मे आधुनिक व समकालीन ज्ञान-विज्ञान व परिवेश के समुचित स्थान नहिं भेटैत। जाहि समय से आधुनिक शिक्षा प्रणाली मे मैथिली के समावेश भेल अछि, प्रायः अधिकतम विद्यालय व महाविद्यालय मे मैथिली अपन गद्य व पद्य मे प्रगति अवश्य कएलक किन्तु भाषा के ठठा के विषय अवश्य रहैछ गुणवत्ता मे प्रगति समीक्षा व , जाहि मे मैथिली भाषाविद के विश्लेषण विशेष महत्त्व राखताह।

हम मैथिली भाषा के एक अदना छात्र रहल छलहुँ और गत ३० वर्ष सँ मैथिली-भाषी के संपर्क सँ विहीन छी। ओहु सँ विशेष जे वायुसेना समाज मे रहि प्रायः अंगरेजी माध्यम मे ही बातचीत व लिखन-पढ़न रहल। गत ४० वर्ष मे वातांतरिक्ष विज्ञान मे रत छी। बाँरम्बार मन मे आएल जे मैथिली मे वैज्ञानिक विषय-वस्तु पर किछु लिखल जाए। विज्ञान के विषय मे लिखैक हमर ई प्रथम प्रयास अछि । अतः भाषा व्याकरण आदि त्रुटि हेतु छी। क्षमाप्रार्थी

अंतरिक्ष मे उपग्रह (सेटेलाइट) टकराव के आशंका

आबँए वाला दिन मे अंतरिक्ष मिशन के सफल व सक्षम होय बँचत लेल भगवान के आशीर्वाद के अवश्यकता बँचतहि

। रैज्ञानिक के श्रपन निश्चकंटेक शिल्प संरचना (डिजाइन) र निर्माण मे 'पूर्णता' प्राप्त करय के संग-संग रिशिष्ट उद्देश्य पूर्ति (मिशन प्लानिंग) के निश्पादित करय के रॉरजूद परमेश्वर के ग्र श्राशीर्राद सम्भु हितधारक के नेन श्रारश्यक होयत। पाठक लोकनि सोचि सकैत छथि जे किएँ? उन्नत राष्ट्र ग्र नगभग सम्भु श्रंतरिक्ष तकनीक श्राशंका स↑ सशंकित श्रछि । कारण काफी सरल छैक। श्रनेक प्रक्षेपण के दौरान किछु श्रप्रत्याशित घटनाक्रम के संभारना रहैत छैक चाहे ओ 0.001 प्रतिशत सँ कम किएँ नेँ हाएँ। एहि कारण श्रकसर प्रक्षेपण सँ पहिनें परमेश्वर के श्राशीर्राद सेहो नेन जाएत श्रछि। एहि मे प्रमोचनयान के श्रछि चाहे ओ प्रक्षेपण के दौरान टक्कर के संभारना सेहो होए श्रथरा श्रंतरिक्ष के कक्षा (orbit) मे उपग्रह स्थापन मे। पिछु किछु दशक मे श्रंतरिक्ष मे श्रनेकानेक उपग्रह के तैनाती के कारण श्रप्रत्याशित टकरार के श्राशंका प्ररॅन भ गेन श्रछि ।

भारत मे इसरो के श्रधिकाँश उपग्रह प्रक्षेपण के समय हम प्रायः रॅहातहाँ टीरी चेनेन पर तकनिकी रिशेषज्ञ के तौर पर श्रपन मंतर्‍य र्‍यक्त कएनहाँ। मुदा श्राय ओहि घटना सम्बंधित रिषय-रस्तु मैथिली मे रर्णन करए मे किछु दिक्कत भ रहन श्रछि।

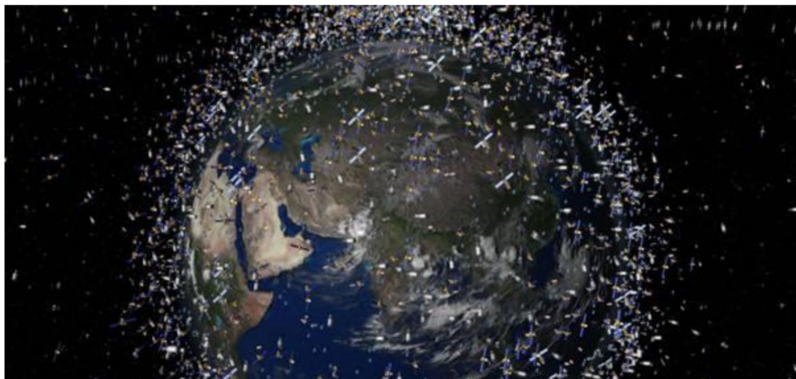
मे कार्यरत र कार्यविहीन उपग्रह सम्प्रति अंतरिक्ष, नक्षत्र भेल उपग्रह के कल पुर्जा, उपग्रह के प्रक्षेपण करय वाला राकेट के मोटर र अन्यान्य अंश अनेकों स्थान र अनियंत्रित अस्थान कक्षा मे चक्कर लगा रहल अछि। ओहि मे सँ जे कार्यरत नहिं अछि, ओ सब्ब उपग्रह र ओकर टूटल अंश-प्रत्यांश अनियंत्रित राकेट से टकरा सकैत अछि जे कोनो उपग्रह अथवा अछि। एहना मे कोनो प्रक्षेपित उपग्रह वा राकेट (जेना चंद्रयान या मंगलयान) के ओ अनियंत्रित टूटल पुर्जा या कर्कट, जेकर गति प्रायः २७000 - ३0000 किमी प्रति घंटा छैक, टकराव के आशंका र अनिश्चितता बढ़ि जाय छैक। एतैक तेज गति मे घूमैत एक छोट धातु कण सेहो उपग्रह या राकेट से टकरा कें ओकरा अत्यधिक क्षति पहुँचा सकैत अछि।

अंतरिक्ष मे प्रक्षेपित हर राकेट, चाहे ओ पृथ्वी के कक्षा मे होए या सुदूर अंतरिक्ष / अंतरग्रहीय गतिविधि मे जाय वाला; उपरोक्त टकराव के आशंका सँ ग्रस्त रहैत अछि। राकेट या ओकर 'वैज्ञानिक सामिग्री' (पेलोड) के छुटि जाय छै या अलग भ किछु अंश प्रक्षेपण के दौरान पाछु अंतरिक्ष मे काफी अवधि लेल अनियंत्रित कक्षा मे घूमैत रहै

ঢৈক। ঞ্র মভ্তু কিছ্রু দিন, মাহ যা মান মে গৌৰ-কঞ্চীয যা ঊর্ধ্বাধৰ / স্নকার রানা প্রক্ষেপণ পথ মঁ যথোচিত ৰূপ ম↑ কম মময ম↑ পৃথ্বী, মমুদ্র যা ঊপৰী রাযুমংডন মে প্ররেশ ভ কে নঞ্চ ভ জায ঢৈ। ঞ্র তৰহ মঁ নঞ্চ হোরে রানা পেনোড খনেগ হোয ঊঁচাঞ্র র কে পৃথ্বী কে গ্বৰুত্বাকর্ষণ ৰঁন কে ক্কাঁশ্ম পৰ নির্ভৰ কৰৈ ঢৈ। ঞ্র জ্ঞাত হোএৰঁ খারশ্যক ঢৈ কি মুদূৰ খংতৰিক্ষ মে পৃথ্বী কে গ্বৰুত্বাকর্ষণ নং মির্ফ পৃথ্বী কে কেংদ্র ম↑ ওকৰ দূৰী র ওকৰ মাত্রা পৰ প↑ নির্ভৰ ঢৈ ৰঁন্কি মৌৰ মংডন কে ৰাঁহৰ মে খারৈ রানা খন্যান্য গ্রহীয গ্বৰুত্বাকর্ষণ কে প্রভার পৰ মেহ নির্ভৰ ঢৈ। দোমৰ তৰফ পৃথ্বী কে কঞ্চা মে ম↑ প্রত্যাজিত রস্তু যা কঞ্চা ম↑ নঞ্চ ঙপগ্রহ কে টূটৈন ভাগ, পর্যাপ্ত খরধি তক ওহি ঊঁচাঞ্র পৰ খংতৰিক্ষ মে রাযুমংডনীয ঘর্ষণ কে খভার মে ঘূমৈ ৰহৈত ঢৈক।

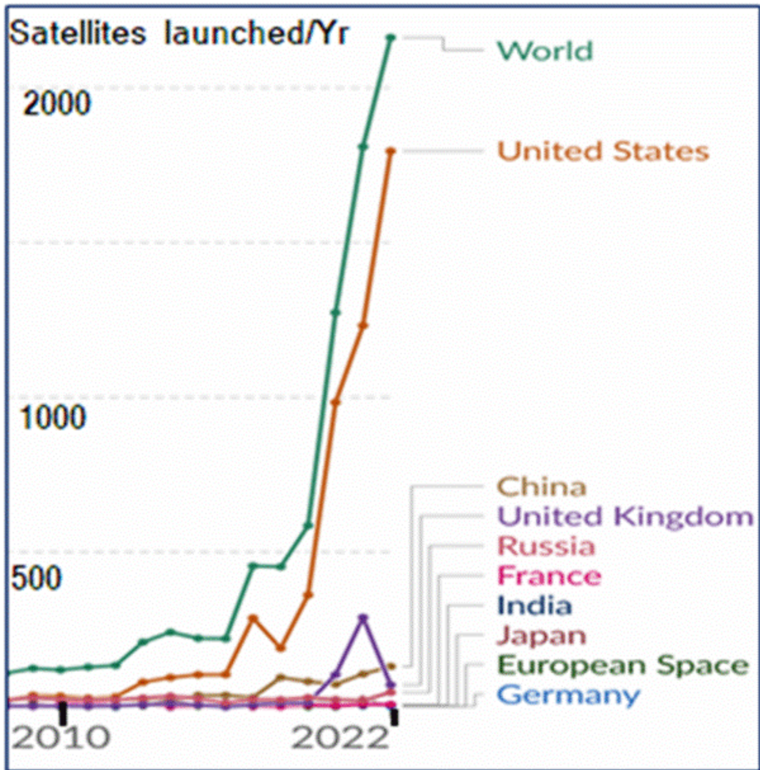
পৃথ্বী কঞ্চা মে কার্যৰত র কার্যরিহীন ঙপগ্রহ কে ভৰমাৰ

মংযুক্ত ৰাঞ্চ্র কে 'ৰাঁহৰী খংতৰিক্ষ মামনা কে কার্যানয' (UNOOSA) দ্বাৰা মংচানিত ৰাঁহৰী খংতৰিক্ষ ম↑ প্রক্ষেপিত ৰাকেট, কার্যৰত র কার্যরিহীন ঙপগ্রহ র ওকৰ খংশ-প্রত্যাংশ কে কে খংত ম মূচকাংক কে খনুমাৰ জূন ২০২३↑ পৃথ্বী কে পৰিক্রমা কৰৈ রানা ১১,३३০ ঙপগ্রহ ঢেনৌ।

पृथ्वी कक्षा मे उपग्रह तथा अन्य मलबाँ

जनवरी २०२२ के बाँद स↑ कक्षीय उपग्रह मे ३८% के भारी वृद्धि भेल अछि (पढ़ू "२०२३ म↑ कतेक उपग्रह पृथ्वी केरइ परिक्रमा करि रहलइ छै?", https://www.pixalytics.com/satellites-orbiting-earth-2023/) जेकर रेखांकन निम्नांकित चित्र मे अछि। इ संख्या आबैं वाला साल म↑ उपग्रह के प्रक्षेपण आरु स्थापन के साथ तेजी स↑ कइ गुना बढ़ेत↑। अमेरिका के SpaceX र ब्रिटैन के OneWeb के हजारों उपग्रह निकट भविष्य मे मुख्य रूप स↑ LEO मे स्थापित होवै वाला अछि ।

𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒹 𑒅𑒣𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒂𑒫𑒻𑒿 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒫 𑒠𑒬𑒏 𑒧𑓄 LEO 𑒧𑓄 𑒋𑒞𑒢𑒰 𑒦𑒲𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒻 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒕𑒻 𑒏𑒱 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒧𑓄 𑒧𑒾𑒖𑒴𑒠 𑒅𑒣𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏-𑒠𑒴𑒮𑒩𑒰 𑒏𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒢𑒖𑒠𑒲𑒏 𑒌𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒕𑒻। 𑒨𑒠𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒅𑒣𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒧𑓄 𑒁𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑 𑒫𑒱𑒔𑒪𑒢 𑒨𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒫𑒹𑒑 𑒏𑒧 𑒯𑒼𑒫𑒻 𑒣𑒩 𑒨𑒠𑒱 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒲𑒨 𑒏𑓂𑒭𑒨 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑓄 𑒙𑒏𑒩𑒰𑒫𑒻𑒿 𑒏𑒹 𑒦𑒲 𑒁𑒪𑒑 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒕𑒻 । 𑒄 𑒙𑒏𑓂𑒏𑒩 𑒞𑒐𑒢 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒖𑒿 𑒠𑒴 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒫𑒱𑒣𑒩𑒲𑒞 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒧𑒹 𑒫𑒰 𑒋𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒣𑒩𑒲𑒞 𑒨𑒰 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒗𑒳𑒏𑒰𑒫 (inclination) 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒯𑒼 । 𑒄 𑒞𑒿

পূরর্নির্ধাৰিত নিধ্কর্ষ ছৈ কি ঙুপৰী রায়ুমংডন কে রঁঢ়ন এর্ব্নেশন কে যাথ LEO মা↑ঙপগ্রহ কে ক্ষয ম ↑ তেজী শ্বার্রৈ রানো ছৈ (পঢ়ূ২ "Massive Shock Waves of Space Launches : Big Threat to Atmosphere", https://thecounterviews.in/articles/massive-shock-waves-of-space-launches-big-threat-to-atmosphere/).

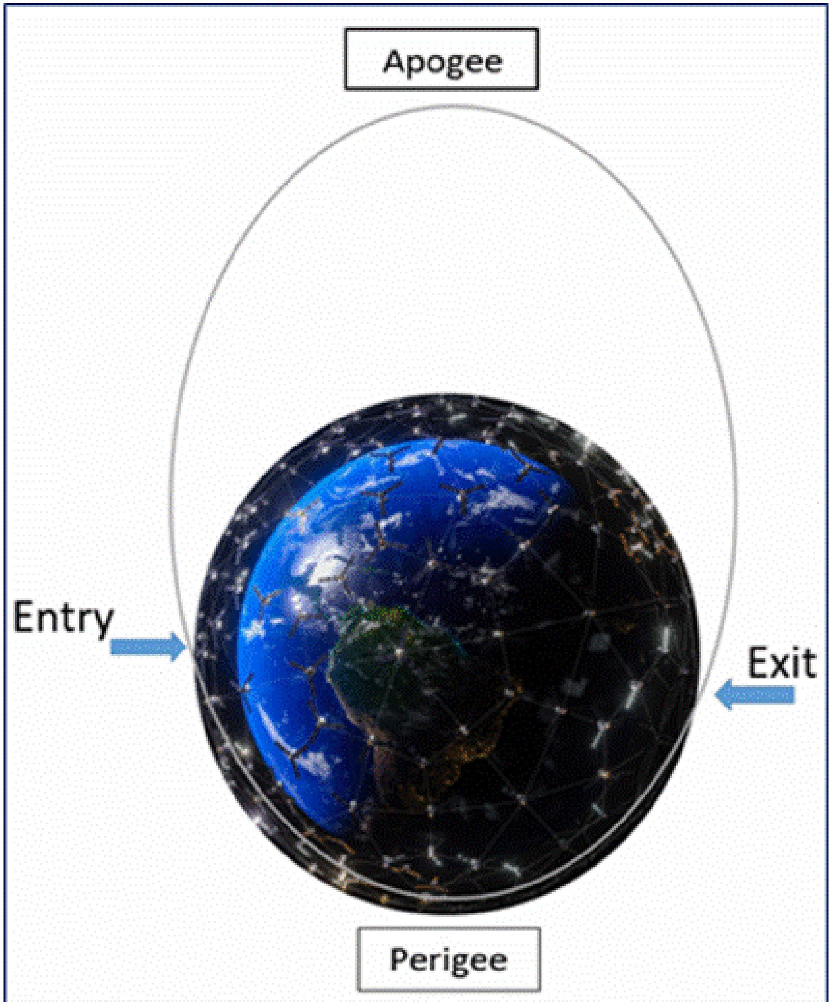
শ্বংতৰিক্ষ মনরা কে খতৰা

শ্বংতৰিক্ষ মনরাঁ মে, শ্বকর্মক র কার্যরিহীন ঙপগ্রহ র ৰাকেঙ্ট স্ট্জ/মোঙ্টৰ কে ভাগ যং রেঁযী, নধ্ঙ্ট ঙপগ্রহ কে ঙ্টুকড়া ভৰপূৰ শ্বঠি। ঞ্র মনরাঁ পৃথ্বী কে গ্ৰুরুত্বাকর্ষণ যে শনৈঃ শনৈঃ নীচনো কক্ষা মে ঙতৰি ৰহন শ্বঠি জে শ্বংত মে রায়ুমংডন মে প্ররেশ কৰয কান ঘর্ষণ কে শ্বতিশয তাপমান মে জৰি জাএত। 2007 মা↑ ঠীন শ্বপন ফেংগ্যূন 1C ঙপগ্রহ কেঁ নধ্ঙ্ট কএনক জাহি মে ওকৰ >3000 ঙ্টুকড়া ভেন, জেকৰা মা↑ যঁ শ্বধিকাংশ এখনঁা শ্বংতৰিক্ষ মা↑ ঘূমি ৰহন ছৈ । ঞ্র মানন জা ৰহন শ্বঠি জে যম্প্রতি নগভগ 55000 মনরাঁ শ্বংতৰৰাধ্ঙ্ট্রীয এজেংযী দ্বাৰা ঙ্ট্রৈক কযন জা ৰহন শ্বঠি (https://fas.org/publication/how-do-you-clean-up-170-million-pieces-of-space-junk/) । ঞ্র যরঁ শ্বপ্রত্যাশিত ৰূপেণ শ্বস্থিৰ কক্ষা মে ঘূমি ৰহন ছৈ জাহি মে যঁ কিছু তঁ যংভারিত মিযাগন কে ৰূপ মে যেহো ব্যৰহাৰ ক২ ৰহন ছহি । তহিনহিঁ শ্বন্য ৰাধ্ঙ্ট্র যরঁ যেহো শ্বপন-শ্বপন ঙপগ্রহ কে তকনীক ক্ষমতা কে প্রদর্শন কে ৰূপ প্রযোগাত্মক রিধ্বংশ শ্বপন

মে কেনে খ্বছি খ্বা এহন রঁগতহিঁ মনরাঁ খ্বখনো খ্বংতরিক্ষ মে তৈরৈত র চক্কর নগা রহনে খ্বছি ।

সঁ টক্কর তঁ পহিনহি এক দোসর র খ্বন্য ডপগ্রহ কে রীচ যা মনরাঁ সঁ প্রত্যাশিত খ্বারূ খ্বপরিহার্য চৈ । একহি দিশা রানা ডপগ্রহ / টুকড়া কে রীচ টকরার কম নুকসানদেহ খ্বছি মুদা ওহি রেগ পর রিপরীত/ খ্বনগ-খ্বনগ দিশা মে টকরার খ্বত্যংত রিনাশকারী ভ সকৈত খ্বছি। এহি সঁ টক্কর কে এক শ্রৃঁখনা শুরূ ভ সকৈত খ্বছি জাহি কে চপেট মে খ্বনেকোঁ ডপগ্রহ খ্বারি সকৈত খ্বছি। টক্কর হোয জায ত যদি কোনো↑ খ্বংতরিক্ষ কে ঘর্ষণ রহিত/রজন রহিত 3-D কক্ষা ম↑ খ্বনিয়ংত্রিত টক্কর কে চেন রিএক্শন (খ্বকমর 'কেসনের সিংড্রোম' কহনে জায চৈ) হোয কে চৈ জেকরা স সংভারনা↑ খ্বাসপাস কে রঁড়ই সংখ্যা ম↑ খ্বন্য ডপগ্রহ কে নষ্ট হোএক সংভারনা হোয জায চৈ । প্রভারিত পিংড কে টক্কর কে রাঁদ কে খ্বাগাঁ কে রাহ (trajectory) খ্বকমর জটিন হোয চৈ । নংরঁরত যা ডর্ধ্ব গতি সঁ চনয রঁনা মনরাঁ গুরুত্বাকর্ষণ সঁ তেজী সঁ খীঁচনে, রায়ুমংডনীয ঘর্ষণ মে জরি সকৈচ মুদা কক্ষা মে ঘূমি রহনে মনরাঁ যা ডপগ্রহ কে দিশা খ্বনগ হোএ চৈক। খ্বংতরিক্ষ মে টক্কর কে রাঁদ ডপগ্রহ কে দিশা রিঁনিযর্ড কে গেংদ সমান হোএ চৈক। পূর্র মে যদা-কদা টক্কর কে রাঁদ ডপগ্রহ কার্যরত রহনে; জেনা 'সেরিস', ফ্রাংস কে এক মাগক্রোসৈটেনোগট জে ২৪ জুনাগ্র ১৯৯৩ ক↑ এরিযন রাকেট কে হিস্রা স↑ টকরাএন চেনৈ ।নেকিন ১০ ফররর়ী ২০০৯ ক↑ মোটোরোনা কে 'ঽঽ গরিডিযম' কাস্মাস ২২৬১ (রূসী সৈন্য ডপগ্রহ) স↑ টকরারেঁ স↑ দোনোঁ নষ্ট ভ গেন ।

নর প্রক্ষেপিত ডপগ্রহ কেঁ সেহো সমান জোখিম হোএত, খাস ক↑ জখন ও ঋপন কক্ষা কেঁ রঁঠাওক হেত্তু ঠক্কৰ নগাওত । ড্র দৌৰান ঋন্য ডপগ্রহ ঋাৰু রিভিন্ন মনৰাঁ স↑ LEO (200-2000 কিমী) ম↑ প্ররেশ কৰৈ যা ৰাঁহৰ নিকনৈ সময ৺ক্কৰ কে ঋধিক সংভারনা ঋছি জে নিম্নাঁকিত ঠিত্র মে ৰেখাঁকিত কৰয কে প্রযাস ভেন ।

Probabilities of collisions during Payload entry/exits of EBMs/ORMs

ঞ তৰহ কে জোখিম ও পেনোড মে ৰেঁস্নি নিহিত ঠৈ জে কম

ঙ্ঁধন কে কাৰণ উপৰোক্ত খাৰিঁষ্ট ডঁঠাঙ্গ ৰঁঢ়াওন মে ঙ্ৰীএম (Earth Bound manoevres) / ওখাৰএম (Orbit raising manoevres) কেঁ দৌৰান LEO ঘঁ ৰাঁৰষ্মাৰ পায় কৰয ঠৈ। খপন গঁতৰ্য প্ৰক্ষেপৰঞ্চ কে তৰফ মীধা জায ৰানা পেনোড প↑ ভীড়ভাড় ৰানা LEO কে মাধ্যম ম↑ ৰাঁৰ-প্ৰৱেশ ৰ ৰাঁৰ নিকায় কৰৈত ঠৈক। এহি LEO মে পায় কৰাএ কে দৌৰান ৰাঁঠনীয হোগঠ। খপ্ৰত্যাশিত ষ্টক্কৰ কে কাৰণ খম্বৰক্ষা

খঁতৰিক্ষ ম↑ খঁতৰ্ৰাধ্ৰষ্ট্ৰীয কানূন কে খভাৰ

খঁতৰিক্ষ ম↑ খঁতৰ্ৰাধ্ৰষ্ট্ৰীয কানূন ক↑ ৰঁদ্যত কম হী মখ্তী ম↑ নাগূ কৰন জায ঠৈ জেকৰা ম↑ ষ্মিতি ঙ৹-পন্ন হোগঠ এহন কি খঁতৰিক্ষ ম্বৰক্ষা খৰাৰঁ হোয গেন ঠৈ। P-5 কে ৰঠম্ব কে কাৰণ মঁযুক্ত ৰাধ্ৰষ্ট (UN) খাৰু ম্বৰক্ষা পৰিষদ্ (UNSC) নগভগ মৃত ভ খপন ম্বৰিধা নেনী ৰীগৌ খধিকাৰ কে প্ৰযোগ ক গেন ঠৈ জে ৰহন ঠৈ। একৰ পৰিণাম ঙ্ৰ ঠৈ কি P5 পৃথ্বী ৰ ওকৰ মঁমাধন ক↑ খৰাৰঁ কএ ক↑ জনৰাযু পৰিৰৰ্তন খাৰু এহন তৰহ কে খনেকোঁ ঞ্চঞ্চতি ম↑ খঁতৰিক্ষ কে ভী দোহন কৰৈঠ জাহি ঘঁ খাৰেঁ ৰানা মমষ ম↑ পৃথ্বী পৰ প্ৰাণী ৰেঁহদ খম্বৰক্ষিত হো জেতৈ (পঢ়ূ "Climate Change: Some Divergent Views", https://thecounterviews.in/articles/climate-change-some-divergent-views/) । ভৱিষ্য ম↑ খাউৰো ↑ম ৰঁড় ঠিঁতা কে ৰাঁত ঙ্ৰ হোতৈ কি খাঁশিক ৰূপজাৰন পৈঘ মনৰাঁ ৰাযুমঁডন ম ↑পুনঃ প্ৰৱেশ কএ পৃথ্বী কে মতহ প ↑ গিৰ ক ↑প্ৰাণী কে ঠোষ্ট ৰ মৃত্যু কে কাৰণ ৰঁনি মকৈঠ। ভৱিষ্য

मे अंतरिक्ष क़ानून द्वारा गनती करै वाला पक्ष का ↑ ग्र तरहे मजबूर करन जाय कि ण्नका अपन द्वारा पैदा कएल अंतरिक्ष मलबा हटाय पड़तन्हि । ओहि ठेक्कर सं भेल नुकसान आओर व्यवधान के भरपाग्र करय लेल कानून सेहो बनाबय के जरूरत अछि।

सारांश

मैथिली मे वैज्ञानिक विषय वस्तु लिखए के ग्र हमर प्रथम प्रयास थीक । उपग्रह र अन्य मलबा ग्र आनेख मे अंतरिक्ष मे लाखों के कारण हुर प्रक्षेपण, ओ खाहे LEO मे होए या सुदूर अंतरिक्ष मे, ठेकबार के आशंका तँ अवश्य बढैत अछि। एक पृथ्वा अंतर्राष्ट्रीय क़ानून अत्यावश्यक अछि जाहि सँ अंतरिक्ष मे कम सं कम मलबा बढ़े जाहि सँ भविष्य मे प्रक्षेपित राकेट र उपग्रह के सुरक्षा सुनिश्चित कएल जा सकए ।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

২.২.পৰমানন্দ লাল কর্ণ-ঠৈত মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨
𑒔𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲𑒏𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨
(𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛)

𑒨𑒳𑒡𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒩 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱- 𑒦𑒑𑒫𑒢! 𑒔𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲𑒏 𑒏𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑒞𑒰𑒥𑓄𑒏 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒏𑒩𑒴।

𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱- 𑒩𑒰𑒖𑒢! 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒰𑒣𑒢𑒰𑒬𑒏 𑒅𑒣𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒔𑒏𑓂𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒧𑒰𑒢𑓂𑒡𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒧𑒯𑒩𑓂𑒭𑒱 𑒪𑒼𑒧𑒬 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢।

𑒧𑒰𑒢𑓂𑒡𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱- 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢! 𑒯𑒧 𑒪𑒼𑒏𑒯𑒱𑒞𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒿 𑒃 𑒮𑒳𑒢𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒔𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱? 𑒍𑒏𑒩 𑒏𑒲 𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒏𑒲 𑒤𑒪 𑒧𑒱𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒥𑒞𑒰𑒅।

𑒪𑒼𑒧𑒬𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱- 𑒩𑒰𑒖𑒢! 𑒥𑒛𑓃 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒔𑒻𑒞𑓂𑒩𑒩𑒟 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒮𑒥 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯, 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒑𑒢𑓂𑒡𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒱𑓀𑒏𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒰𑒔-𑒑𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒫𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒧𑓀𑒖𑒳𑒒𑒼𑒭𑒰 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒖𑒹 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒫𑒩 𑒧𑒹𑒡𑒰𑒫𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒼𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒍 𑒍𑒯𑒱 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒔𑒩𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑓀𑒖𑒳𑒒𑒼𑒭𑒰 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒛𑒩 𑒮𑒿 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒋𑒏 𑒏𑒼𑒮 𑒠𑒴𑒩 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒫𑒲𑒝𑒰 𑒥𑒖𑒥𑒻𑒞 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒏𑒩𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯। 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒫𑒩 𑒧𑒹𑒡𑒰𑒫𑒲 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒹𑒢𑒰-𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒰𑒮𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒥𑒩𑒥𑒮 𑒧𑒼𑒯𑒏 𑒫𑒬𑒲𑒦𑒴𑒞 𑒦𑓄

গেলাহ। মুনিক এহন অবস্থা দেখি মঞ্জুঘোষা হুনকা লগ গেলীহ আ বীণা নীচা মে রাখি হুনকা আলিঙ্গন কর লগলীহ। মেধাবী সেহো হুনকা সঙ্গ বন মে রমন কর' লগলাহ। কামবশ রমণ করৈত হুনকা রাতি-দিনক সোহ নহি রহল। এহি প্রকার মুনিক আচরণ ভ্রষ্ট ভ' গেল। অপ্সরাক সঙ্গ রমণ করৈত হুনকা বেসী দিন গুজরি গেল। মঞ্জুঘোষা দেবলোক গমনক লেল উদ্যত ভেলীহ। তখন ও মুনিশ্রেষ্ঠ মেধাবী সঁ কহলনি- 'হে মুনি! আব অপনা দেশ গমনক আজ্ঞা দেল জাউ।'

মেধাবী কহলনি- 'দেবী! জা ধরি ভোরক সাঁঝ নহি ভ' জায় তা ধরি হমরা লগ রহু।'

অপ্সরা কহলনি- 'বিপ্রবর! অখন ধরি কতেক সাঁঝ বীতি গেল তকর কোনো পতা নহি অছি। হমরা পর কৃপা ক' সময় পর কনী বিচার ত' করু।'

লোমেশ জী কহলনি- রাজন! অপ্সরাক বাত সুনি মুনি মেধাবীক আশ্চর্য চকিত ভ' গেলাহ। ও জখন সময়ক গণনা কেলনি তখন পতা চললনি জে হুনকা সঙ্গ সত্তাবন বরখ বীতি গেল ছল। হুনকা ই জানি বড় ক্রোধ ভেলনি জে হুনক সব তপস্যা ভঙ্গ ভ' গেল ছলনি। মেধাবী অপ্সরা কেঁ শাপ দৈ কহলথিন- 'পাপিনী! অহাঁ পিশাচী ভ' জাউ।' মুনিক শাপ সঁ দগ্ধ ভ' ও নতমস্তক ভ' কহলনি- 'বিপ্রবর! হমরা শাপ সঁ উদ্ধার করু। সাত বেরা লেলে ব সাত বেরি কহলা সঁ সজ্জনক সঁ দোস্তী ভ' জায়ত অছি, হম ত' অপনেক সঙ্গ কতেকো বরখ বিতেলহুঁ অছি। হে স্বামী! হমরা পর কৃপা করু।'

মুনি কহলনি- ভদ্রে! হমর বাত সুনু জাহি সঁ অহাঁ এহি শাপ সঁ উদ্ধার ভ' জায়ব। হম কী করী? অহাঁ হমর তপস্যা ভঙ্গ ক' দেলহুঁ। চৈত মাসক কৃষ্ণ পক্ষ মে জে শুভ একাদশী তিথি আয়ত তকর নাম পাপমোচনী একাদশী অছি। ও সব পাপ কেঁ নাশ কর' বালী অছি। অহাঁ ও ব্রত করু। জাহি সঁ অহাঁক পিশাচতা দূর ভ' জায়ত।

ই কহি মেধাবী অপন পিতা মুনিবর চ্যবনক আশ্রম পর গেলাহ। হুনকা দেখি চ্যবন পুছলথিন- ই অহাঁ কী কেলহুঁ? অহাঁ ত' সব পুণ্য কেঁ নাশ ক' দেলহুঁ।

মেধাবী কহলনি- বাবূজী! হম অপ্সরাক সঙ্গ রমণ ক' পাপ কর্ম কএলহুঁ অছি। কোনো এহন প্রায়শ্চিত বতাউ জাহি সঁ পাপক নাশ ভ' জায়।

চ্যবন কহলনি- বেটা! চৈত মাসক কৃষ্ণপক্ষ মে পাপমোচনী একাদশী হোয়ত অছি। ই ব্রত করলা সঁ পাপ নষ্ট ভ' জায়ত।

𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒧𑒹𑒡𑒰𑒫𑒲 𑒍𑒯𑒱 𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒣𑒰𑒣 𑒏𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒍 𑒤𑒹𑒩𑒱 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒘𑓂𑒖𑒳𑒒𑒼𑒭𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒯𑒱 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒧 𑒫𑓂𑒩𑒞 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒣𑒰𑒣𑒧𑒼𑒔𑒢𑒲 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒫𑓂𑒩𑒞 𑒏𑒩𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒍 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒱𑒬𑒰𑒔 𑒨𑒼𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰𑒏 𑒠𑒱𑒫𑓂𑒨 𑒩𑒴𑒣 𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑓄 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒪𑒼𑒏 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒖𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒣𑒧𑒼𑒔𑒢𑒲 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲𑒏 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒣𑒰𑒣 𑒢𑒭𑓂𑒙 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑒪𑒰 𑒂 𑒮𑒳𑒢𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒑𑒼𑒠𑒰𑒢𑒏 𑒤𑒪 𑒧𑒱𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒯𑒞𑓂𑒨𑒰, 𑒮𑒼𑒢𑒰𑒏 𑒔𑒼𑒩𑒲 𑒮𑒳𑒩𑒰𑒣𑒰𑒢 𑒂 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒑𑒧𑒢 𑒏𑒩𑓄𑒫𑒪𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒣𑒰𑒞𑒏𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒣𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒨𑒳𑒡𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒩 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 - 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒠𑒹𑒫! 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒏 𑒢𑒧𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒥 𑒔𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱?

𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 - 𑒩𑒰𑒖𑒢! 𑒋𑒏𑒰𑒑𑓂𑒩𑒔𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒄 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒴 𑒖𑒹 𑒫𑒮𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒖𑒲 𑒠𑒱𑒪𑒲𑒣 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢।

𑒠𑒱𑒪𑒲𑒣 𑒏𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒫𑒮𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒩𑒰𑒖𑒢! 𑒔𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒧𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒨𑒧𑒨𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒰𑒣𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒃𑒢𑓂𑒡𑒢𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒃 𑒍 𑒠𑒰𑒫𑒰𑒢𑒪𑒫𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒢𑒰𑒑𑒣𑒳𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒼𑒢𑒰𑒏 𑒒𑒩 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒛𑒩𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒦𑒨𑓀𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒑 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪, 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒕𑒪। 𑒑𑒢𑓂𑒡𑒩𑓂𑒫, 𑒏𑒱𑒢𑓂𑒢𑒩 𑒂 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒍𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒢𑓂𑒡𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒪। 𑒍 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒋𑒏 𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒞𑒱-𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒧 𑒫𑒰𑒮𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒂 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒏 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰𑒏। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒦𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒑𑒩𑒰𑒖 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒛𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒼𑒩𑓀𑒖𑒢 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒞𑒐𑒢 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒏 𑒑𑒰𑒢 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒑𑒥𑒻𑒞-𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒞𑒯𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒋𑒩𑒏 𑒟𑒰𑒣 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒂 𑒖𑒲 𑒪𑒛𑓃𑒐𑒛𑓃𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒢𑒱। 𑒮𑒥 𑒢𑒰𑒑 𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒏𑒩𑓂𑒏𑒼𑒙𑒏 𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒂𑒦𑒰𑒮 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒍 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒛𑒩𑒲𑒏

[illegible]

𑒍 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱 𑒏𑒰𑒧𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿
𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢𑒩 𑒩𑒴𑒣 𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑓄 𑒥𑒱𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒬𑒼𑒦𑒰𑒨𑒧𑒰𑒢
𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏 𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒯𑒧 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨𑒏
𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑓂𑒩𑒞𑒏 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒋𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒰𑒧𑒠𑒰
𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒯𑒞𑓂𑒨𑒰 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒰𑒣 𑒂 𑒣𑒱𑒬𑒰𑒔𑒞𑓂𑒫 𑒠𑒼𑒭 𑒮𑒹𑒯𑒼
𑒢𑒰𑒬 𑒏𑒩𑓄 𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒖𑒢! 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒰 𑒂 𑒮𑒳𑒢𑒪𑒰
𑒮𑒿 𑒫𑒰𑒖𑒣𑒹𑒨 𑒨𑒖𑓂𑒘𑒏 𑒤𑒪 𑒧𑒱𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒢𑒰𑒧 - 𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 - 𑒮𑓂𑒫𑓐 𑒣𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 - 𑒒𑒼𑒒𑒮𑒩, 𑒣𑒼𑓐- 𑒥𑒱𑒩𑒾𑒪, 𑒖𑒱𑒪𑒰-𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 - 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩, 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞, 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒮𑒹𑓀𑒙𑓂𑒩𑒪 𑒥𑒻𑓀𑒏 𑒂𑒤 𑒃𑓀𑒛𑒱𑒨𑒰, Email address :karnpnl@gmail.com
Mobile No. 7677179516

২.३.ক্ৰন্দন কৰ্ণ- দোহৈনি (ৱীহনি কথা)

ক্ৰন্দন কৰ্ণ

দোহৈনি (ৱীহনি কথা)

ঋায়ঁ হো মোহন , তোঁ পেঁঠ তকনে ছনহক সে কোনো ৱেঁৱঁষ্কা ভেনহ ? হঁ ভয গেন, ঘূৰন ৰাঁৱূঁসঁ ভেষ্ট গেন, ন্দনকাসঁ ◌া◌ঁড় দৰ্দ কে দৰাঞ্ৰ নিখৰাঁ নেনিযৈন সঁগে পেঁঠ মাঁগি নেনিযৈন, ৰাঁহৰ জাক' দৰাঞ্ৰ ৰানা প্ৱৰ্জী ফাড়ি দেনিযৈক !! সে কিযৈক ? ঘূৰন ৰাঁৱূঁ মনেৰিযা ঙন্মূনন ৰিভাগ কে ঢপৰাসীক নৌকৰীসঁ ৰিষ্টাযৰ ভেন ছথিন, জঁ কেযো ন্দনকা ডাক্টৰ সাহেৱঁ কহি কোনো ৱিঁমাৰিক গনাড় প্ৱঠি নৈত ছনি ত' ওকৰা পৰ ঘূৰন ৰাঁ ◌ূ ন্মৌছাৰৰ ভয জাগত ছথিন !! হম ন্দনক ওহি কমড়োৰী কে দোহৈনি কয নেনিযৈন!!

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.নানদের কামত-গ্রূনো'ক স্বচ্ছ চৰিত্র/ পোথী ঠঠা: মংথন

নানদের কামত

গ্রূনো'ক স্বচ্ছ চৰিত্র/ পোথী ঠঠা: মংথন

১

গ্রূনো'ক স্বচ্ছ চৰিত্র

গ্রনো উপন্যাস'ক আৱরৰণ পৃষ্ঠ সজ্জা দেখি নাগন জে এহি নাযিকাক ফোটোক নাম হোএত গ্রনো। মুদা সে নহি, এহি নননাক

बॉपके नाम थिकैन ग्वनो। ग्वनो बॅघठठित उपन्यासक बठियता छथि बरेण्य साहित्यकाब डा०(प्रा०) सुभाष चन्द्र ादव जी। उपन्यास विधामे पहिन पोथी मैथिली भाषा मेँ निखननि सुभाष चन्द्र बॉबूँ,ताहिक दाम एकसय टाका, आ पृष्ठ सं० ८२ गोट छैक। पुस्तिकाक दबजामे बहैत 'ग्वनो' साहित्य नेखन जगतमे खूब विमर्श सेहो पौनक अछि। एहिक प्रकाशक - किसुन संकल्प नोक, किसुन कुटीब - सुपौन छैक। पोथीके आबंभमे 'आखबी िपन्न मन्मक्षक गाथा' प्रसिद्ध साहित्यकाब श्री केदाब कानन २०१७ ई०मे १४ जनवबी कें एहि उपन्यास मादे बॅघत किछु निख पाठककें ई पोथी पढ़बॉक जिज्ञासुकें कुतूहनता वा कतृ हनहनी पजसा देननि अछि। आओब जे मिथिनाक तिनासंकबाति पाबैन दिन'क बंगीनियाँ 'क तिनासंकबातिक आंगन-दुआबि निपिया स ओकबा बॉबूँक अंतिम क्रियाकर्म केब जीवन यात्राक धवि संप्रसंग व्याख्या संक्षेपमे कयने छथि। ग्वनो मंडन एक अत्यंत बोगाह चाहबॅना,जे अपन तीन पीढ़ीक पाबिबाबिक मानी हानति सं नड़ैत अपनामे निठाहे धैबज गहने छैक। कोसी पूर्वी बॉन्हक भीतब- बॉहबके नोकक नोकवाणी कें मैथिली भाषा मेँ कहैत नोककथाक ई उपन्यास 'ग्वनो' पाठकके अन्त:कबणकें छूबैत सिहबा दैत छै । संवेदना कें झखसोबैत अत्यंत पिछड़न तबॅकाक गबीबी जीवनक एक मर्मस्पर्शी गाथाक विवदाबनी कें अपनामे मेटने ' गुनो' एक सूबाहे पढ़ैत चनि जाएबॅ ; मात्र ई दीर्घकथा पढ़ ाक नेन शुबआत कबैक देबी अछि। पाठक कें समीचीन वातावबण समाजक कमजोब आर्थिक पक्षधबता क' जे कथानक अछि,एहि 'ग्वनोमे' से आन उपन्यासक कवणा सँ अनग वॅठप छाप छोड़ैत छैक। डा०(प्रा०) यादव जीक शब्द चयन वॅजोब छन्हि जे शुब सँ

অন্তধৰি প্ৰৱাহ ৱঁনেনে ৰহৈছে। পিছড়ন, দনিত ৱৰ্গক নহি,ৱঁৰু সম্পূৰ্ণ সুপৌন,সহৰ্ষা, মধেপুৰা, অৰৰিয়া , পূৰ্ণিয়া আ কটিহাৰ জিনাক টীশনী ভাষা কহু ৱা অংগৰকষ্ট ঠেঁঠী মৈথিনী মেঁ াতৃভাষা 'ক ম্বৰ এহি উপন্যাসক ভাষা সৌন্দৰ্যমে সুভাষ চন্দ্ৰ ৱাঁৰূ চাৰিচান নগৰৈঁত নিখননি অছি। ভাষাযী মানক কেৰ ৱিশদ্ ৱিৱেচনাক চুনৌতী ৰূপেঁ সভক ' দেসীন ৰযনা' সংপৃক্তি থীক। তেঁ এহি ধাৰাকে পৰিশুদ্ধ মৈথিনী নেখন নহিঁ মানয ৱাঁনা স্থাপিত সাহিত্যকাৰ'ক ৰানসিক কমিযো নহিঁ ছৈক। মুদা সৱৰ্ণক ভাষাকে ছো ়ি , সমস্ত পচ্ছুআএন নোকক মাতৃৱাণী গযহ অছি -: মধুৱঁনী, দৰভঁগা, সমস্তীপুৰ, সীতামঢ়ী, শিৱহৰ, ৱেঁগূসৰায জনপদমে । তে সুভাষ চন্দ্ৰ ৱাঁৰূ'ক 'গুনো' হাথোঁ-হাথ নৈত সৰাহন গেন য। এহ ক মুখ্য পাত্ৰ গুনোক নাম্হিটা মহিমা মংডিত ৱ্যক্তিত্বকেঁ জাহি উঁ ্চ নিধ্কনংক চৰিত্ৰ চিত্ৰণ ৰূপেঁ পাঠক ৱীচ ঘটনা দ ঘটনা পৰোসন গেন হন্ সে সৰিপদ্দ ৰেখাংকিত কৰয যোগ ছৈ। মুচা - মুধংগ নোক জেনা ৱঁজৈত অছি,তাহি ৱোনী শৈনীমে গ্ৰাম্য আংচনিক খিস্যা শ্ৰৰু কৰৈত ৱিশ্বক শ্ৰেষ্ঠ পৰিধিমে আননি অছি। তহিনা মুৱাস - মুগংধকে ৱাস্তৱিক ৰসাস্বাদন অভিজাতো ৱৰ্গকেঁ ৱ দ্ভাষাৱিদ আদৰণীয সুভাষ জী কৰাৱৈত ছথি। নেখক কিশন কাৰীগৰ হন নেখককে উকষ্টৈত ছৈ জে অপনা মাযক মুখাৰৱিংদ সঁ ৱঁহৰাএন ভাষাক জগহ নেখন কাজ সংস্কাৰিত ও ৱঁভনৌআ মৈথিনী শৈনীমে নিখৈত পৈঘৌত ৱঁনয চাহৈক নোভী হোয। মৈথিনী ৱ্যাকৰণ আওৰ ৰচনা'ক অধ্যেতা কদাচিত অপন কথন ৱা নেখন জৌঁ শুদ্ধ -শুদ্ধ কৰৈত ৰহন তঁ অপনে সমাজক গৈৰ সাহিত্য সেৱী পঢ়ন নিখন নোকক ৱীচ হাস্যাস্পদ ও চুতহৰ সন একাত নাগন আ অসগৰ দেখাগ্ৰত ৰহৈছে। জাহি নোভে পৈঘ নোকক সমকক্ষ আৱঁয চাহৈত

হোয , তাহূঠাম কোনূ মোজৰ নহিঁ ৰহৈত ঠৈ। পাঠককে গ্বনোক ঠৰিত্ৰ ৰিশ্লেষণ জানৰাঁক ঋাকাংক্ষা ঋৱশ্য হেতৈন, যে যংক্ষেপণ ৰূপেঁ এহি তৰহেঁ ৰূঝন জা যকৈত ঋছি। ৰঁগয যঁ নিকনিক পাতৰ ,দম্মা -খোঁখী ৰেঁমাৰী যঁ তংগহান গ্বনো ৬০-৬৬ ৰৰখক ঋপন জৰানিযে ৰহিঞ্ৰম যঁ গাজা যোঁষ্টৈত ঠৈক। ঠাহক দোকান নৱ ডপনিৰেশ পৰ ঋাৰিঁ স্মৃগ্গী - ঝোপড়ী ৰাঁন্থি কৰৈত য । যপৰিৰাৰো যতক্ট যঁগে ৰহৈত ঠৈ। জেঠকা ৰেঁষ্টা ধৰি পংজাৰঁ খষ্টৈত ঠৈক। পহিনে ওহো ৰিক্শা স্বপৌনে মেঁ ঠনৰৈঁত পিযাক যৰঁকে মজৰৌষ্টীমে ৰহৈত কৰজা ৰোঁঝি নেনে ছনৈক। ওকৰ পত্নী কন্দাহাৰানী ঋা দূ যানক ৰেঁষ্টা যূজীতকে ন'কে' ৰোঁগ্ৰনক তীন মোন গৰ্হীমকে ড্ৰামমে ৰখৈত তানাগুজী ভৰৈত নঠাৰ যাম্ব ৰেঁনাৰাঁনী কেঁ ছোড়ি নৈহৰা পৰায ঠনি জাগ্ৰছ। ছোষ্ট ননৈদ ৰিনিযা ঋা ১০ যানক দিযৰ ছোষ্টুঋা যঁ ঋষ্টৰেঁজ্জৰ ঝগৰা কযনে ৰহৈক।

দূ যেৰ দূধক ঠাহমে যঁ নিতৰোজ তীন পৌৰা- একযেৰ তককে তঁ ঋপনে যৰঁ পনিৰাৰক যমাংগ পীৰঁ জাগ্ৰক। ষ্টুষ্টৈদ্ম - ষ্টুকদ্ম দোকান ছনৈক,জতয ভঁগেৰী নযেৰী শ্ৰমিক তৰঁকাক গংহাকি ঋধিকতৰ জ্বষ্টৈক। ৰজ্বঋা ডঠৌনা ভোৰকে ঠাহ পীযৈত ৰহৈছ,তগেদা দেনো যঁ কেঁঠা খাতিৰ ১০ ৰজেক যময মোহনেত নৈছ। পাযকে ঋভাৰে নায নৈ ৰঁনৈত ঠৈ ঋা তিনাযংকৰাতিক খিঠৰী খাযনে ছান্হি যঁ গঙ্গ ষ্টংযন জাগ্ৰ ঠৈ। ঠাহক দোকান পুশ্তৈনী ডীহ পৰ গ্বনোক ৰাঁৰূঁ মল্লীনান পহিনে যঁ কৰৈত ৰহয। ওকৰা তঁ ৰেনৰেমে পৈষ্টমৈনকে নোকড়ী ঠনৌ। স্ত্ৰী ঋযময মৰি গেনে ছোষ্ট ৰেঁষ্টী ঋা -ৰেঁষ্টা গ্বনোক পৰৰৰিশ খাতিৰ যহৰযামে ৰেনৰেকে ৰঁড়া ৰাঁৰূঁ ৰঁনৰ্জী যাহেৰঁকে যৰঁ ৰূতাংত ক ি নৌকৰী ছোড়নে ছনৈক। ধৰি নোহাক যমান

खंती,खूरपी,कोदारि,दरिँया,कुरहैर,भाला आ बरछी सनो घरमे गरह पूर्णरुपेनी सज्जीत नाम पर कायम छै। गोठ सिपौनमे बाँसडीक जगहधरि सनोक बँपर्टुआर भागिन नाना सँ ठकिकेँ केरबना निखा नेनकै। तेँ न सनोके ओतय सँ उपस्थय पड़नैक आ बिँहार सरकार केर रोड कातक जगहमे कोसी चौक पर सजर बँसर करय पड़ि रहल छैक। कन्नाके सुन्दरि जेठकी बेँटी रानियाँके विवाहि नेने अछि। छोटकी अपरूप विनियाँ तँ बाँरहे तेरह सालके छैक, जेकर सरकारी स्कूलमे नाउँ छठमामे निखल छैक। पोशाक राशि भेटैत रहैत छैक से टाका पानसय आश्रममेँ खरच कइ दैत छै। ताहि नेन रानियाँ' के नोहछर्ँ बाँत सेहो सनोके सहय पड़ैत छै। मरैत दमतक अर्थाभावमे रहयरबना सनोक मृत्यु ऊैषधिक ओरियान नहि भेना सँ होइछ,आ बेँटी रानियाँक अति सुन्दरताक कारणेँ नेपान सँ विवाहक खोरचार भेनोपर ओकना शँख नगने रहि जाइछ। बाँनश्रम करैत छोट्टुआ साठि टका रोज देहारी कमरैत परिवार ठनारैके सनोक आधार बनै छै। अरजुनमा छह हजार करजा माथ पर देने पैनजार गेनै मुदा बाँपकेँ टाका नै पठरैत,अपना सिर दिया पत्नी के टका पठरैत य। सनोक मानिक खएरहड नेे खेत आ आमगाछी ओगरै ने देने रहैछे,जाहिमे बाँसकोठि सेहो बेँगरता पर काज अरैत छै। ओकरा भंगठन कल आ आँगनक टुटन बेँपर्द टाटे आ दूनू घरक भासल खूटा मुँह दुसैत रहैत छै। ठीक करनाइ निहायत आवश्यक बूझाइछ। विविध ठिन्तामे डूबल सनोकेँ अनरब सँ सगया दराएमे , मोराँइल सँ गप्प करेराँमे ,ओकरा पोताकै किछु पाइ परैमे सहानुभूति पूर्वक मदैत भेटैत रहैछ। पाँच मास सँ बँकियौ ा पेंशन दूनू

প্রাণিক গ্বনোকে দূ হজাৰ ভেষ্টৰাঁক খাশ ছৈ,তাহি ৰঁনে ৰঁ কাজ খাগ্ব ৰঁতভৈক। পনায মানিক দশৰথকে দেন ১০০০ টাকামে সঁ ছোট্টখা ৯০০ মে প্ৰনা সাঞ্জকিন ধৰি ৰেঁসাহি নৈত খছি। ঞামানদাৰ গ্বনো মঁডন কোন ডপজাতি 'ক ছীঐ? মঁডন তঁ কেৰোষ্ট , ধান্বক,খমাত,কৈৰৰ্ত , খতৰেঁ,গ্ৰানা, গঁগৌতা,মূড় খা ৰঁগানী খাদি মেহো ডপাধি ৰখৈত ছৈক! ঐ ভূমঁডন পৰ খনেকোঁ মঁডন কেৰ গৰীৰী গ্বনো মঁডনকে ৰাঁৰ৲ দেখাৰৈঁত ডপন্যাসকাৰ এক সামাজিক তানা- ৰাঁনা ব্ৰূননি খছি। গ্বনো মন ৰাতি-ৰাতিভৰি নিন নৈ পঢ়ৈৰঁনা ঘনেৰো মঁডন সমাজক ৰেঁৰঁসী- গৰীৰঁ জৰ্জৰ ৰূপেঁ খখনো দেশক খাজাদীক এতেক সান ৰাদো ওহিনা সঁকষ্ট খস্কুল্ল ছৈ। গ্ৰামীণ পৰিৰেশ'ক ৰিশদ্ ৰৰ্ণন সঁগ জ খাভা দেখাঞ্জছ মে পষ্টন পৰ স্বভাষে ৰাঁৰূঁ সঁ ৰঁনি পড়ন হন্ । হিনক নেখন শৌনিক হম কাযন ছী, যথা -:

এক দিন ফূনৰাঁ এনৈ। কহনকৈ -" গ্বনো ভায, খাঞ্জ সাঁঝমে হৰেৰামক দ্বখাৰ পৰ মীষ্টিঁগ ছিঐ। চনি খাৰিঁহহ। খগ ৰেঁৰ মোদী কএ জিতেনাগ ছৈ।" গ্বনো ডকষ্টি দেনকৈ-' মীষ্টিঁগ - ফি িংগ সএ হমৰা কী? তোৰা মোষ্টকা গম্ভী ভেষ্টন হেতৌ । তূ কৰ গএ।' দূষ্টা কদমক গাছমে সঁ একষ্টা ৰেঁঠিকয কন ঠীক কৰেনাঞ্জ খা দূনূ ঘৰকে সৰন ষ্টুষ্টন খূষ্টা ৰঁদনেনাঞ্জ খা নিফাহ ভেন চাহখল্লাক ষ্টাষ্ট জে খাঁগনোঁকে ৰেঁপৰ্দ কেনে ছৈক মে কাজ কৰৰাঁক মশৰিৰা খনৰৰ দৈত ছৈ। মুদা গ্বনো তঁ ঘৰক মৰ্যাদিত ' ৰিনিযাঁ ' ৰিযাহ খাতিৰ ঞ্জ ৰঁড়কা গাছ নগৌনৈ ৰহৈছ। ভুমকম সঁ নহিযো মৰনে গ্বনোক নামপৰ ছুষ্টভৈযা নেতাক ৰিঁচৌনিযাগিৰী সঁ পদাকোষকে ৰাশি ৰঁঢ় তিকড়ম সঁ ভেষ্টৈত ছৈ।খা ৰন্দৰৰাঁষ্ট কেৰ ভেঁষ্ট চঢৈত সৰকাৰী পাঞ্জকে জূনূম - ধাঁধনীক ফৰিছ্ক ছৰি খা গ্বনোকে

ভাগিন মহিন্দৰ কেৰ ঠকপনীক ৰহস্য খুজৈত ছৈক....।

২

পোথী চৰ্চা: মংথন

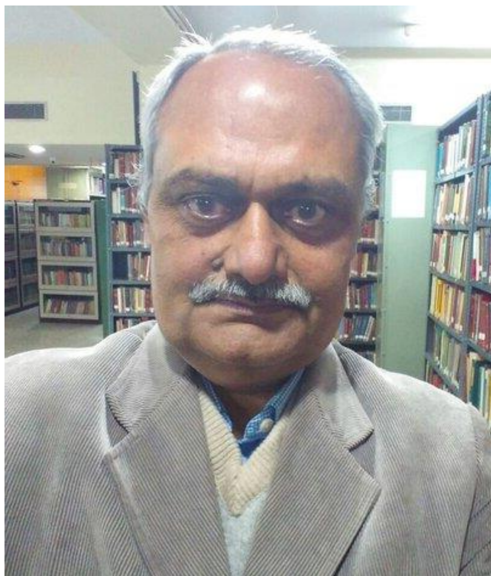
মৌথিনী - হিন্দী সাহিত্য জগতমে চৰ্চিত কৰি শ্ৰী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীক খ্বনেকোং কাৰ্য্য পোথী প্ৰকাশিত ভেন ছৈন। তাহি ৰী গদ্য রিধামে ৰচনা কৰৈত খ্বাৰিঁ গেন ছথি ' মংথন' কেৰ সংগ। ভ্ৰ পোথী দসগোষ্ট খ্বানেখ 'ক সংগ্ৰহ ছী। এহিক দাম দ্বসয ষ্টাকা ছৈ, জাহিমে 110 পৃষ্ঠ ছৈ। পোথীকে খ্বাৰৰণ ৰংগীন খ্বা খ্বাধ্ব িক ছৈক। ঐ খ্বাকৰ্ষক পোথীক খ্বাভ্ৰ এস ৰী এন 978-93-5636-760-9 খ্বছি,জে স্বয়ং নেখক খ্বপন গামক পতা সঁ প্ৰকাশিত ও ভাৰতমে মুদ্ৰিত কযনে ছথি। শ্ৰী মিশ্ৰ জী ৰিঁহাৰ প্ৰা ্তীয মধ্বৰঁনী জিনা খ্বন্তৰ্গত খ্বড়েৰ ডীহকে নিৰাসী ৰহৈত,ৰহৈত ছথিন গুড়গাঁৱ, হৰিযাণা মে। হিনক জন্ম দি০ 27-1-1960 ভ্ৰ০মে ভেন ৰহনি। ও ৰী.ষ্টেক. (রিদ্যুত) ,ৰীএচয়ূ.খ্বাভ্ৰ ষ্টী , (রৰ্তম ন মে খ্বাভ্ৰ খ্বাভ্ৰ ষ্টী রাৰাণসী) সঁ শিক্ষা প্ৰাপ্ত কয গংজীনিযৰিংগ সেরা পৰীক্ষা -1982 পাস কৰৈত ভাৰত সংচাৰ নিগম নিমিষ্টেড সঁ মুখ্য মহাপ্ৰৰঁধক (রিজনী) পদ সঁ সেরা নিৱৃত্তি পাৰিঁ সাহিত্য েরামে ৰমন ছথি। মৌথিনী ভাষা মেঁ হিনক পোথী মেঘপুধপ, চাননি ছপন ৰহনি। হিন্দী সাহিত্যমে প্ৰকাশিত পোথীক যথা -: প্ৰৱাহিনী , ভুৰ্জা - রৰ্ণন , সংরেগ, প্ৰদূষণ, জন সংকষ্ট, পুধপৰেণু, শতভিষা, জন-নেতা, রেণুপত্ৰ খুৰঁ চৰ্চা মে ৰহন খ্বছি। সন্ 2019মে ভুৰ্জা -রৰ্ণন "খণ্ড-কাৰ্য্য" কেঁ গংডিযা ৰুঁক খ্বাফ ৰিকাৰ্ড্স খ্বা এশিযা ৰুঁক ফ ৰিকাৰ্ডড্স খ্বাওৰ রৰ্ন্ড ৰুঁক খ্বাফ ৰিকাৰ্ডড্স দিশ সঁ ' ভুৰ্জা পৰ প্ৰথম হিঁদী কাৰ্য্য ' ঘোষিত কযন গেনৈক। সন্ 2020 ে প্ৰদূষণ " খংড কাৰ্য্য " কেঁ গংডিযা ৰুঁক খ্বাফ ৰিকাৰ্ড দ্বাৰা ' কম্প্ৰেহেন্সিভ

ডিগ্রৈন্স আফ পাল্লমন পৰ প্ৰথম হিংদী কাব্য ' ঘোষিত কযল গেলৈক। শ্ৰী মিশ্ৰ জীকেঁ 2022 ঞ0 মে এশিযন এজুকেশনল অৱার্ড, ইংডিযা প্ৰাগম এৱার্ড, মার্ক বীজনল ব্রিনিএন্স অৱার্ড, ইণ্ডিযন এঠীৱৰ অৱার্ড আ নেশনল এজুকেশন ব্রিনি ন্স অৱার্ড ভেট ভুকল ছন্হি। হিনক ৰচনা সংসাৰ দেখি মন গদগদ ভ২ উঠৈত অছি। অপন বাংগম্বখ মে পাঠকবৃন্দ লেল সার্থক অভিমত ৰখলনি হন্। ঐ পোথীক প্ৰকাশনমে অপন সুপুত্ৰী সুশ্ৰী শিক্ া মিশ্ৰক আ টৈকণ কার্য লে পত্নী শ্ৰীমতী অনীতা জী'ক প্ৰ ংসা কযলনি অছি। মংথন পোথীক ছপাঞ্ সুনেখ আ ফুটকল অক্ষৰ ৰহলা সঁ অধিক কাগতকে উপযোগ ভেল ছৈক। পৃষ্ঠক চাৰু ভাগ চৌথায ছোড়ল সেহো গেলৈক । নিৰংধ পঢ়ৈত পাঠককে অকক্ষ নহিঁ লাগত, বৰণ পঢ়ৈক জিজ্ঞাসা বঁঢিতে চলি জাএত। মিথিলাংচল েৰ অনংত সমস্যা,দেশক সমস্যা আ বিশ্ব সংকট দিশ লেখক মহোদযকে কলম চললনি আ তকৰ সমাধান অপনা জনৈত দেখেবাঁক পৰিযাস এহি পোথীমে কেলনি অছি। মিথিলাক সংস্কৃতি পৰ সংচাৰ মা ্যমক প্ৰভাৱ ,জল সংকট, পলাযন, মৈথিলী ভাষা : ৱর্তমান স্থিতি , মিথিলাংচল'ক আর্থিক পৰিদৃশ্য, বিজ্ঞান ও সমাজ, মিথিলাংচল সাংস্কৃতিক অৱধাৰণামে পৰিৱর্তন, হাট : এক গোষ্ট ৱা িজ্য - কেন্দ্ৰ, মিথিলামে গ্ৰামীণ জীৱন আওৰ জীৱন - শ লী পৰ আধুনিকীকৰণক প্ৰভাৱ বিষয কেঁ ৰোচকতাক সংগ আঁকড়াৱধ্দ লিখলনি অছি। এহি বিষয পৰ হিনক কাব্য সেহো খূব প্ৰসংশা পৌলে ৰহলি,তাহিক গহিঁৰপন সঁ আলেখ লিখল গেল ছৈক।ৱর্ণিত তথ্য পৰ অলেকোঁ সমীক্ষকক পোথী চঠা ূর্ব মে আযল ৰহৈক। এহিক ৰসাস্বাদন কেঁ বিশেষ ৰূপ সঁ অখিযাসৈত ললিত নিৰঁধ লেখল কৱিজী কযলাহ,আশ জগৈত অছি হুলক

দোসৰো গদ্য পাঠকগণ ৱীচ সময সঁ অৱাৰৈনি। এযহ শ্বভে ্চ্ছোক সংগ ৱঁধায দৈত চ্ছীযৈন হম।

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৬.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (ধাৰাৱাহিক)

ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র

ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (ধাৰাৰাহিক)

51

হমসভ নম্রতাক মম্মীএক ফ্লৈটমে তালা লগা কএ দিল্লী চলি আএলহুঁ। ওকৰ একটা কুংজী নম্রতা লগ ে পহিলেসঁ ছৈহে। এতেক জল্দী কোনো আৰ ব্যৱস্থা কৰৱঁ সংভৱ নহি ছল। কৈকটা কিৰাযেদাৰ আভৰল জৰূৰ মুদা সাহস নহি ভেল। যদি কেও গলত আদমী নিকলি গেল তখন কে কী কৰত?বেঁক দ্বাৰা প্ৰাযোজিত ঘৰক নিলামীমে হম ভাগ লেলহুঁ। সংযোগসঁ ওহি ফ্লৈটক কেও আৰ লেনিহাৰ নহি ৰহএ আ হমৰ প্ৰস্তাৱ স্বীকাৰ ভএ গেল। হম নিৰ্ধাৰিত সমযমে সভটা টাকা জমা কএ দেলিঐক । বেঁক হমৰা নামে ফ্লৈট ৰজিষ্ট্ৰী কএ দেলক। ওকৰ কুংজী দোৰাঁৰ হমৰ হাথমে আবিঁ গেল।

-একৰেঁৰ ফেৰ গৃহপ্ৰৱেশক ৱিঁধ কএল জেতৈক কী?

-একে মকানমে ৱেঁৰ-ৱেঁৰ গৃহপ্ৰৱেশ কী হেতৈক? সত্যনাৰাযণ ভগৱানক পূজা কএ লেৱঁ ।

-ঠীকে কহলহুঁ।

হমসভ তকৰ ৱাঁদ সত্যনাৰাযণ ভগৱানক পূজা কৰৱাঁক ওৰিআনমে লাগি গেলহুঁ । তাহি হেতু সভকিছু ওৰিআন হমসভ

केलन्हि । गाछा रहए जे पड़ोसीकेँ सेहो बँजारी। नम्रताकेँ सेहो खर्बरि केलनिऐक। मुदा ओकर विनास ठलि रहल छलैक।

हमसभ सत्यनारायण भगवानक पूजा करैत छी। लगपासक लोकसभ जानि कए नहि बँजलनिऐक। भेल जे अनेरे तरह-तरहक खोद-बेँध करत। ओना तँ सभ बूझैत छलैक जे हमसभ बाँहर रही तेँ फ्लैट बँद छल। घरक अधिकांश सामानसभ बाँटि गेल छल। किछु सामान जे खराप भए गेल तकर जोगार कएल गेल। एकसप्ताहक भीतरे हमसभ अपन दिल्लीक फ्लैटमे एकरबेँर फेर स्थापित भए गेलन्हि ।

हमसभ अपन फ्लैटमे दोबाँरा आबिँ कए बँन्हत प्रसन्न छी। लागल जेना हमसभ फेरसँ जीबिँ गेल छी। हमसभ फेर अपन पुरनका दिनचर्यामे लागि जाइत छी। साँझमे नित्य महा देवक मंदिर जाइत छी। ओहिठाम महादेवक नचारी गबैँत छी। भजन-कीर्तनसँ मोनक भाव व्यक्त कए लैत छी। सभकिछु तँ ठीक ठलि रहल अछि मुदा रमा बँन्हत चिंतित रहैत छथि। फ्लैटक एकांत जेना न्हनका काटि रहल छनि। एमहर किछुदिनसँ बिस्मृति सेहो भए रहल छनि। दबाँइ खेलन्हि कि नहि? स्नान करैत छथ आ किछु कालक बाँद दोबाँर स्नानगृह पन्हाँचि जाइत छथि। भोजन कए लेतीह आ बिँसरि जेतीह। ई समस्या पहिलो कनी-मनी ललि। मुदा एमहर जेना बँढ़ि गेलनि अछि। हमरो स्थिति क्र मशः गड़बँड़ा रहल अछि। ठेन्हुनमे दर्द करैत रहैत अछि । डाक्टरक कहब जे ई सभ वृद्धावस्थाक लक्षण थिक । एहिना ठलैत रह । दबाँइसभ खाइत रहू।

घरमे सभकिछु छल तथापि हमसभ किछु रिक्तताक अनुभव करिते रही। केओ संगमे रहितए तँ ओकरासँ दुख-सुख बँतिआ लितहुँ । केओ रहितए तँ रेंर-फरेंर अस्पताल लए जाइत,दबाँइ आनि दैत,बैंकसँ टाका छोड़ा अनैत। मुदा ककरा एतेक पलखति छैक जे हमरासभमे लागल रहत?

हम पड़ोसीकेँ फोन करैत छी। ओकर हाल-चाल लैत छी। ओ वृद्धाश्रम छोड़ि चुकल अछि। दोसँरा घर खाली नहि भेल। गुरुद्वारामे ठहरल अछि। ओना ओहिठाम सभकिछुक ओरिआन छैक,मुदा ओतए कतेक दिन रहि सकत? अपनो संकोच होइत छैक । ई सभ बाँत बूझि हम ओकरा अपना संगे दिल्ली फ्लैटपर रहबाँक आग्रह केलिऐक।

-किछु दिनक लेल तँ ठीक छैक मुदा ई व्यवस्था असानतन तँ नहि भए सकैत अछि। जीवनक कोन ठेकान? कतेक दिन जिअबँ से के जनैत अछि?

-पहिने आबँह तँ। आगूक-आगू देखल जेतैक। हमहूँसभ एहिठाम परेसाने छी। तोरा आबिँ गेलासँ भए सकैत अछि किछु समाधान भए जाए।

-ठीक छैक ।

पड़ोसी अपन सोबा ईंठओलक आ दिल्ली बिदा भए गेल । दोसर दिन साँझमे ओ ट्रेनसँ दिल्ली उतरल। आ सोझे हमर डेरापर चलि अबैत रहल। हमसभ ओहि समयमे मंदिरसँ घुरैत रही। भोजनक ओरिआनमे लागल रही कि घंटी बाँजल। हम केबाँर

खोलैत छी। सामनेमे पड़ोसीकेँ ठाढ़ देखि हम अतिशय आनन्दित छी। ओ रोगा कए काँट-काँट भए गेल अछि। आँखि धसल छैक। नशैत छैक जेना ओ रक्तत थाकि गेल अछि,समाप्त अछि। तथापि हमराएँ रक्तत प्रसन्न कए भेंट करैत अछि। हम ओकरा भीतर लऽजाइत छी-

-आउ, आउ।

पड़ोसी घरैक भीतर अबैत अछि। रमा सेहो ओतहि आबि जाइत छथि। हमसभ बैसकीमे बैसि जाइत छी। लड़ीकाल धरि गप्प-सप्प करैत रहि जाइत छी। एहि बीचमे घटित भेल तर -तरहक घटनासभक चर्च करैत छी।

राति लऽढ़ल जा रहल अछि। पड़ोसी आश्वस्त होइत अछि। अपन सोरा रखैत अछि। फेर हमसभ संगे भोजन करैत छी। पड़ोसी रक्तत थाकल रहए। ओकरा निन्न लागि रहल छलैक। हमहूँसभ ओँघा रहल छलहुँ। सभगोटे विश्राममे चलि जाइत छी।

भोरे घंटीक अवाजसँ हमर निन्न टूटि जाइत अछि। पड़ोसी सुतले अछि । रमा सेहो हमरे संगे उठैत छथि। केवाड़ खोलैत छी तँ अमेरिकाक पार्कमे भेटल किछुसंगीसभ सामने ठाढ़ देखाइत छथि।

-एना अचानक?

-सही कहलहुँ। अमनमे हमसभ द्रुमासमँ विश्वक् भ्रमणपर निकलल छी। भारत पहुँचलाक बाद अहाँसँ भेंट करबाक छल छा

ভেল। হমসভ ঋহাঁকেঁ সঁপর্ক কৰবাঁক প্রযাস কেলহুঁ। মুদা ঋহাঁক ফোন লগবেঁ নহি কৰএ। কিছু-কিছু সঁৱাদ ঋবৈত ৰহল। কাল্হি ৰাতিমে সঁযোগসঁ ঋহাঁক ফোনক ঘঁটী বাঁজল, মুদা লাগল নহি। ভেল জে ঋহাঁ সুতি গেল হোএবঁ।

-বাঁতো সএহ ৰহৈক।

-তেঁ হমসভ ঋপনে চলি ঋবৈত ৰহলহুঁ। ভেল জে ডেৰাপৰ হোএবঁ তঁ ভেঁট ভগএ জাএত ঋা যদি নহি হোএবঁ তঁ ঘুৰি জাএবঁ।

-বঁহুত নীক কেলহুঁ। হমৰো ঋহাঁসভ বঁহুত মোন পড়ৈত ৰহৈত ছী। কৈকবেঁৰ ফোন কৰবাঁক ঙচ্ছা ভেল। মুদা কিছু-নে-কিছু হোগতে ৰহল।

-কোনো বাঁত নহি। ঋাবঁ চৈনসঁ বঁতিঋাএবঁ।

হমসভ ঘনকাসভকেঁ ঋঁদৰ ঋনৈত ছী। ৰমা চাহ-পানক জোগাৰমে লাগি জাগত ছথি।

52

বূঁঢ় হোএবঁ কোনো ঋপৰাধ নহি থিক। ঙ্রহো জীৱনক একটা ঋনিবার্য ঋঁগ থিক। জে ঋাগ বঁছা ঋছি,সএহ কাল্হি জা কএ যুৱক হোএত,ওএহ বাঁদমে বূঁঢ়ো হোএত। ঙ্র জীৱনক ক্রম ছৈক। জে সমাজ বঁনতৈক,জেহন ব্যৱস্থা হেতৈক তকৰ নীক-বেঁজাএ সভকেঁ ভোগহি পড়ৈত ছৈক। ঋপনা সমাজমে বূঁঢ়ক বঁহুত

আদৰ ছল,প্ৰতিৰ্ষ্ঠা ছল। পৰিৱাৰমে ওকৰ সম্মাননীয ্থান ছল । আৰ্ব সভ কিছু ৰ্বদলি ৰহল অছি। পাৰিৱাৰিক ব্যৱস্থা ছিন্ন-ভিন্ন ভএ গেল অছি। সংতানসভ মাতা-পিতাকেঁ বৃষ্কাৱস্থামে সংগ ছোড়ি দৈত ছথি। জাহি সময়মে ৗলকাসভকেঁ সংতানক কাজ পড়ৈত ছনি,তখন কেও নহি ৰহৈত অছি। কেও ৱিদেশমে অছি তঁ কেও মুম্বৈ়ামে। লগমে কেও নহি। যদি অপনে ৗলকাসভ লগ জাএৰ্ব তঁ পৰিস্থিতি এহন ভএ জাগত অছি জে ৰ্বৰদাস কৰৰ্ব মোসকিল ভএ জাগত অছি। এহন পৰিস্থিতিমে ৰ্বৃঢ় জাথি কতএ? কী কৰথি জাহিসঁ সম্মানপূৰ্বক জীৱনক সংধ্যামে জীৱিঁ সকথি? ৱ প্ৰশ্ন যত্ৰ-তত্ৰ -সৰ্বত্ৰ পসৰি গেল অছি। ৱিদেশমে তঁ এহি পৰিস্থিতিক হেত্তু লোক পহিলেসঁ তৈযাৰ ৰহৈত অছি,ওহিঠামক সমাজে এহনে ছৈক। তেঁ ৰেঁসী পৰৱাঁহ নহি ৰহৈত ছৈক। অপনাসভক ওহিঠাম সমাজ সংক্ৰমণকালীন অৱস্থামে অছি। তেঁ সমস্যা ৰেঁসী গহীঁৰ ভেল ছৈক। হমৃঁসভ এহী পৰিস্থিতিসঁ গুজৰি ৰহল ছী।

হম আ ৰমা এহী ৱিষযপৰ অমেৰিকাসঁ আএল পাৰ্কক দোস্তসভসঁ ৱিমৰ্শ কএ ৰহল ছী। পড়োসী সেহো ওতহি ৰৈঁসল ৰহএ। যদ্যপি ওকৰ হালতি ঠীক নহি ৰহৈত ছৈক ,তথাপি হমৰা হিঠাম আৱিঁ গেলাক ৰাঁদ ও ৰেঁসী প্ৰসন্ন ৰহৈত অছি। একটা আঁখি তঁ বৃষ্কাশ্ৰমমে চলি গেলৈক। দোসৰো আঁখিমে ৰ্ৗত কম জ্যোতি ৰাঁচল ছৈক। এহি ৰাঁতসঁ ও ৰ্ৗত চিঁতিত ৰহৈত অছি। মুদা খালী চিঁ া কেলাসঁ কী হোমএৰ্বলা ছৈক? সমাধান লে চাহী। তাহি হেত্তু হমৰসভক ৱিদেশীমিত্ৰসভ প্ৰযাসৰত ছথি। ৱিদেশমে ৰহিতো ও সভ অপন মাটি-পানিসঁ লগাও ৰখনে ছথি। ভেললি জে অ ন

পৈতৃকভূমিপৰ চলী। এতএ বৃদ্ধলোকনিক হালতি দেখি কএ কিছু কৰবাঁক মোন ভেলনি। হমৰাসঁ তঁ ৰঁঘত ৰাস স্বননহি ৰহথি। ভাৰতভ্ৰমণ কেলাক ৰাঁদ স্বয়ং সেহো ৰঁঘত ৰাস ঘটনা ভক অধ্যযন কেলনি। ৰঁঘত কিছু বুঁঝলনি। দিল্লী আৱিঁ হমৰাসঁ ভেঁট কৰবাঁক একটা উদ্দেশ্য ৱাহো ছলনি। ও সভ চাহৈত ছথি জে দেশভৰিমে বৃদ্ধলোকনিক স্বয়ং সহাযতা সমূহক নিৰ্মাণ কএল জাএ জাহিমে ও সভ স্বয়ং অপন-অপন আৱশ্যকতাক সভৰস্থক ব্য স্থা কৰথি। কেও নে অপন ঘৰ ছোড়ত,নে কতঘ আন ঠাম ৰহত। বৃদ্ধাশ্ৰম জেৰাঁক তঁ প্ৰশ্ন নহি উঠৈত অছি। কাৰণ ও সভ বৃদ্ধাশ্ৰমমে বৃদ্ধলোকনিক দুৰ্গতি দেখি চুকল ছথি। প্ৰশ্ন অছি জে এহি কল্পনাকেঁ সাকাৰ কোনা কএল জাএ?

অমেৰিকাসঁ আএল হমৰ দোস্তসভ অপন-অপন অনুভৱসঁ হমৰালোকনিকেঁ অৱগত কৰৈত ছথি। ও সভ প্ৰচুৰমাত্ৰামে আৰ্থিক সহযোগ কৰবাঁক হেতু সেহো তৎপৰ ছথি। সৰ্ত এতবেঁ জে ওকৰ সহী উপযোগ হোএক । ঘনকৰ ৱিচাৰসঁ হমসভ ৰঁঘত প্ৰভাৱিত ছী। মহাদেৱ মংদিৰপৰ সাঁঝমে বূঁড়সভ নিত্য আৱিঁতে ছথি। ওতহি হিনকোসভকেঁ লেলে গেলিঅনি। নগপা মে ৰহনিহাৰ কিছু আৰ বূঁড়সভকেঁ সেহো সূচনা দেল জাএত ছনি। মহাদেৱ মংদিৰপৰ তঁ ভজন-কীৰ্তন হোএতে ছল । ওহিদিন আৰ উৎসাহপূৰ্বক ভগৱান শিৱক নচাৰী গাওল গেল ।

-শিৱ হো উতৰৰ্ব পাৰ কওন ৱিঁধ ...।

ৱিদেশী পাঘনসভ ভজন সুনি কএ ৰঁঘত প্ৰভাৱিত ভেলাহ । আখিৰ ওহোসভ তঁ এহী-মাটি-পানিসঁ জুড়ল ছথি। ঘনকৰসভক

পূর্বজ এতহিসঁ অমেরিকা গেল রহথি আ ওতএ বসি গেলাথি। আর এহি মাটি-পানিক কর্জ সধেবাক ভাবনাসঁ আএল ছথি। সে বাত ও সভ মংদিরোপর রেব-রেব দোহরওলাথি। স্থানকালোকনিক এ ি মাটি-পানিসঁ সিনেহ দেখি সভ প্রসন্ন রহথি, ৬০- াহিত রহথি। বৃদ্ধসভকেঁ জেনা নূতন জীবন ভেটি গেল রহনি। সভ এক-দোসরকেঁ আশাসঁ দেখি রহল ছলাহ।

-বাত তঁ সহী কহি রহল ছথি। হমসভ ককরো মুঁহতক্কীমে কিএক রহী। এক-দোসরকেঁ মদতি কএ, আপসমে সহযোগ কএ বৃদ্ধাবস্থাকেঁ আনন্দময বনা সকৈত ছী।

-সভক মুঁহমে এতবে বাত ছলৈক । ভেরো কএল সএহ। ওহিঠাম উপস্থিত বৃদ্ধসভ আপসমে মিলি কএ একটা স্বযং সহাযতা সমূহ বনেবাক নির্ণয কেললি। ওকর নাম রাখল গেল- জীবন সংধ্যা । ওহিঠাম উপস্থিত বৃদ্ধসভ তঁ ওকর সদস্য বনিএ গেলাহ, জে ওহিদিন নহি আএল রহথি সেহো ক্রমশঃ ওহিসঁ জুড়ৈত গেলাহ। এক সপ্তাহক বাদ ওহি ট্রস্টক ফের বৈসার ওহী মহাদেব মংদিরপর ভেল। হমর বিদেশী দোস্তসভক সহাযতাক প্রস্তাবপর চর্চা ভেল। মুদা সভগোটেক বিচার রহৈক জে এহি সংস্থাকেঁ চলেবাক হেতু হমসভ স্বযং পর্যাপ্ত ছী। হমরাসভকেঁ কথীক কমী ছি জে বিদেশীসভক সহাযতা নেব।

মুদা ওসভ কহলখিন-

-হমসভ কোনো আন নহি ছী। হমরো পূর্বজ অহীঁসভক জকাঁ এহি মাটি-পানিমে জন্ম নেলথি। এতহি শিক্ষা প্রাপ্ত কেলথি। বিদেশ জা কএ ও সভ বিকাস কেলাহ। তকরবাদ হমসভ ওতহি

ৰহি গেল৺ । ঋাৰ্ যদি হমসভ এহিঠামক ঋণ ৺তাৰএ চাহৈত ছী তঁ তাহিমে কী হৰজা? ঋহাঁসভ তঁ ঋপন কাজ কৰৰেঁ কৰ্ব। হমৰোসভকেঁ জে পাৰ নগৈত ঋছি মে কৰএ দিঋ। হমসভ জে মহযোগ কৰৰ্ তাহিমঁ ঋস্পতান,মনোৰংজন গৃহ, মাংস্কৃতিক কেন্দ্র ঋাদি ৰঁনা নেৰ্ ।

মভগোষ্টে ৺নকা নোকনিক মোনক ভাও ৰূঝনথি। দেখিতে-দেখিতে দিল্লীক ৰূঢ়সভক কাযাকল্প ভএ গেন। ভোৰ হোগতহি ৰাতাৰৰণ ঋানন্দময ভএ জাগত ছন । মভগোষ্টে একঠাম ৺ঠথি,ৰৈমথি,ঋাপমমে দ্ৰখ-স্ৰখক চৰ্চা কৰথি। নগৰেঁ নহি কৰেক জে কেও ঋমগৰ ঋছি। মভকেঁ এহি মংস্থাক ৰূপমে নৱ ঋাশ্রয ভেটি গেন ছনৈক। মভ প্রমন্ন ছন। মৰ্ৱত্র ৺ৎমোহক মাহৌন ছন।

এহি তৰহেঁ মভকিছু ৱ্যৱস্থিত ভএ গেনাক ৰাঁদ ৱিদেশী মিত্রমভ ৰাপম ঋপন দেশ চনি গেনাহ। জাগত-জাগত কহ গেনাহ-

হমৰাম্ভকেঁ ৱিমৰৰ্ নহি। জহিঋা কহিও কোনো মদতিক কাজ হোগক হমৰাম্ভকেঁ ঋৱশ্য মৌকা দেৰ্। ৺নকা নোকনিকেঁ ঋাদৰপূৰ্ৱক ৱিদা কএন গেন। তাহিনেন ৱিশেষ কাৰ্যক্রম কএন গেন। গীত-নাদ ভেন। ৺নকামভকেঁ স্মৃতি চেন্হ দ ন গেননি। এহি তৰহেঁ মভগোষ্টে ৰ৺ত মংতুষ্ট ভএ ঋমেৰিকা ৰাপম চনি গেনাহ।

जीवन संध्या स्थापना कालेसँ दिल्ली सन महानगरमे विख्यात भए गेल। ओहिठाम ठनि रहल नीक काजसभसँ प्रभ वित भए एक सँ एक लोकसभ आगू बढ़ि-बढ़ि कए ओहि संस्थासँ जुड़ै गेलाह। ओहिमे यथासाध्य योगदान केलाह। जकरा जएह छल सएह लेले तैयार भए गेल। आबँ केओ वृद्ध असगर नहि छलाह। ओसभ नित्यप्रति आपसमे भेंट-घाँठ करैत छलाह । जिनका अपन घर नहि छलनि से एहि संस्थाक आवासमे रहि सकैत छलाह। जिनक अपन घर छलनि से अपन घरमे रहि संस्थासँ जुड़ल रहि सकैत छलाह। जकरा जे सामर्थ्य छल से एहि संस्थाक विकास हेतु समर्पित केने छल। जकरा जाहि प्रकारक सुविधा चाही,मदति चाही से परस्पर सहयोगसँ एतए भेटैं जाइत छल। एक आदमी वृद्धलोकनिक हेतु टैक्सी चलबैत छलाह । जिनका जतए जेबाँक छनि ,बँस फोन कए देलासँ ओतए टैक्सी एक आदमीक संगे ठनि अबैत आ जतए चाहथि ओतए पहुँचा देतनि। संगमे एकटा सहायक सेहो रहतनि। जिनका अस्पतालक काज छनि ,तिनका हेतु सेहो सहायता उपलब्ध छल। संस्थासँ जुड़ल व्यक ति सदिखन हुनका संगे रहतनि। अस्पताल तँ लगए जेतनि,अपितु ओहिठाम डाक्टरसँ देखाएबँ,जरूरी जाँच कराएबँ, फेर घर वापस आनबँ,सभकाज ओसभ करतनि। जिनका मोन नहि लगैत छनि,कोनो कारणसँ उदास छथि तिनको हेतु ओतए वाचनालय छल। वृद्धलोकनिक हेतु संकीर्तन भवन,विचारगोष्ठ क व्यवस्था सेहो छल। कहबाँक माने जे आहाँ जीवन संध्यासँ जुड़ि जाउ त र बाँद कहिओ असगर नहि होएबँ । लागत जेना सौंसे दिल्ली एकटा परिवार भए गेल अछि।

এহি সুৱিধাক প্ৰত্যক্ষ ফএদা পড়োসীকেঁ ভেলৈক। ওকৰ দোসৰো আঁখিক জ্যোতি ক্ৰমশঃ চলি গেলৈক। ও নিঠ্আহ আন্হৰ ভএ গেল। আৰ কী হোএত? কেনা ওকৰ জিনগী চলতৈক। ৱেঁটা তঁ ঘুৰিও কএ নহি তকলকৈক। উনটে ওকৰ ৱৈটো হৰপি লেলকৈক। মুদা ধন্য কহী জীৱনসংধ্যাকেঁ। ও পড়োসীক সভ ভাৰ উঠা লেলক। সদিখন একগোটে ওকৰা সংগে ৰহৱেঁ কৰত। ওকৰা ৰহবাঁক জোগাৰ জীৱন সংধ্যাক পৰিসৰমে কএল গেল। এহি তৰহেঁ একটা আন্হৰক দৃষ্টি বনি কএ ও সংস্থা ঠাঢ় ভএ গেল। এহন-এহন বঁহুত উদাহৰণ ছল। আৰ বৃদ্ধসভ ঘৰ-পৰিৱাৰক মোহসঁ উবৰি অপন স্বতংত্ৰতাক আনন্দ উঠা ৰহল ছলাহ। জীৱনক সহী আনন্দ উঠা ৰহল ছলাহ। আখিৰ হমৰূ জে এতেক কষ্ট উঠওলে ৰহী সে কিএক? মোহেক কাৰণ লে? ৰমাক পৰেসানীক কাৰণ কী ৰহনি?পুত্ৰমোহে লে। জখন কি আৰ হমসভ অপন দাযিত্বপূৰ্ণ কএ চুকল ৰহী।

আৰ জখন সময-সান ৱঁদলি ৰহল ছৈক,পাৰিৱাৰিক নিযংত্ৰণ শিথিল ভএ ৰহল ছৈক,সংতানসভ ঠিঢ়ৈ জকাঁ জৱান হোগতহি ফুৰ্ৰ ভএ জাগত ছৈক তখন তঁ ও জৰূৰী ছৈক জে লোক বৃদ্ধাৱস্থাক হেতু তৈযাৰ ৰহএ । অনাৱশ্যক মোহসঁ ৱঁচএ। জীৱনসংধ্যা সন-সন কল্যাণকাৰী সংস্থাক নিৰ্মান হোগক আ লোক একৰ ৱেঁসীসঁ-ৱেঁসী ফএদা উঠাৱঁএ। এহি ঠামসঁ কেও কিছু উঠা কএ নহি লএ জাগএ। সভকিছু এতহি ৰহি জাগত ছৈক। তেঁ অনাৱশ্যক ওকৰ পাছু পড়ি জীৱনকেঁ কষ্টকৰ নহি নাৱঁএ। অপিতু,জীৱনমে আধ্যাত্মিক ভাও আনএ। সকাৰাত্মেক সোচ ৰাখএ।

জীৱন যঁধ্যামে হমৰা যন-যন হজাৰো ৱৃদ্ধনোকনি জুড়ি গেন ছথি। যভ ঋানন্দময জীৱন ৱিঁতা ৰহন ছথি। নগৈত ঋছি জেনা ৰনকৰযভক কাযাকল্প ভএ গেন হোগক।

জীৱন ভৰি তঁ পৰিৱাৰক হেতু কাজ কৰিতে ঋছি। ও জৰুৰীও ঋছি। জাহি যঁতানকেঁ জন্ম দেনিঐক ওকৰা যহী নাগৰিক ৱঁনেৱাঁক কৰ্তৱ্যক নিৰ্ৱাহ তঁ হেৱেঁক চাহী। যঁতানকেঁ উচিত শিক্ষা,স্বাস্থ্যক ৱ্যৱস্থা কৰৱঁ তঁ কৰ্তৱ্য থিক কৰ ঋন্নপানন ঋৱশ্য হেৱাঁক চাহী। পৰংতু হমযভ মোহৱশ তকৰৱাঁদো যঁতানযভক পাছু ভাগৈত ৰহি জাগত ছী। ওকৰা ৱেঁযী যঁ ৱেঁযী ধন হোগক,কৈকটা মকান ৰহৈক, খেত-পথাৰ ৰহৈক তাহি চক্কৰমে ঋপন জীৱনকেঁ ঋশাংত কএ নৈত ছী। যঁতান জখন ঋাত্মেনিৰ্ভৰ ভএ গেন তকৰ ৱাঁদ ওকৰ মোহযঁ হটৈক চাহী। তেঁ ঋপনযভক যমাজমে ৱাঁণপ্ৰস্থ ঋা যন্ন্যাযক পৰিকল্পনা কএন গেন ঋছি। জীৱন যঁধ্যাক নিৰ্মাণ এহীদিশামে মজগূত প্ৰযায ঋছি ৱঁগত যফন ভএ ৰহন ঋছি। ৱৃদ্ধনোকনিক তঁ জেনা কাযাকল্প কএ দেনেক ঋছি।

(যমাপ্ত)

ঋপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.३.कुमार मनोज कश्यप-पेंट-रोनिया

कुमार मनोज कश्यप

পেষ্ট-রৌনিয়া

- "খরৈঁ জাঞ্ৰা জাহ ... খরৈঁ জাঞ্ৰা জাহ! এম্হ্ৰে রীঠ মে .... ফ্ৰ্সী যভ খানিযে ছৈ। রৈঁযs যরঁ।" র্যরস্থাপক যভ মজূৰ যভ কে হাঁকি-হাঁকি কs পংডান কে ভীতৰ রৈঁযেরাঁক যত্নে করৈ নগনঞ্ৰা।

- "নঞ্ৰাঁ যৌ যৰকাৰ ... হমৰা খাৰ্ডৰ পেষ্ট-রৌনিয়া ছী। কাজ তাকs নেরঁৰ চৌক জাঞ্ৰা ছনী তs এহন পৈঘ দীর ষ্টৈষ্ট দেখতে ৰহি গেনী। খতs রৈঁযনে কী পেষ্ট ভৰত?" মেষ্ট কে কহরঁ কে যভ মজূৰ ম্রড়ী হিনা কs মৌন স্বীঞ্ৰ্কৃতি দেনকৈ।

- "ধ্রুৰ্ব মর্দে! কেহন রাঁত করৈ ছহ!! পেষ্ট কিযৈ নে ভৰতs? ভৰী পেষ্ট পূৰী-তৰকাৰী কচৰি কs খঞ্ৰহs ... দেখৈ নৈ ছহক ওম্হ্ৰ হন্রখাঞ্ৰা নাগন! খা রাঁনো-রঁঙা কে খেরাঁ-খঠা নৈ তীন যয ষ্টাকা জেরাঁ কান নগদী ভেষ্টতs। খারঁ কহs?!! খরৈঁ জাহ এম্হ্ৰে।"

যভ খাপয মে এক দোযৰা কে খাঁখি মে তকনক খা ক্ষণে মে পূৰা পংডান খঠাখঠ ভৰন ছনৈ ... ঠাড়ো হেরাঁক জগহ নহি !

*-**যম্প্রতি:** ভাৰত যৰকাৰ কে ঙপ-যচির, **যংপৰ্ক:** যী-11, ষ্টারৰ-4, ষ্টাগপ-*
5, কিদরঞ্ৰা নগৰ পূর্র (দিল্লী হাষ্ট কে যামনে), নঞ্ৰা দিল্লী-110023, # 9810811850 ঞ্ৰমেন: writetokmanoj@gmail.com

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পর পঠাউ।**

২.৭.নির্মলা কর্ণ অগ্নিশিখা- ३৭

নির্মলা কর্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম. এ., নৈহর- খরাজপুর, দরভঙ্গা, সাসুর- গোঢ়িয়ারী (রঁনহা), বর্ত্তমান নিবাস- রাঁচী, ঝারখণ্ড। ঝারখংড সরকার মহিলা এবং বাল বিকাস সামাজিক সুরক্ষা বিভাগমে বাল বিকাস পরিযোজনা পদাধিকারী পদস

सेवानिवृत्ति उपरान्त स्वतंत्र लेखन।
(अग्नि शिखा मूल हिन्दी- स्वर्गीय जितेन्द्र कुमार र्ण, मैथिली अनुवाद- निर्मला कर्ण)

अग्निशिखा खेप -३१

पूर्व कथा

राजा पुरूरवा आ उर्वशी मेमना के आर्तनाद सुनि जागि जाइत छथि। देखैत छथि जे उर्वशी के दुनू मेमना के संग लऽ एकटा दस्यु भागि रहल अछि, इ देखि दुनू गोटे डेरा जाइत छथि।

आर्' आगू

राजा पुरूरवाक आँखि सऽ निन्न विलुप्त भऽ गेल छ नि,मुदा आलस्य किछु-किछु बाँचल छल।उर्वशी के चिकोर सुनि स्थितिक व ' ध होइतहि हुनकर हृदय काँपि गेलनि। ओ भयभीत भऽ गेलथि,कारण हुनका मेमना सभक संबंध मे उर्वशीक शर्त स्मरण भऽ गेलनि। हुनका लेल दुनू मेमना कें ओहि दस्यु सभ सऽ बँचा कऽ आपस आनब' अत्यंत आवश्यक छलनि। मेमना के बँचाब'ऽ के वास्ते अपन सुधि-बुधि बिसारि ओ अपन हाथ मे तलवार लऽ कऽ दौड़ल दस्यु के पाछू लागि गेलाह। घबड़ाहटि मे वस्त्र पहिरब' सेहो मोन नहि पड़लनि हुनका।

किछु आगू गेला पर ओ देखलथि जे दूटा दस्यु छल,दुनू गोटे एक-एक मेमना अपन हाथ मे लऽ कऽ भागि रहल छल। राजाक हाथ मे तलवार देखि ओ दुनू मेमना कें जमीन पर राखि देल,तखन किछु क्षण ओ ओतहि ठमकि कऽ ठाढ़ भऽ गेल।

तार'त धरि उर्वशी सेहो लग मे पहुँचि गेल छलथि।तखनहि अचक्के ओ असंभाव्य अलौकिक घटना घटित भऽ गेल।अन्हार के बेंधैत चमकदार विद्युत प्रकाश ओहि एकांत वन के सम्पूर्ण क्षेत्र ऽ

जगमग रोशन कऽ देलक आ राजा के नग्न रूप उर्वशी के आँखि के समक्ष चमकि उठल छल ! ओ किछु क्षण! तत्पश्चात पुनः सभ किछु अन्हार मेँ विलुप्त भऽ गेल।

ओ सभ अपन नेत्र के समक्ष होइत देखि उर्वशी के सभ अंग काँपि उठल।ओ अपन दुनू हाथ छाती पर राखि सिसकि उठलथि। "हा दैव!" ओ अपन दुनू हाथ सऽ हृदय केँ दृढ़ता सऽ दाबि रहल छलीह,हुनक प्रयास छलनि

,हुनक हृदय बाहिर निकलि भूमि पर लोटि धन-धूसरि नहि भऽ जानि । हुनक ज्ञान चक्षु खुजि गेल छलनि। संपूर्ण घटना के पाछु रहल गेल रहस्यक छद्म जाल हुनका बुझबा मेँ आबि गेलनि। विश्वावसु! हुनक धर्म पिता के द्वारा हुनका संग छल भेल छलनि!ओ बुझि गेलथि! गन्द्र विश्वावसु के माध्यम सौं हुनका संग छल कऽ देलथि ! कारण ओ दुनू दस्यु केँ चीन्हि गेलथि । भला ओ अपन धर्मपिता के कोना नहि चिन्हितथि!ओ दुःखित भय राजा सँऽ बजलीह - .

"प्रियतम,ओ दुनू दस्यु विश्वावसु आ हाहा छलथि! गंधर्व र राज आ हुनकर सहायक ! दुनू गोटे अपना सभ संग योजना बना कऽ छल कयलथि। अहाँक आ हमर मात्र एतबहि दिनक संग-साथ छल संभवत:! आब हम जा रहल छी,अहाँ अपन ध्यान राखब प्रियतम!"

क्षण भरि लेल एकटा तेज ज्योतिपुंज आकाश मेँ चहुँ दिशि पसरल आ किछु क्षण चम-चम चमकि विलुप्त भऽ गेल संगहि विलुप्त भेली राजाक प्राणप्रिया हुनक धर्म संगिनी! प्राण संगिनी उर्वशी !

घरबाहटे मे पुरूरवा अपन प्रियतमा केँ अंतिम विदाओ तक नहि

दऽ सकलाह ! ओ ठकित आ दिग्भ्रमित भऽ कऽ ठाढ़ रहि गेलाथि। किछु क्षण धरि हुनकर इन्द्रिय शून्य भऽ गेलनि ेना। फेर ओ ठिठकि उठलाथि! जेना स्वप्न भंग भऽ गेल होनि, अचक्के ओ पीड़ा भरल स्वर मे क्रंदन करऽ लगलाथि - "प्रिये,हमरा छोड़ि नहि जाउ! एतेक निष्ठुर नहि
बनू! एतेक क्रूर व्यवहार नहि करू! हमरा छोड़ि कऽ नहि जाउ...हमरा छोड़ि कऽ नहि जाउ... उर्वशी... उर्वशी..."
कहि-कहि उठ स्वर मे विलाप कऽ ओ भूमि पर बिलखति सि पड़लाथि । हुनकर चेतना विलुप्त भऽ गेल छलनि। बहुत ाल धरि ओ अचेतावस्था मे भूमि पर पड़ल रहलाथि।
पुनः जखन पुरूरवाक चेतना आपस आबि गेलनि,आ ओ आँ ि खोललाथि तखन भुवन भास्कर धरतीक सतह के चूम्बन लऽ रहल छलाथि। सघन वन्य प्रांत मे सूर्यक प्रकाश आ छायाक बीच लुका-छिपीक खेल चलि रहल छलनि। राजा विकल विह्वल भेल उठि कऽ बैसि छलाह। तखन ओ अपना के नग्न देखि आश्चर्यचकित भऽ गेलाथि ।ओ अपन अधोवस्त्र के तलाश करय लागलाथि । हुनका अपन वस्त्र पाषाण शिला के लग मे राखल भेटलनि,ओ पहिर लेलाथि।ओ मोन पाड़बाक प्रयास करय लागलाथि जे कोना ओ हि वन मे पहुँचल छलाथि। तखन देखलाथि जे एकटा मुद्रिका भूमि पर पड़ल अछि,ओ ओकरा उठा लेलाथि। उठा कऽ ध्यान सौं देखलाथि।ओहि पर राजाक अपन नाम उकेरल छल।राजा मुद्रिका देखि आश्चर्यचकित भऽ गेलाह -
'ई मुद्रिका ? ओ प्रेम सँ अपन प्रिया उर्वशी केँ स्वर्ग मे दऽ देने छलाथि प्रणय चिन्ह के रूप मेे! एतय कोना खसि पड़ल अछि ?
मन मे विद्युत तरंग लहरा गेलनि,रातिक घटना चलचित ्र सन्

আঁখিক মোন্নাঁ চমকয নগলনি,ও দর্দ আ দুঃখ সঁ ৱিচলিত ভs গেলথি,হাথ সঁs অপন ছাতী দৱাঁওন আ পুনঃ ক্রঁন্দন কs উঠলাহ
-
"উর্ৱশী... উর্ৱশী... প্রিযতমে! হমৰা ছোড়ি কিএক চনি গেলহুঁ! নহি! অহাঁ হমৰা ছোড়ি নহি সকৈত ছী!অহাঁ এতেক ক্রুৰ কোনা ভ' সকৈত ছী!"
ও ৱিঁনখি-ৱিঁনখি কs কানি-কানি উর্ৱশী কেঁ আৱাজ দs ৰহল ছলথি। কানৈত-কানৈত অচক্কে ও ৱিক্ষিপ্ত মন্ হঁসs নগলথি । ক্ষনক হঁসীক ও আৱাজ! অত্যঁত ভযঁকৰ আৱাজক গূঁজ! ৱঁ স্বাগত ছল জেনা সুখাযল-ফাটৈল ৱাঁস সঁs ভs কs জাগত হোয আৱা ! ও আৱাজ শূন্য ৱন ক্ষেত্র মে গূঁজি উঠল। পুৰূৰৱা ৱিচলিত ভs গেলথি ।ও ক্রোধিত ভs কs চিচিযা উঠলথি ।-ও মাথক কেশ জোৰ-জোৰ সঁs নোচয নগলথি ।ও মাথক কেশ শক্তি নগা কs নোচি উখাড়ৱাঁক অসফল প্রযাস কৰয লাগলথি ।ও কেশ নোচৈত ৰহলথি, চিচিযাগত ৰহলথি,আ পুনঃ চেতনা ৱিলুপ্ত ভs গেললি।আ ও চেতনাহীন ভs ভূ-লুঁঠিত ভয গেলথি কিছু-কিছু ৱিক্ষিপ্ত মন!

*****

সূর্যক তপ্ত কিৰণ অপন তীক্ষ্ণ গৰম স্পর্শ সs পৃথ্বী কেঁ উদ্দীপ্ত কৰয লাগল ছল। মুদা উর্ৱশী আ ৰাজা পুৰূৰৱা এখন ধৰি ৰাজমহল আপস নহি পহুঁচল ছলাহ। ৰাজ কর্মচাৰী গণ কে চিন্তা ৱঁঢ়য লাগল ছল। মহামাত্য ৰাজাক অনুপস্থিতি সঁ অত্যঁত চ ঁতিত ছলাহ। একৰ কাৰণ ছল! এক মহীনা সs ৱেঁসী কাল সs ৰাজা

ৰাজমহল মেঁ ছলাহ,ও কতহ্ণ বাँहৰ नहि गेल ছলথি। आ काल्हि अচানক ৰथ লऽ भ्रমণ हेतु महारानी संग निकसि गेल ছলাহ। কতয জা ৰহল ছথি आ কখন आपस अওতাহ,একৰ কোনো জানকাৰী কিনকো নহি ছল।

ৰাজধানী কে নিকটস্থ সবঁ প্রসিদ্ধ বনস্থলী জতহ সম্রাট ক জযবাক কনেকো সংভাবনা ছল ও সেনাপতি কে নেতৃত্ব মেঁ সেনা কে অনেক টুকড়ী সম্রাট অথবা মহাৰানী কে অন্বেষণ হেতু পঠা দেলখিন। কিনকো কিছু জ্ঞাত নহি ছল জে সম্রাট ৰাতি মেঁ কোন বন মেঁ গেল ছলথি। সবঁ নিৰাশ ভऽ কऽ आপস आबि গেল। জেনা-জেনা সৈনিক সবঁ आপস आबि ৰহল ছল आ সম্রাট এবং মহাৰানী কে নহি ভেটবাক সংবঁধ মে হ্ণনকা লোকনি সঁ সূচনা ভেটি হল ছলনি, মহামন্ত্ৰক ব্যগ্রতা आ চিন্তা বঢ़ল জা ৰহল ছলনি। দিবস ঢললাক উপৰান্ত ক্ৰমাৰ বন দিস জে ৰথ গেল ছল সে স্বযং সেনাপতি কেঁ লऽ কऽ आপস आबि গেল। সবঁ কে বুঝাযল ৰাজা এবং মহাৰানী ওম্হ্ৰহ্ণ নহি ভেটলথি,সেনাপতি নিৰাশ য आপস आযল ছথি,মুদা জখন ৰথ ৰাজমহল লগ ৰুকি গেল,সবঁ आশ্চর্যচকিত ভऽ গেলথি ৰথ মেঁ দেখি কऽ। কিএক তऽ হ্ণনকা লোকনিক ৰাজা ওহি ৰথ মে বৈসল ছলাহ। মুদা মহাৰাজক ই দুর্দশা কোনা ভেলনি! হ্ণনক ই হাল কোন কাৰণ সোঁ ভেলনি! কোন এহেন মানুষ অথবা কোনো দেব-দৈত্য ছল জেকৰা কাৰণ হ্ণনকৰ ই হাল ভেল ছনি?

ৰাজা পুৰুৰবাক হাল অত্যंत কৰুণ ছল,হ্ণনক হালত দে ি সবঁহক আঁখি মেঁ নোৰ ভবি গেল ছলনি। ও বঁতাহ সন্ ভऽ গেল বুঝাগত ছলথি!মুদা কিএক? এহি প্রশ্নক উত্তৰ কিনকো লগ নহি ছল। মহাৰানী গেল ৰহলথি সংগে,মুদা এখনি নহি ছথি ৰাজ ক

संगे।महारानीक संग कतऽ छूटि गेलनि! ओ संग किएक नहि छथि! अंत:पुर मे महारानीक अन्वेषण कएल गेल मुदा रानी ओतए नहि भेटलीह।
सब किओ अत्यंत चिंतित भऽ गेल छलथि। की रानीक नुपस्थिति राजाक मानसिक अवस्थाक कारण छल? मुदा ओ कतय चलि गेलीह? कान्हि दुनू गोटे एक संग राँहर निकलल छलथि,राज क स्थिति एहन कोना भ' गेलनि ? की रानी राजा कें छोड़ि स्वर्ग चलि गेलीह? एहन अनेकों प्रश्न सबके ह्रदय मे उठि रहल छलनि मुदा एहि सब प्रकार के कोनो प्रश्नक उत्तर ककरो लग नहि छल।रानी के अनुपस्थिति आ राजा के दयनीय स्थिति देखि सब किओ अत्यंत दु:खी भऽ गेलाथि।
अवचेतन अवस्था मे राजा कें देखि महामन्त्री ओहि रथ मे आबि रहल सेनापति सँ पुछलथि-

"महाराज के एहन हालत कोना भऽ गेलनि ?"
"हमरा सेहो किछु नहि बूझल अछि महामन्त्री! हम हिनका कुमार रन मे अचेत अवस्था मे भूमि पर पड़ल देखलहुँ,तखन हिनका रथ मे एकटा सैनिक के मददि सऽ रौसा कऽ कोनहुना आ स अनलहुँ।"
एकर बाद किओ किछु नहि कहि सकल,कारण राजा एहि हाल मे कोना आबि गेलाह आ रानी कतय चलि गेलीह से कि को नहि बूझल छलनि। सब गोटे राजा पर ध्यान देब नीक बूझलथि।राज वैद्य के बजाओल गेल आ राजा के चिकित्सा प्रारं भऽ गेल।मुदा कोनो चिकित्सा के किछुओ उपयुक्त प्र ार राजा पर नहि देखा रहल छल,हुनकर हालत मे कनिको सुधार नहि

ভs ৰহন ছন।

ৰাজ বৈদ্য কহনথি - "কিছু গংভীৰ খাঘাত কে কাৰণ মহাৰাজ কে মোন বিক্ষিপ্ত মন ভs গেন খছি, ও সংসাৰ খা স্বয়ং পনা প্ৰতি নির্লিপ্ত ভs গেন ছথি দনকা খাৰ কিযো স্বস্থ নহি বঁনা মক ত খছি |"

মবঁ ঙদাস ভs গেনথি।এতেক পৰাক্ৰমী খা মহান ৰাজা কে হান? খাৰ কী হোযত! জঁs এহন মহান চক্ৰবর্তী সম্ৰাট কে হ ন নহি ম্বধৰতনি! কী ৰাজা খাৰ কহিযো ঠীক ভs মকৈত ছথি ! কী পৃথ্বী কেঁ কহিযো পূৰ্ব সম্ৰাট প্ৰৰূৰৰাক শাসন প্বনঃ ভেটি মকৈত খছি ? মবঁ প্ৰশ্ন খন্বত্তৰিত ৰহন! কিনকো এহি মেঁ একো প্ৰশ্নক ঙত্তৰ জ্ঞাত নহি ছন! মাত্ৰ মময ওকৰ ঙত্তৰ দs মকৈত খছি!

ক্ৰমশঃ

খপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.৫.প্ৰমোদ ঝা 'গোক্বন'-ওনতিক পানি (বীহনি কথা)

প্রমোদ ঝা 'গোক্কন'

ওনতিক পানি (ৱীহনি কথা)

দস সাঢ়ে দসক সময হোগত হেতৈ ।ৱঁনিযান দেহ সঁ নিকানিকে ঋসঘনী পৰ ৰখনক দেরন ,ঋা কান্হ পৰ গমছী নষ্টকাকে ৱিদা ভেন নহাগনে।ঘেঁষ্ট ঙঠাকে ঋাসমান দেখনক তে ৱুঁঝেনৈ ◌েনা কৈযেকষ্টা মেঘক ষ্টুকড়ীক ৰূপ মে গগন পড়ী কড়িযা ঝুম্মৈৰ খেনা ৰহন ঋছি ।কখনো প্ৱৰরা তঁ কখনো পছরা ওকৰা সৰঁ কে ঘমঠি ঘমঠিকে ঋানিংগন কয ৰহন ছৈ ঋা ৱেঁৰ ৱেঁৰ ধৰতী পৰ ঋপন শ্রম স্বেদ ৱিন্দু ষ্টপকৱৈঁনে এক দোসৰা কে ধকেনি ৰহন ছৈ তৈহন ৱুঁঝেনৈ।

দেখিতে দেখিতে ৱঁৰখা জোৰ পকৈৰ নেনকৈ ,তেঁ ঋথ ঙথ মে পড়ি গেন দেরন ।ঋাৱঁ কযন কী জায ?জাড়ো ৱেঁস হোম' নগনৈযে ঐ ঝাঁষ্ট পৰ ।নগে মে ৰাখন তৌনী ওঠি মোৱাঁগন ষ্টীপয নাগন ।ওগ

মে তেনা নে ৰোঁহিয়া গেন জে কখন ৰঁৰখা ৰঁম্ন ভেনৈ খা ফেৰ কখন ৰৌদ ভকড়াৰ ভ' কে ৰ্ডগি গেনৈ মেহো নৈ ও ৰূঁমি মকনা জখন ঘৰনী পূজা ঘৰ মঁ খপন পূজা পাঠ কয ৰাঁহৰ ভেনীহ তে এতুক্কা দৃশ্য দেখি খোঁমৈত ৰঁজনী--

দেখিযৌ, ওমৰা পৰ পানিক খহাঁৰ নাগি গেনৈ খা হিনকা মোৰাঁ ন ছোড়ি কথূক স্বৰতে নৌ! কনে পষ্টিযো হষ্টাকে ৰাখি দিতিযৈ মে নৌ!!পত্নীক ৰ্ডনহন ভৰন স্বৰ মুনি মোৰাগন এক কাত ৰখৈত ৰঁজনোহ দেরন--

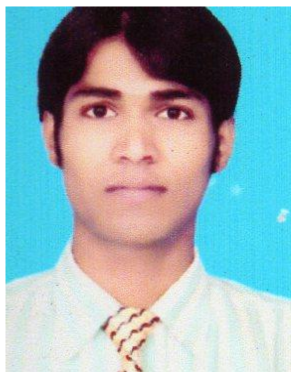
ঐ মে হমৰ কোন দোখ? ওনতীক পানিকে ৰোকৰেঁ তে ও ঘৰে ঢূকত কি নে! ঠনূ ভৈযো নৌ কোনো ৰাঁত! এক কাত মে হম ৰ্ডপঠি ঠী খা দোমৰ কাত মে খহাঁ ৰ্ডপঠ্ঠ, খনা নিয ভৰি পোখ ঐ ৰেঁৰ জন হোনী!

-ৰেঁমী মাথ নৌ ভুকাৰ্ড হমৰ! জাৰ্ড ঝপমিন পহিনে কন হোনী খেনা খাৰ্ড!!থাড়ী পৰমন খঠি । খা পীৰিঁ কে ফেৰ হমৰ মৌতিন মোৰাগন মঁগ জমিকে খেনৈত ৰহৰ ।ঠূপ্পে মূহেঁ ৰিদ ভয গেনোহ দেরন নহাগ নে ।নহা ধো কে ভোজন কেনৈন খা ফেৰ নাগি গেনোহ ঔফিমিযন কাজ মে ।

-প্ৰমোদ ঝা 'গোকুন', দীপ, মধুৰনী (ৰিহাৰ); ফোন - 9871779851

খপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাৰ্ড।**

२.९.डा किशन कारीगर- मैथिल पंडितक गोंधियागिरी

डा किशन कारीगर

मैथिल पंडितक गोंधियागिरी

ओ गोंधियागिरी करबाक लेल त मैथिली भाषा कें खंड विखंड मे बांटि रहल छथि आ मिथिला मैथिली कें नाम पर ओ लोक अपन पेट पोसै मे लागल रहल. परिणाम की भेल मैथ नी अपने मे बंटा गेल आ ओकरा बंटबाक लेल पंडितक मैथिल लोक छैथ जे अपना फायदा लेल मैथिली कें नुकसान करैत आ मैथिली साहित्य कें कहियो समाज स नै जोड़लक आ नै ेकर

কহিযো ৰেঁগৰতা ৱুঁঝনকৈ?
মৈথিলী ভাষা কে শুদ্ধ-খশুদ্ধ, পছিমাহা-দছিনাহা, মধেশ-কোসিকন্হা, ৱাঁভন-সোনকন, খগ্ৰখা-পিছনগ্ৰখা, পুৰস্কাৰী-হোহকাৰী কে নকড়পেঁচ মে ৱাঁটি দেনকৈ খা খাৰঁ ভৰডাহ কেহেন জে সৱঁটা মৈথিলী ছিযৈ? খা নেখনী পুৰস্কাৰ খাযোজন ৰেঁৰ ে মানক ছোড়ি?
খনকা ৰাড় সোনকন ৱঁনা দ্ৱোকোৰি দৈ ছৈ কিএক??
খাস্তে খাস্তে খঁগিকা, ৱঁজ্জিকা সৱঁ খনগ ভেন জা ৰহন খছি হৈৱোঁ কৰৱঁ জৰুৰীএ কী নে? কেকৰো ৰোঁনী কে ৱ্ৰ পেটঁপোস্ৱখা মৈথিন মোজৰ নৈ দেনকৈ? মাত্ৰ খকাদমী পুৰস্কাৰ, মৈথিলী ৱিভাগক নোকৰী নোভ, সংযোজক পদ দ্ৱখাৰে ৱ্ৰ সৱঁ মৈথিলী মানক কে ওঝৰী নগা মৈথিলী ভাষা কে খংড পাখংড মে ৱঁটৈত গেন? খা সৱঁ দিন ৱ্ৰ পেটঁপোস্ৱখা সৱঁ গোঁধিযাগিৰী খেনা ক াষা সাহিত্য পৰ জৱঁৰদস্তী খপ্পন কৰ্ত্তা কেনে ৰহনে? খা মিথিনাক জন সমাজ মৈথিলী সঁ দূৰ হোগত গেন.

খপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১০.ফগুআ উপাধি ২০২৪-প্রস্তুতি টীম বিদেহ

ফগুআ উপাধি ২০২৪-প্রস্তুতি টীম বিদেহ

হোলীক অবসরপর প্রস্তুত অছি "বিদেহক উপাধি"। এ উপাধি ধারণ করথি সাহিত্যকর্মী আ বিদেহক সংগ জুড়ি সার্থক কাজ দিয় আরঁথি সে কামনা............(প্রস্তুতি টীম বিদেহ)

1. অরবিন্দ ঠাকুর- গাছপর চঢ়া কই আলোচক বঁনা দেলক।

2. জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর অনিল- বাঁবন গীতকার।

3. কেদারনাথ চৌধরী -চমেলী রানী পার নগেলকনি।

4. প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম'- প্রেমসঁ সংগীত নাটক অকাদমী ধরি।

5. শৰদিন্দু চৌধৰী- হম উপেক্ষিত কহিযো নৈ ৰহলহুঁ।

6. কথাকাৰ অশোক-ঠোৰ খিপা দেনক।

7. ৰামভৰোস কাপড়ি 'ভ্রমৰ'-মধেশক মঠাধীশ।

8. লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ -কিযো নৈ পূছৈএ।

9. নৰেন্দ্র ঝা - হম ভলে আর্থিক লেখক ছী।

10. প্রো. ডা. ৰামাৱতাৰ যাদৱ - ধৰনা বঁলা সভ ভাষাবৈজ্ঞানিক বঁনি গেল।

11. জগদীশ প্রসাদ মংডল - কী ছৈ বিদেহ?

12. ৰাজদেৱ মংডল - কৱিতাক ৰাজমিস্ত্রী।

13. সুভাষ চংদ্র যাদৱ - ঘৰদেখিযাসঁ মুঁহদেখ যা ধৰি।

14. সুশীল - কলকত্তামে কিযো নে চীন্হৈএ।

15. বীৰেন্দ্র মল্লিক - বেদসঁ শূন্ধ।

16. পৰমেশ্বৰ কাপড়ি - ভ্রমৰক ডংকসঁ বেঁাখাৰ ভেল।

17. ভীমনাথ ঝা - খালী আলেখ বেঁৰমে খোজ কৰৈএ হমৰা।

18. নচিকেতা -প্ৰৰলে স্বাদ দেবাঁক লেল প্রতিবঁদ্ধ।

19. গংগেশ গুংজন - জঁ কিযো হমৰো ঠঠ কৰৈত... ঋাহ।

20. প্রদীপ ৱিঁহাৰী-ঋাৰঁ মৰোকাৰ ৰঁঢ়ি গেন ঋছি।

21. যোগানন্দ ঝা- ফেম্ষ্টীভনক মীঢ়ীপৰ।

22. চন্দ্রেশ- দ্বৰ্ভাগ্যমঁ "মণি" ভেষ্টন।

23. মন্নাজী - ৱিঁনা পেন্ৰী ৰঁনা ৰোঁতনক মন্না।

24. প্রীতি ঠাকুৰ - চিত্রকথা ছোড়ি কিছু নৌ।

25. ৰীণা ঠাকুৰ - মাহিত্য ঋকাদমীক নেহৰূ। মভ গনতী নেন জিম্মেদাৰ।

26. চন্দ্র মোহন পড়রা- একষ্টা খোঁতা চাহৰেঁ ক ী।

27. ৰমেশ- কার্যক্রম গনভেম্ষ্টমেংষ্টমে ঋগ্রণী।

28. ডা. কৈনাশ কুমাৰ মিশ্র - হমৰ গাম ঋৰেড় ঋছি।

29. শিৱ শংকৰ শ্রীনিৱাম - ঋাৰঁ হমক্ট দংপতি ৰচনাকাৰক পাঁতিমে ঋাৰিঁ গেনহঁ।

30. ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র - এখন হম ঙপন্যাম নীখৰঁ শুৰুএ কেনহঁ ঋছি।

31. ৱিঁনযানংদ ঝা - মধুৰঁনী ৱিনাম।

32. शैलेन्द्र आनन्द- कतहुँ नै छी हम।

33. कल्पना झा (पटना)- हम **तँ** नव छी।

34. नरोत्तमनारायण मिश्र - कोकिल केर ताकमे एखनो।

35. गजेन्द्र ठाकुर -सभकेँ रहैया देलनि।

36. अजित कुमार झा - के पड़त झमेलामे।

37. दिलीप कुमार झा - हम रहैसँ आन्दोलन करैत रहलहुँ अछि।

38. नारायणजी- अकादमीक खेती कठिन छै, फसिलक खेती सरल।

39. प्रदीप पुष्प -आरो हमहूँ करिता लिखलौं।

40. अभिनाष ठाकुर-विश्वस्त गजलकार।

41. कुंदन कुमार कर्ण - नेपालक लोक मानि लेलका।

42. कीर्तिनाथ झा -कुशल केर आसा पुरल नै।

43. धनाकर ठाकुर -परिषद्सँ परिषद् धरि।

44. योगेन्द्र पाठक 'वियोगी' - साहू संसारक सभसँ नीक लोक होएत छै।

45. গৌৰীনাথ- "দাগ" ধোখা গেল।

46. শেফালিকা ৱৰ্মা-হমৰোপৰ ৱিশেষাংক লিকলি গেল।

47. শ্ৰীধৰম- উপন্যাসক কহৰৈকা।

48. সিযাৰাম ঝা 'সৰস' - খাৰ্ঁ গজল লৈ সমহ্ৰৈএ।

49. হিতনাথ ঝা- পোথী পঠা ক**ই** কহৈএ পাঠকীয খৰাপ ৱিধা ঠৈ।

50. শিৱ কুমাৰ ঝিলূ - মোহন ভাৰদ্বাজক সপন সঁ একটা গীতকাৰ ধৰি।

51. ৱিভা ৰানী- খপনে মনমানী।

52. কুণাল - মানকীকৰণ লৈ চাহী।

53. ৱিনয ভূষণ ঠাকুৰ - হৰেক ৱিধামে ফেল।

54. ৰৱিন্দ্ৰ কমাৰ চৌধৰী - সারধান ৰহলাক ৱাঁদো খকাদমী লৈ পূঠৈএ।

55. সুকেশ দত্ত- হম সংস্থাসঁ ৱাঁহৰ লৈ ছী।

56. চংদনা দত্ত- ৱৈঁসী লীখি কী কৰৰ্ঁ?

57. শৈলেন্দ্ৰ মিশ্ৰ- ফেস্টীভল লেল ৰাতিযোমে চলি জাএৰ্ঁ।

58. ৰমেশ ৰংজন - সাহিত্য নাটকেসঁ চনৈত ছৈ।

59. ৱিজয গম্ভৰ - উতাদ্দন ভেন চ্ছী।

60. কামেশ্বৰ ঝা কমল - ৱিঁনা পানি-কাদোক ক ন চ্ছী।

61. মন্নী কামত - ফাগুনসঁ ৱাঁহৰ।

62. কেদাৰ কানন - অহূঁ "সংকল্প" লিখ।

63. ডা. শিৱ কুমাৰ মিশ্র - পুৰাতত্ত্ব ৱিভাগক ৱি।

64. প্রেমকান্ত চৌধৰী-সংস্থা তই ব্যক্তিগত াজক সংৱাহক ছৈ।

65. উদয চন্দ্র ঝা 'ৱিনোদ'- সভ কিছু ৱিনোদহি ে ভেল।

66. নাল দেৱ কামত - ছোট পাঠকীয

67. আচার্য ৰমানংদ মংডল - সভ ব্রাহ্মণৱাদী ৈ।

68. সুৰেন্দ্র ঠাকুৰ - ৱাঁচূঁ সাহেবঁ চৌধৰীসঁ শুৰু আ ৱাঁচূঁ সাহেবঁ চৌধৰীপৰ খতম।

69. চন্দ্রমণি ঝা - পুৰস্কাৰ নামক ৰাগ ৱঁনতৈ ত ওহিমে হমৰ সুৰ পক্কা ৰহত।

70. রৈদ্যনাথ চৌধৰী 'রৈজু' - অতেক কাজ কেনাক রাঁদো দৰভংগিযা হমৰা শিক্ষা মাফিযা কহৈএ।

71. দমন কুমাৰ ঝা - অপন সভ গচ্ছাক দমন কই নেনহঁ।

72. আশা মিশ্র - এখনো ডঠাইট নাগন অছি।

73. নীৰজা ৰেণু- কহাঁ কিযো রাঁত কৰৈএ।

74. অমৰনাথ - কৰঁকৰঁ।

75. রিশ্বনাথ - আৰঁ সাক্ষাৎকোৰ নৈ।

76. রিভূতি আনন্দ - অভিনংদনগ্রংথক অভিনাষা এখনো রাঁকিএ অছি।

77. শৈনেন্দ্র কুমাৰ ঝা - হম কথাকাৰক কথাকাৰ ছী।

78. প্রেম মোহন মিশ্র- নৈ সমহ্বনা।

79. ভরেশচন্দ্র ঝা শিরাংশ- জূড়া রঁহ্নহঁ তঁগ জূৰী ভেনহঁ।

80. মংজৰ স্বনেমান- হো অলো, কেহন মংজৰ দেখেনহ।

81. মহেন্দ্র নাৰাযণ ৰাম - মুখ্যধাৰাক জাত ফিনৰ।

82. সত্যেন্দ্র কুমাৰ ঝা - দৰভংগে ধৰি।

83. ধীৰেন্দ্র ঝা - প্রবঁধ সংপাদক বঁনা কঽ সভষ্ট হড়পি নেনক।

84. দের শংকৰ নরীন - ঋাৰ্ব প্রৰান ভেন জা ৰহনে চ্ছী।

85. ৰমাকান্ত ৰায ৰমা- জরান্নীমে কিচ্ছু নৈ ভেন তঁগ ফেসবুকপৰ ননিতগৰ ফোটো দৈত চ্ছিযৌ।

86. ড্রশনাথ ঝা - ভাজপাক নোক বিঁখনাথ কহৈএ।

87. নাষ্টককাৰ ঋানন্দ কুমাৰ ঝা - কম্পনা যূরা পুৰস্কাৰ ভেষ্টন। ঋাৰ্ব মূন চাহী।

88. ঋজিত ঋাজাদ - পেনড্রাগভমে CM.

89. নীন মাধর চৌধৰী-নরীন রিযোগী চৌধৰী।

90. রিজয চন্দ্র ঝা- তানকটোৰাক তানমে।

91. রিনোদ কমাৰ ঝা সৰকাৰ - ফেসষ্টীভন কৰবৌ তঽ কদূ।

92. বুদ্ধিনাথ মিশ্র- মৈথিনীমে ঋকাদমী ভেষ্টৰ্ব সহজ চ্ছৈ।

93. চন্দ্র মোহন কর্ণ - কেকৰা কতেক দিযৌ?

94. মধুকান্ত ঝা- হমৰ নষ্ট নীনামে মধু ভৰন ছৈ।

95. কেধ্ককৰ ঠাকুৰ - PHD চাহী?

96. কামিনী- এক গিনাস পানিসঁ তৃপ্ত।

97. চন্দন কমাৰ ঝা - মূন পুৰস্কাৰ নেন জগৰেঁ কৰৰেঁ।

98. ৰমানন্দ ঝা ৰমণ - এসাগন্মেঁষ্টক মহঁথ।

99. তাৰানন্দ রিযোগী- সৰকাৰী নৌকৰী ৰঁনে নেখ ৰঁননহুঁ।

100. শ্ৰীশ্যমান সত্যকেত্ত - মুখ্যধাৰাক মোড়পৰ।

101. নির্মনা কর্ণ - ন্বকাএন শ্বগ্নিশিখা

102. কুমাৰ মনোজ কাশ্যপ - হমৰা ৰীহনি কথা নৈ চাহী।

103. পৰমানন্দ নান কর্ণ - নিপ্যাঁতৰণ কৰৈ ছী।

104. সঁতোষ কুমাৰ ৰঁষ্টোহী -নখ্যক পতা নৈ।

105. ডা. জিযাউৰ ৰহমান জাফৰী - মৈথিনীমে গজন নিখনাগ ছোড়া দেনক।

106. জগদানঁদ ঝা 'মন্ব' - ফেৰসঁ তান ঠোকৰঁ।

107. ৰাজকিশোৰ মিশ্র - পোথী পঠরেঁ ছী।

108. স্বশীন নান দাস -দোহা মৈন।

109. দযানংদ ঝা (দড়িমা) - হমৰ ঋন্বরাদ কিযো নে পঢ়েএ।

110. পং. দযানংদ ঝা - ছংদশাস্ত্রী মাছ ভংডাৰ।

111. সত্যনাৰাযণ ঝা - ওহিনা কিছু নীখি নৈত ছী।

112. প্রণর ঝা - রেঁসী নৈ নীখরঁ।

113. ভৈৰর নান দাস - গাঁধী নান দাস

114. ভরনাথ ঝা - জনকপুৰ ভাৰতমে ছৈ।

115. ঋংজয চৌধৰী - পীঢ়ী সহ রিশেষণ সহ দশক রিশেষজ্ঞ।

116. সংতোষ কুমাৰ মিশ্র - হম তই মৈথিনীক পোসপুত ছী।

117. ধীৰেন্দ্র ঝা 'মৈথিন' - উপন্যাস কীনূ।

118. ৰঘুনাথ মখিযা - ভোজনো রঁনা কই ভুখনে ৰহনহুঁ।

119. ডা. ঋাভা ঝা - সংস্কৃতাহ।

120. किशन कारीगर - पुरस्कार लेल अलगे कारी री ठाही।

121. कुन्दन कर्ण - भाजपा समर्थित रहैनि कथा।

122. धीरेन्द्र कुमार झा - प्राणवेत्ते सही, कम्पना पुरस्कारक निसन्तेंसे नाम आएल।

123. कमल मोहन चुन्नू - मुन्नू केर प्रतीक्षाम ।

124. चण्डेश्वर खाँ- कठ्ठमठ्ठी छोड़ा देबँनि।

125. ऋषि वशिष्ठ - दानव दल केर ऋषि।

126. मेनका मल्लिक- अनुवाद केर मल्लिका।

127. अनमोल झा - लघुकथाक मोजर नै।

128. किशोर केशव- हमर नाम नै कहबें।

129. डा. राम चैतन्य धीरज - कतेक धरबँ धीरज।

130. विद्यानन्द झा- आरँ कलकत्तामे हमहीं छी।

131. मिथिलेश कुमार झा - दस-बीस बँर्खपर **तड़** मंठ भेटैए तकरा कोना छोड़ू।

132. अशोक झा-ठगो विकास परिषद्।

133. कुमार मनीष अरविन्द- जंगले-जंगल महल धरि।

134. আশীষ অনচিন্হাৰ - অপনে তান-অগিযা বৈতান

135. ৰাজকুমাৰ মিশ্র - বিঁঠুআমে কোনো দম নহি।

136. কৃষ্ণমোহন ঝা মোহন - গ্রোৱঁনো গামমে ৰা নীতি ছৈ।

137. শভেন্দু শেখৰ- মুলোক দৌৰ মহজিদ ধৰি।

138. বৈকুন্ঠ ঝা - গজন বঁহৰমে নীখূ মুদা মাত্রাক্রম কিএ নীখৈ ছী।

139. বীৰেন্দ্র কমাৰ ঝা - হম অহিনা নীখৈ ছী।

140. প্রীতম নিষাদ- আন্দোনন ৰিষাদ দৈএ।

141. মহেন্দ্র - পাতপৰ বৈসন।

142. ধীৰেন্দ্র প্রেমর্ষি - মাগক বঁনপৰ নেখক।

143. মন্ত্রেশ্বৰ ঝা - আৰঁ ছোড়ি দিঅ।

144. গংগানাথ ঝা গংগেশ- অপনা মোনে নৈ নীখৰঁ।

145. অৰৱিন্দ অক্কূ - ফুষ্টানী চৌক কেৰ মৰদাৰ।

146. মুষ্মিতা পাঠক- কথা, কৰিতা, অনুৰাদ- ম মো।

147. অশোক অৰিচন - কিছুএ মাসমে ৰিঁমৰি গেন মভ।

148. ডা. ৰাঁমুকীনাথ ঝা - জীতন বাঁজী।

149. অমরনাথ ঝা 'ভারতী' - ভোরুকরাসঁ পহিলে অস্ত।

150. দীপক দিনকর - নিপত্তা।

151. আনংদমোহন ঝা - পোথী ঘর পত্রিকা দলান।

152. রাজীররংজন ঝা -শৌকিযা।

153. রাজীররংজন মিশ্র - সানমে এক মাস দর্শন দে ।

154. পরমেশ্বর ঝা 'প্রহরী' - সাহিত্যমে পহরে দ ত রহি গেলহুঁ।

155. কাশ্যপ কমল - অঠিজনেসঁ পএর পখারহঁ।

156. রেরতীরমণ ঝা - মৈনা ফুর্রররররররররররররররর

157. অযোধ্যানাথ চৌধরী - কনু কিনকর অনুরাদ ছুইনে।

158. রাঁরাঁ রৈদ্যনাথ - আরঁ হিন্দিএমে লীখরঁ।

159. সতীশ রর্মা - নে পত্রকার নে লেখক।

160. কুমার রাধারমণ -অপনে রর্গ পহেলীমে ফঁ না।

161. দেরাংশু রত্সে - কহিযো কান চিত্রকথা।

162. গংগা ঝা - ইইনে মংচক নির্দেশক।

163. দিনেশ যাদর - নেপালোমে ব্রাহ্মণরাদ ছৈ।

164. কিশোৰ ঠাকুৰ - হমৰ মিথিলা হাটৈ কঞ্জা কই নেনক।

165. সচ্চিদানংদ সচ্চু - ৱিঁনা কোশ্চৈশনকেঁ উপন্ ্যাস নিখৰ্ সংভৱ নহি।

166. ৱিঁনীত ঠাকুৰ - কহিযো কান উগৰৈ।

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

३.পদ্য

২.১.কল্পনা ঝা- অংতৰৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা দিৱস

২.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-পৰীক্ষা

২.৩.হিতনাথ ঝা-অগ ফগুআমে...

২.৪.পৱন মিশ্ৰ "গোনৌনী"- ফগুআ মে গাম

২.৫.আচাৰ্য ৰামানংদ মংডল- মঠে হোৰী/ হোৰী

২.১.কল্পনা ঝা- অংতৰৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা দিৱস

𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰

𑒁𑓀𑒞𑒩𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒱𑒫𑒮

𑒯𑒃𑒧 𑒢𑒼𑒫𑒿 𑒢𑒨 𑒕𑒲,

𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒞 𑒏 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒂 𑒢𑒹 𑒫𑒰𑒿𑒞 𑒏 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰,

𑒢𑒼𑒯𑒕𑒢 𑒧𑒼𑒢 𑒂𑒑𑒳

𑒫𑒿𑒜𑒳 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑓂𑒞𑒢 𑒁𑒞𑒱,

𑒮𑒳𑒢𑒪𑒾𑓀 𑒂𑒖𑒳 "𑒁𑓀𑒞𑒩𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒱𑒫𑒮" 𑒕𑒻,

𑒏𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮 𑒣𑒳𑒕𑒳 𑒂 𑒏𑒹 𑒏𑒯𑒞,

𑒒𑒼𑒒𑒏 𑒞𑒚𑓃 𑒮𑓀 𑒧𑒼𑒢 𑒡𑒏𑒕𑒳𑒢𑓀𑒏𑒰𑒅𑒨𑒻,

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒠𑓂𑒠 𑒏𑒱

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒰𑒿𑒖𑒳,

𑒫𑒱𑓀𑒏𑒰𑒨𑒪 𑒑𑒰𑒨 𑒖𑒹𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒨 𑒕𑒲,

𑒧𑒼𑒢 𑒏 𑒫𑒰𑒿𑒞 𑒧𑒼𑒢𑒹 𑒧𑒹𑓀 𑒩𑒰𑒐𑒱

𑒣𑒰𑒛𑓂𑒚 𑒏𑒩𑒨𑒻 𑒕𑒲,

সময ক ৰ্ঁখৰা কৰৈত

আৰ্ঁ মোন থাকি গেন,

ওৰিযানী মেঁ ৰ্ঁসি

ডড়ৈত চূনম্বনিযাঁ কে দেখৈ ছী,

আ আসমান ক ৰাঁষ্ট জোহৈ ছী।

-কল্পনা ঝা, ৰোঁকাৰো, ঝাৰখংড

অপন মংতৱ্য editorial.ইtaff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

৩.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-পৰীক্ষা

ৰাজ কিশোৰ মিশ্র

পৰীক্ষা

হ্ম ৱূঁঢ় রি দ্যা র্থী,
দই ৰহনহুঁ, পৰি স্থি তি ক আগ্নি- পৰী ক্ষা,
হা ৰনহুঁ, কখনো ডত্তী র্ণ ভেনহুঁ,
শি থি ন মো নক আরঁ কো ন গচ্ছা?

কি এক রঁনূ পৰী ক্ষা র্থী আরঁহুঁ?
ম্বদা সময ঠা ঢ় নই মা ন-দণ্ড,
আনি চ্ছুক সা মি ন কযন জা গচ্চ,
পূচ্চন জা গত আচ্চি প্রশ্ন প্রচণ্ড।

সনা তন-কর্ত্তৱ্য- সী ঢ়ী চঢ়ি,
পহুঁচি গেনহুঁ কা নক এহি ঠা ম,

পৰী ক্ষা- ভরন তৈও শ্বছি জি নগী,
শ্বার্ঁন্ন ছো ড়শ্বও,দি শ্বও রি ৰা ম।

মৃদা র‍্যর্থ কৰর্ঁ শ্বছি প্রা র্থনা,
গৰুড়র‍্যূহ,ময়যক হো গত শ্বছি ৰচন,
না ক্ষা গৃহ, ৰা রণক যা ধ্ব- ভেষ,
শ্বপ্রত্যা শি ত মঠন। কতে ণ্বহকা ময

বৃক্ষ মৃনি ক তপ দেখি কি এ,
গন্দ্রা মন ডো নত?
বূঁঢ় বঁড়দ কেঁ ক্রযক নেন,
কে দা ম খো নত?

কখনো উনষ্টা, কখনো ম্বনষ্টা কা নঠক্র,
ড়া য যো ঝ রাঁ ষ্ট ছো, পকড়া রৈঁত শ্বছি রক্র।
নী ন-শ্বকা য যঁ খযয নগৈত শ্বছি শ্বঠরঁজ্জৰ,
শ্বাফদ, মংগন-পথ পৰ শ্বারিঁ বঁনৈত শ্বছি মি শ্লৰ।

ণ্বন- রংশ- যমা জ- ৰা জ- দেশক পৰী ক্ষা,
হৰি শ্চন্দ্র কা শী মে মাঁ গি ৰহনে ছথি ভি ক্ষা ।
ৰা জ-তংত্র, গণ- তংত্র পৰ ময়যক ফেৰী,
জ্বগ কেঁ যো ঝাঁ মংগন শ্বা' দ্বৰ্দি নক ঠেৰী ।

শ্বগ্নি-পৰী ক্ষা দৈত-দৈত
শ্বছি শ্বযো থকি ত ভেনে শ্বৰ্থতংত্র,

जि नगी स्वयं स्मा फन्य नेन,
ता कि रहन स्मदि खन नर मंत्र।

का न- व्यूह मे फँसन री ति-
रेवाँ ज, प्रथा ओ परम्परा,
नूतन र्या ख्या, भा षा नर परि,
ओहि मे ओझरा एन धरा ।

समय ककरा- ककरा नहि जाँ ठन?
खसन कि ओ,कि ओ रहि गेन राँ ठन।

कुरुक्षेत्र मे भी ध्म, पा र्थ रि द्या र्थी,
जाँ ठ भेनै के स्वा र्थी, के धर्मा र्थी ।

परि स्थि ति क अछि ठमत्को र,
ठुँहन्नना आ' शि खण्डी,
अर्वना ना री र्वनि जा गत अछि,
का नी आ' रणठण्डी ।

नि त्य साँ झ मे सूर्य देरक
भड़ जा गत ठन्हि अरसा न,
ओगरैत रहैत ठथि सगर रा ति,
अन्हा रक महा मसा न।

मर्या दा- जाँ ठ समा ज करैत अछि,

রি পত্তি কৰৈচ্ছ ধৈর্যক জাঁ ঠ,
 ণ্বমহা ৰ পকা ৰহন খ্বঠি ৰাঁ মন,
খ্বহি খ্বারৈঁচ্ছ পা কন কি কাঁ ঠ।

নেতক জাঁ ঠ, নি যতি কে জাঁ ঠ,
 ম্বৰদা জড়ন? খ্বঠি খ্বা-খ্বাঁঠ।

গা চ্ছ যঁ কূদি মা থ পৰ রৈঁমি জা এত মৰ্কষ্ট,
 পতা ন ফো ড়ি, পএৰ ডমত তঞ্চক ধ্বৰকষ্ট।

 কতষ্ম কো নো নি শি ঠৰ খ্বঠি,
কতষ্ম কো নো খ্বগি খ্বা রেঁতা ন,
ৰা ম- না ম কেঁ জপ কৰৈত,
কা ননেমি রঁজৰৈঁচ্ছ কৰতা ন।

 পা শ্চি ব্য ও মূঢ়তে ষ্টা ক নহি,
 খ্বপন-খ্বানক মেহো পৰেখ,
কা ন, ণ্বশুনী রঁনা দৈত খ্বঠি,
ম্বদি ন খ্বাওৰ দ্বর্দি নক নেখ।

ডেগে- ডেগে, ম্বনে- ম্বনে,
জি নগী প্রশ্ন- পত্র ন২ ঠা ঢ়,
 জ্বনি পড়া ঙ, ঙতা ৰা তা কূ,
 খ্বরিঁ তে ৰহতৈ গৰমী-জা ঢ়।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓.𑓓.𑒯𑒱𑒞𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰-𑒁𑒑 𑒤𑒑𑒳𑒂𑒧𑒹...

𑒯𑒱𑒞𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰

𑒁𑒑 𑒤𑒑𑒳𑒂𑒧𑒹...

𑒔𑒴𑒧𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒞𑒹 𑒧𑒞𑓂𑒞𑒰,

'𑒂𑒣'𑒖𑒯𑒪𑒧𑒹 𑒯𑒞𑓂𑒞𑒰 । 𑒏 𑒪𑒹𑒪

𑒩𑓀𑒑- 𑒁𑒥𑒲𑒩𑒏 𑒩𑒿𑒼𑒛𑓃𑒲 𑒩𑒿𑒯𑒪𑒹,

𑒏𑒰𑒖 𑒢 𑒁𑒨𑒪𑒢𑒱 𑒠𑒰𑒩𑒴 𑒮𑒮𑓂𑒞𑒰 ॥

𑒁𑒑 𑒤𑒑𑒳𑒂𑒧𑒹 ' 𑒂𑒣' 𑒢𑒱𑒣𑒞𑓂𑒞𑒰 ॥

'𑒐𑒛𑓃𑒑𑒹' 𑒏- 𑒐𑒩𑓂𑒑 𑒥𑒱𑒿𑒗𑒰𑒨𑒪 𑒕𑒪𑒱𑒯𑓀

' ৰাগন' ন্যাপথি ৰস্তা।
খসনি-সম্রেষ্টথি-ৰাখথি প্বনি- প্বনি,
ফাষ্টন চ্চনি জে ৰঁস্তা।
খ্গে ফগ্বখামে হানেত খস্তা ॥

ডনাষ্টি-পনাষ্টি, সষ্টি-হষ্টি,
প্বনি সষ্টি, সম্বঁঙ্ক ৰখৈ ড্র পক্কা ।
 কিএ নাম ৰঁদনাম গিৰগিষ্টে,
সময-সময পনষ্টৈ ড্র কক্কা ॥
খ্গে ফগ্বখামে হক্কা-ৰঁক্কা॥

 খ্গে ৰঁসন্তমে হেমন্তক গতি,
ঠমকৌনক জহন পঠৌনক ।
এক -এক নহি ,দস- দস ঠিষ্ঠী,
প্রেমক পাঁতি পঠ়ওনক॥
খ্গে ফগ্বখামে চম্পড্র ঢোন ৰঁজৌনক॥
 মমতা দীদী নহি নে স্বননকনি,
দেনকনি জোড় পষ্টকনিযাঁ ।
খ্পন ৰাগ ও খ্পনহি গাৰঁনি ,
স্বৰ -নয সঁগ নঠনিযাঁ॥
খ্গে ফগ্বখামে ড্র.ডী .কীতর্নিযাঁ॥

হম ন চৌখ্বন্নী ডচ্চনৰঁ কহিযো,
ৰাঁৰাঁ চৰণ শৰণ গহি ৰহৰৈঁ ।
ৰত্নে দেখাওন গাওন জন-গণ ,

কোন মুঁহেঁ না ন্যক্কৃব কবরৈঁ॥
খ্বগ ফগ্বখামে জয-জয কহবৈঁ ॥

গংডী -এনডী .গঠবঁক্কনমে ,
ডহকন -গ ীতক ভবন সঠাবে।
 এক- দোসবক ডুপব গাবঁয,
মূনি বহনে জনতা বেঁঠাবে ॥
খ্বগ ফগ্বখামে 'নমো' সবদাবে॥

 মহগ ভেন বঁগো- খবীব সভ,
সভ দন মিনি কাদো ফেকয।
ণ্দকি -ফূ্দকি -দ্দনকৈ ড্র- মিডিযা,
দন-দনমে কমনে দেখয॥
খ্বগ ফগ্বখামে 'নম্ভ্ৰা' বভসয॥

 ভঁগক তবঁগমে ত্তকবঁন্দীকেঁ,
ডব নগ্বখা -ভগ্বখা -পিচ্চূনগ্বখাসঁ ।
যমক -ধমক ওত্তে খ্বসহজ নহি ,
জত্তে সবকাবক মুঁহনগ্বখাসঁ ॥

খ্বগ ফগ্বখামে ডব খ্বগনেস্বখাসঁ..
সত্তাক নোন্বপেঁ মুঁহদ্বস্বখাসঁ ॥

খ্বগ ফগ্বখামে..

অ. গ.. ফ. গ্. অা. মে....||

(হিতনাথ ঝা ফগুআ ২০২৪)

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পর পঠাউ।**

३.४.পবন মিশ্র "গোনৌনী"- ফগুআ মে গাম

পবন মিশ্র "গোনৌনী"

ফগুআ মে গাম

আবঁ নহি জাগএ চ্ছী হম ফগুআ মে গাম,
কহাঁ বহনৈ গামোমে ও মজা আ হোৰীক শান || আবঁ.. ||
বঁসংতপংচমীক বাঁদে যঁ দনানে - দনানে হোগ চ্ছন,
ফগুআ গাযন আ জোগিৰাক ঠহক্ক|
সাঁঝ পড়ৈত জ্বটৈ চ্ছন যবঁ,
হোগ চ্ছন হোনীক হুড়দংগ,
গুনান উড়বৈত চ্ছনাহ ভৈযা আ কক্কা ||
ঢোন- ঝানি মীৰদংগ বঁজৈ চ্ছন,
উংফাক তান বেঁতান বহৈএ চ্ছন|
জন- বঁনিহাৰ দনিত কিসান ঝুমৈ চ্ছন,

फागोत्सवक इतिहास आ परम्परा छल||
रंग - बिरंगी अबीरक स्नान उड़बैत,
लगैत छल सब समान |
भेदभाव नेश मात्र नहि,
होगत छल रंगक मंगल गान ||
रंगक फूहार सँ बौतरफा उमड़ल उमंग,
सुखक सागर मे पसरल तरंग |
नेना- भुटका, संगी- सहेली संग,
काका- काकी, भैया- भौजी खेलथि रंग ||
सब रंगक संदेश अपन,
केसरिया त्याग- तपस्या हिन्दू सनातन,
लाल- पीयर विवाह- द्विरागमनक शुभागमन |
कारी रंग विरोध आ मौन धारण,
उजरा रंग अछि शांति प्रतीक,
स्नेहारी धैर्य, हरियर धरा धामक सम्पन्नता थिक||
समयानुसार सब बदलैत गेल,
आय- कमाइ सेहो बढ़ि गेल,
पहिले के तुलना मे ,
बेसी शिक्षित आ साक्षर समाज भ' गेल|
हर व्यक्ति मे व्यस्तता चरम छू गेल,
सामाजिक सद्भावना संकुचित भ' गेल,
उत्सव- पर्व मे सेहो वेदनाक आबि गेल,
फूल फूलै या नै फूलै, वसंतोत्सवक अंत भ' गेल||

[परन मिश्र "गोलौली", 08-03- 2023 (होली दिन)]

-পরন কুমাৰ মিশ্র, শিক্ষক, জ্ঞানদীপ বাঁনিকা বিদ্যান , কোনকাতা প্রাগমৰী স্কুন কানম্নিন, শ্রী শ্যাম মদন, 1, হাষ্টগ িয়া, ধাপা, কোনকাতা -700105, মো. 9433746295

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.আচার্য ৰামানংদ মংডন- মঠে হোৰী/ হোৰী

আচার্য ৰামানংদ মংডন

মঠে হোৰী/ হোৰী

১.

মঠে হোৰী

ৠঁদাৱন মেঁ খূৰঁ মঠে হোৰী।

ৰাধা ঘঁগ ঞ্ঞঞ্চ খেনে হোৰী।

ৱঁাঘ ফূঁঠকাৰী ঘে খেনে হোৰী।

নীনা ৰঁগ ঘে ঞ্ঞঞ্চ খেনে হোৰী।

পিযৰ ৰঁগ ঘে ৰাধা খেনে হোৰী।

কৈনাশ মেঁ খূৰঁ মঠে হোৰী।

গৌৰী ঘঁগ শঁকৰ খেনে হোৰী।

ভস্ম ঘে শঁকৰ খেনে হোৰী।

ৱঁৰফ ঘে গৌৰী খেনে হোৰী।

গৌৰী ঘঁগ শঁকৰ নাচে হোৰী।

মিথিনা মেঁ খূৰঁ মঠে হোৰী।

ঘিযা ঘঁগ ৰাম খেনে হোৰী।

নান ৰঁগ ৰাম খেনে হোৰী।

হৰিযৰ ৰংগ প্ৰিয খেনে হোৰী।

কনক পিঠকাৰী সে খেনে হোৰী।

জগত মেঁ খূরঁ মঠে হোৰী।

নৰ সংগ নাৰী খেনে হোৰী।

সভ ভেদ ভার মিষ্টারেঁ হোৰী।

সভ মিন জ্বন খেনে হোৰী।

ৰামা সভ মিন গারেঁ হোৰী।

২.

হোৰী

ঠ়ৃজণ্বংজ মেঁ ধমান মঠৈয হোৰী।

ৰংগ ঋরীৰ সে খেনে হোৰী।

রাঁস ফূঁঠকাৰী সে খেনে হোৰী।

ঠ়ৃজণ্বংজ মেঁ ধমান মঠৈয হোৰী।

এক ওৰ খেনে ৰাধা গোৰী।

সোনহ ৰঁৰস কে ৰাধা গোৰী।

ঠুঁজকুঁজ মেঁ ধমান মচৈয হোৰী।

দোসৰ ওৰ খেনে কৃষ্ণ কন্হৈযা।

ৰাঁৰহ ৰঁৰস কে কৃষ্ণ কন্হৈযা।

ঠুঁজকুঁজ মেঁ ধমান মচৈয হোৰী।

ৰাধা সংগ কৃষ্ণ খেনে হোৰী।

গ্রানৰাঁন সংগ গোপী খেনে হোৰী।

ঠুঁজকুঁজ মেঁ ধমান মচৈয হোৰী।

হৰিযৰ ৰংগ সে ৰাধা খেনে হোৰী।

নান ৰংগ সে খেনে কৃষ্ণ কন্হৈযা।

ঠুঁজকুঁজ মেঁ ধমান মচৈয হোৰী।

দের সংগ ভক্ত খেনে হোৰী।

परमात्मा संग आत्मा जेना होइ।

कुंजकुंज मे धमाल मचैत होइ।

प्रेमी संग प्रेयसी जेना होइ।

साधु संग गृहस्थ जेना होइ।

कुंजकुंज मे धमाल मचैत होइ।

ईश्वर संग प्रकृति जेना होइ।

मदन संग रति जेना होइ।

कुंजकुंज मे धमाल मचैत होइ।

पत्नी संग पति जेना होइ।

नर संग वामा नारी गाबैँ होइ।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

